

କଣା ଅନ୍ତରେ ଏକଷ କମଳାଲେଖୁ ପରିଷଳ କଲ
ହୋଇ ନ ସାର କଥାକ ହୁଅଇ ।

ଗୁରୁତ୍ବ ଅଛିକରେ ଦୂରବେଳର ଦୌର୍ଯ୍ୟ ଅଛିତ୍ର
ଅଥବା ହୋଇଥିବାର ସ୍ଥାନ ନିକର । ଅନେକ ଲୋକ
ଏ ଯୋଗୁଁ ବାଲବନରେ ପଢ଼ କଣ୍ଠ ଦେଉ ଅଛି ।—
ଏକଷି ଉଦ୍‌ଦେଶ ଅଛିକରେ କମ୍ପ ଉପରେ ଉପକ ।

ଶାକ୍ସୁର ତକର ବାହୁ ବହେନଙ୍କାଥ ସ୍ଵଦିଷ୍ଟ ଘରଠା
ରେ ଏହ ଦୂରୀପକ୍ଷ ଉପରକରେ କବମିଳିନ ହେଉ ମେଘ
ଦି ଯତ୍ତ ସାଧବର ଜଳବଳତରକର୍ତ୍ତା କାମକ ନାଶ
ଦେବ ଦୃଢ଼ ପାଦୁକ ହାତୁକ ତକାର ହତାର ହେଲ
ତା ମିଛନଦୀରକୀର ଦେଖୁରମେଳ କାହୁକ ସ୍ଵକ ଅଭିଭ
ାବଦ ହୋଇ 'ମା, ମେଘ ମେଘ ଜଗର ନକବଳ ନିଅ'
କୋଣ କୁଳ ଦୂର ମନ୍ଦରେ ମାହ ଦିଲବୁ ଶାଂକାବ ଆବାଦ
କହିଥାଏ । ଚର୍ବି ଶହାର ଜାହାନର ଦେଲକୁ ପଦ୍ମର ଜଣେ
କୋହ ତାକ ଧର ପଦାଚେଲ । କର୍ମମାନ ସେ ବନ୍ଦୁବୟାନକରେ
ଅଛ । ଦେବଜ ବେତେ ଦୂରୀପ । ଦେଖୁରମେଳ କାହୁକ
ପତ ଏହାର ଅଭାବ ଥିଲ ।

ଶ୍ରୀନେତାର ବିବକ୍ଷଣ ଜୟନ୍ତରେ ସେହି ପ୍ରକାଶ
ମୁଦ୍ରଣଙ୍କ ଦେବତାଙ୍କ ସେଠାରୁ ନିର୍ମଳ ନିରାକୃ ହେଲା
ଯୋଗ କାର କରିଅଛି । ଉଥିରେ ସୁଧାନ୍ତରରେ ଏବେ-
କଲ ବାଟ ହେଲାଯୋକ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବସି ଖାହୁଁ । ଏ ହେଲା
ଯୋଗୋରେ କଥା ଅଛି କୃତିତ୍ତରେ ସୁଧାନ୍ତର ଅଛି ।

ପୁର୍ବ-ସମାଦ ।

ଦେବତାଙ୍କ ପାଇଁ ମୋର ପ୍ରଥାକ ଗର୍ଭ ଅଳା ଗାହି
ଦେବତାଙ୍କ । ସବୁଙ୍କ ବଠାକ ଲେବେ ଏହାର ମାନ୍ଦ ଏ
ଠାରେ ଯୁଗ କେହି ବା କିମ୍ବ ସେତଙ୍କ ଦିନେ ଦିନୁ ଏହା
ବାର୍ତ୍ତିର ପରେମା ଏହା କୁଣ୍ଡ ଗର୍ଭାର୍ଥ ବାହାରୀର
କରି ଦେହାଙ୍କ କେହି ବଠାରେ କିମ୍ବ ଶର୍ଷ ସୁଧା କରିପାରୁଛେ
ଜୀବୁଁ ଏପରି ଦୂରେ ମିଳିଲିଥାଇଟି ବାର ପ୍ରଗତିର
ଦେବତାଙ୍କ ଏହା ସୁରକ୍ଷା କାର୍ତ୍ତିକାର୍କ ରେବମାରେ ଉର୍ଧ୍ଵ-
କରନ୍ତି ଯାଇ ହତାକୁନ୍ତିକରେ ଫେର ଥାଇଅଲେ ।

ପରିମାଣ ତା ୧୫ ଦିନରେ ଏଠା ସମ୍ମକ୍ଷ କରିବାକୁ ଯୁଦ୍ଧରେ
ହିନ୍ଦୁ ପଣ୍ଡିତ ଗୋଦବିନ୍ଦୀଙ୍କ ମହିଳାଙ୍କ ପରିଚୟର ଉପରେ
ନୀତି ପାଇଁ ବିଶେଷକା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆଜିକାଳାଥେ ମୋହାର୍ଦ୍ଦୁଲୀ
ପରିଚ୍ୟ କରି ଅଛି ଯୁଦ୍ଧରେ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମନ୍ୟକୁ ଏ
ପରିଚ୍ୟ କରି ଯାଏଇ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ମନ୍ୟକୁ ଏ

ପଦ ତା ୨୮ ଦିନରେ ସେବକଙ୍କାର ଜୀବିତକାର୍ଯ୍ୟେ
ମୁକ୍ତାନନ୍ଦିଙ୍କ ଶ୍ରୀମତୀ ମାତ୍ରକୁ ମାତ୍ରଦିଲ୍ଲିଖିତ ହାତ ମେଳକରି-
ପାଇଥା ପୁଣ୍ୟରେ ମୋହିତ ଦମିତୀ ଦୋଷଅଳ୍ପ । ସତ୍ୟ,
ମଦ୍ଧତ୍ତ, ପଶ୍ଚାତ୍, ଏହି ଅଧି ପ୍ରଭାତ ପ୍ରସାଦ କିମିମାନେ ସବୁଷ୍ଠ-
କରେ ପଢ଼ି ଦେଖିବାରେ ।

ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ଏତାରେ ନିର୍ମାଣ ମୋଟପ୍ରକଳ୍ପ ସେ ୫୯ ଲକ୍ଷ
ଏକ ମର ମୂଲ୍ୟରେ ସେ ୨ ଲକ୍ଷରେ ନିର୍ମାଣକାରୀ ।

ପ୍ରେରଣାକୁ !

ପଡ଼ିପ୍ରେକରଣ ମନ୍ଦାମନ ନିମନ୍ତେ ଆମ୍ବେ-
ଗାଳେ ଦାସୀ ଲୋକ ।

SCIENCE

କାଳେ ଏବଜିଲର ମୁଲ ସବଲକ ଘୋଷର
କାହିଁ ଉତ୍ସାହାଥ ଦୀପ ଶୟବେବେଳେ ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ

ଜିଲ୍ଲା ଉତ୍ତରପଞ୍ଚକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ ଦେ-
ବେବେଳେ ସ୍ଵାୟଥୀନସ୍ତ ବିଦ୍ୟାଲୟମାନଙ୍କରେ
ସ୍ଵରତ୍ତ ଶୀତମାଳା ଓ ଏବଳକ୍ଷେତ୍ରପରିମାଣ
ପ୍ରସ୍ତର ଦ୍ୱୟକୁ ସମଶ୍ରେଣୀର ଅନ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତର ପରି-
ବର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରତିକିଳ କରାଯଥିଲେ । ପ୍ରାୟ ଏକ-
ବର୍ଷ ହେବ ସେ ଛକ୍ର ଜିଲ୍ଲା ଦକ୍ଷିଣାୟନ୍ତ୍ର
ଅର୍ଥାତ୍ ଭାବୁକ ସବତିରକକବୁ ସ୍ନାନାନ୍ତରର
ହୋଇ ଅଧିକରନ୍ତ୍ର । ପୂର୍ବେ ବହୁବର ଅନେକ
ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ଛାନମାଳା ପଠିବ ହେଉଥିଲା ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଖିଲୁଁ ଛକ୍ର ସ୍ନାନ ଶୀତମାଳ
ଅଧିକାର କରିଥାଏ । ଏହିପରି ପରିବର୍ତ୍ତନର
କାରଣ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପରିବାରେ ସେ ବହିଲେ
ରମାକାଥ ବାହୁଙ୍କ ଅଦେଶରେ ଏହିପରି
ହୋଇଥାଏ । ଶିକ୍ଷାବିଭଗୀୟ ଭାଇରେକବଳ୍କ
ଅନେକି ଅଛି—ନିବାଚିତ ପୁରୁଷଙ୍କରୁ ସମ-
ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରସ୍ତରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟ, ତତ୍ତ୍ଵିକୃବୋର୍ଡ
ଚିମା ସ୍କୁଲର ସମ୍ମାଦିବମାନେ ସେ କୌଣସି
ପ୍ରସ୍ତର ବିଦ୍ୟାର କରଇ ପାଇବେ । ପୂର୍ବେ
ସେଇଁ ସ୍ନାନରେ ଛାନମାଳା ବ୍ୟବହର ହେଉଛି

ଦୁଇ ତାହା ପରିବର୍ତ୍ତରେ ରମାକାଥ ବାରୁ ସ୍ଥିତ
ପୁସ୍ତକ ଗୀତିମାଳା ସ୍ଵରତ୍ନପ୍ରବତ୍ତ ହୋଇ ଚଲାଇ
ଅଛନ୍ତି । ବୋଲିମ୍ବର ସଙ୍ଗେ ତାମୟ କାର-
ସିରର ପେର୍ ପ୍ରଦେବ, ଶକମାଳା ସଙ୍ଗେ
ଗୀତିମାଳାର ସେହିପର ପ୍ରଦେବ । ଅଥବା
ଗୀତିମାଳାର ମୂଲ୍ୟ ଶନମାଳାର ମୂଲ୍ୟଠାର
ଦେବିଗୁଣରୁ ଅଧିକ । ବଜା ଦେବିଶକାଥ ଦେବ
ବାହାଦୁରଙ୍କ ଭଲାଖ ବିଦ୍ୱାନଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତି ବାଲେଶ୍ଵର-
ତଞ୍ଚୁକୁବୋର୍ଜର ରାଜସତେୟାମମେଳ ଥାଇଁ
ଏପର ସେହାଗୁର ବିପର ପ୍ରତ୍ୟେ ପାଇଥାଇ
ଦୃଷ୍ଟା ଯାଉ ନାହିଁ । ପୂର୍ବେ ରମାକାଥ ବାରୁକ
ସରଳ ଶୈଥିପରିମାଣ ସମଶ୍ରେଣୀର ପୁସ୍ତକ ସଙ୍ଗେ
ସମମୂଲ୍ୟ ଥିଲା । ପୂର୍ବେ କଟକକିଲରେ ଏହି
ପୁସ୍ତକର ସେପର ପ୍ରତଳକ ନ ଥିଲା । କଟକର
ବର୍ତ୍ତମାନ ତେପୁଟୀ ଲକଣେବୁରକ ସମୟରୁ
ଏହାର ପ୍ରତଳନ ବୟସର ଲୁହ କରୁଅଛି । କିନ୍ତୁ
ତେପୁଟୀ ଲକଣେବୁର ମହାଶୟ ରିତ୍ୟାର୍ଜ-
ପଣ୍ଡରୁ ସମଶ୍ରେଣୀର ଅଳ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପରିବର୍ତ୍ତରେ
କେବଳ କିନ୍ତୁ ପୁସ୍ତକ କିମ୍ବା କରିଥାଇନ୍ତି । କଟକ
ଏବଂ ବାଲେଶ୍ଵର ଜଳରେ ଦିନ୍ତୁ ପୁସ୍ତକର
ଅଧିକ ପ୍ରତଳନ ଦେବାର ଦେବି ରମାକାଥ
ବାରୁ ନୂରକ ସମ୍ବରଣରେ ସ୍ଥିତ ପୁସ୍ତକର ମୂଲ୍ୟ
ଦୂରି କରିଥାଇନ୍ତି । ସୁଲଭ ଅଥବା ଉତ୍ତରାଞ୍ଚ ପୁସ୍ତକ
ଶନମାଳା ଓ ସୀଗାକାଥକ ସରଳପଥମେଳ ଏହି

ଚକ୍ରଧରଙ୍କ ସରଳ ଶ୍ଵେତପରିମାଣ ପରିବର୍ତ୍ତରେ
ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ଗୀତମାଳା ଓ
ସରଳ ଶ୍ଵେତପରିମାଣର ପ୍ରତଳଳ ବିଦ୍ୟୁତରେ
ବାଲେସର ତିଙ୍କଳିକୁରୋଜ୍ ଏବଂ କଟକର
ଜୈଷୁଠୀ ଇନ୍ଦ୍ରାଜିତ ମହାପ୍ରୟାତି ବାହୁଦିବ ସାହାଯ୍ୟ
କରୁଥାଏନ୍ତି ଦୁଃଖ ଯାଇ କାହିଁ । ସବ୍ୟଧି ତୁମ-
ବଶରଙ୍ଗ ଭାବା କରିଥାନ୍ତି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଥିବୁ
ଭାବା ସଂଶୋଧନ କରି ରମାଲାଥ ବାରୁବ
ସେହାଗୁରୁ ସୀମାବଦୀ କରନ୍ତି ।

୩୦୮

ମୁଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି

ବାହୁ ମାଣିକ୍ୟର ଓ କାହୁ ଲକ୍ଷମଦି ରାଜ କଟକ	୩୯୯
୧. ହରିହର ମହାପାତ୍ର	୩୯୯
୨. କୁତ୍ତାକଳ ପାସ	୩୯୯
୩. ସୁଧର୍ଣ୍ଣ ମହାପାତ୍ର	ଲକ୍ଷ୍ମେଶ୍ୱର ତ ୧
ସଜା କଲେଜିଲକ୍ଷ୍ମୀ	୩୯୯
ବାହୁ କୃପାମତ୍ତ୍ଵ ମହାପାତ୍ର ପୃଷ୍ଠ	୩୯୯
ଗୁରୁକବତ ଦାସ ମୋହାର କଟକ	୩୯୯

ବିଜ୍ଞାପନ

ପୁରୀଧାମର ଶା ଶା କଗନାଥକର୍ତ୍ତଙ୍କ ମନ୍ଦିରର
ସୁମରଣଚଷ୍ଟେପକ ରନ୍ଦା ।

ବୟସ ସରେସତତ୍ତ୍ଵ ଦାସ ବାହୀକର

କାର୍ତ୍ତିକମଣିବଦ୍ଧାଇତ୍ତୁବେଂଗପାନଶ୍ଵା	ଟ ୫
ସୁବାଦାର ଦିଲକବମ	କାର୍ତ୍ତିକ ୩
ହର୍ଷାଳଦାର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଶାଖୀ	ଟ ୫
କାର୍ତ୍ତିକାପଦତ୍ତ କୈଶ୍ଚାକ କମ୍ପେ	ଟ ୦
କୁଞ୍ଜକାଥ ବୋଲାଗୀ ମାଲଦା	ଟ ୨
ସଗୋଦାବଳ ରାୟ କୌତୁକ ତାବା	ଟ ୧୯୬
ବେଶ୍ବରାମମାର ବାଅ ନର୍ଜିବୁର	ଟ ୧୭
ଶାମର କୈଶ୍ଚିକବିଶମୋଦଳ ଦେଖା	

ବିଲୁକରା	ଟ	୧୦
କାହୁ ଜିରିପତନ୍ତ୍ର ବରସି କରନ୍ତୁର	ଟ	୧୫
” ମନମୋହନ କେଣାକୁ ଭାବା	ଟ	୯
ବୌରହମ ଦେଖାନ	ଟ	୨
” ଉବାପିପ୍ରମାଦ ବାବ ବାଲେଶ୍ୱର	ଟ	୨
ମୁଦ୍ରି କାନ୍ତପ୍ରମାଦ ମୁଖିଅର	ଟ	୧୦
କାହୁ ବନଶବ୍ଦ ଶାଲ ଘବଙ୍ଗ	ଟ	୯
” ସ, ସି, ପାଲ ପିଅକୋଇ	ଟ	୨
ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍ତରେଣୀ ପାରୀ ଚଲେଣ	ଟ	୨
ପାର ପଦମନାଥ ମୁଖୀ ଏବଂ		

ତୁମରାବୀଦିଲ୍ଲୀ ଟ	୫୦
ବୈଳାଶିତ୍ତ ଶିଳ	୧
ନଥମତ୍ତ ମଲିକ	୧
ବେଳାହାଥ ମଲିକ	୧

ବର୍ତ୍ତନାଳ ପିଲ	୩	୧୯	ଦିଲହାନସୁଅ ମୁଣ୍ଡରୀ	୩	୫
ବାଲିଦୂରାର ଦର	୩	୨	ଶତାବ୍ଦିନଙ୍କ ଦର	୩	୨
ବିଜନାଶ ଶାଲ	୩	୨	ଅବୁଲ ବହୁବି ପାଇନ୍	୩	୨
ବୃଦ୍ଧବିହର ଅଛି	୩	୨	ସତ୍ତାପ ବସ୍ତୁ	୩	୧
ବନ୍ଧୁରପଲ ପାଇ	୩	୨	ସମୟର ମୁଣ୍ଡରୀ	୩	୨
ବୈଳାଥ ଚନ୍ଦରି	୩	୧	ଭମେଶତ୍ର ମେତ୍ର	୩	୧
ଅଳିବାଥ ପାଇ	୩	୧	ପିକରମ ବାନ୍ଦରୀ	୩	୧
ବ୍ୟବିହାର ପାଇନ୍	୩	୧	ସକେତ୍ର ବନ୍ଦୁବିହୂରୀ	୩	୧
କଷେତ୍ରର ମଇକ	୩	୧	ଗୋପାଲକୁ ବିଂହା	୩	୧
ବିଶେଷର ଦେ	୩	୧	ପାରବଳାଅ ଚନ୍ଦରି	୩	୧
ଶ୍ରୀବାଥ ପାଇ ୭, ଏଲ୍	୩	୧	ବିଶେଷର ଦେ	୩	୧
ବିମଜାଥ ଶାଲ	୩	୧	ଶ୍ରୀରବିଦେଶୀର ଚନ୍ଦର	୩	୧
ଅବସରର ମନ୍ଦିର	୩	୧	ଦୃଷ୍ଟିକୁ ବସ୍ତୁ	୩	୧
ବଜରପାଇ ଦେ	୩	୧	ବମଜବୁଝ ପାଇ	୩	୧
ବିଶେଷର ଦେ	୩	୧	ବମ ବମ ଚନ୍ଦର	୩	୧
ବିଶେଷର ନିର୍ମିତିବିଶେଷ	୩	୧	ବିବାହାବସ୍ତୁ ପାଇ	୩	୧
ଗୁଣ୍ଡିଅକରାର କାଳବିମାଳେ	୩	୨୭୭	ଚନ୍ଦୁମାର ବସ୍ତୁ	୩	୧
ଶ୍ରୀମା ଦୀପା ପାଇ	୩	୨୫	ପ୍ରାଣବିହୂ ପାଇ	୩	୧
ଅଭିଜନୀ ପାଇ	୩	୧	ମହମେଶାଚନ୍ଦର ବିଂହା	୩	୧
ନୂତନଶୀ ପାଇ	୩	୨	ପ୍ରାଣବିହୂ ପାଇ ।	୩	୧
କେବଳମାର ପାଇ	୩	୧	ଶ୍ରୀବାଦୀ ଦିତ୍ତ	୩	୧
ପୁଲବିମାର ପାଇ	୩	୧	ଭାମେଶାଚନ୍ଦର ପାଇନ୍	୩	୧
କାରୁ ବାଦବିକନ୍ତୁ ଦୀପାବିଲୀ	୩	୧	ଶ୍ରୀରବିଦେଶୀର ପାଇନ୍	୩	୧
କାନ୍ତର ଅଶ୍ଵମାର ପ୍ରତ୍ୟାମାନା	୩	୨	ଶ୍ରୀରବିଦେଶୀର ପାଇନ୍	୩	୧
କାରୁ ବାଲିଦୂରାର ଦରକ ଖୁବି	୩	୧	କାରୁ ଲହର ପାଇବସ୍ତୁ ଚନ୍ଦର	୩	୧
ଅନ୍ଧଦ୍ରିଯାର ମନ୍ଦିର ଖୁବି	୩	୧	ସାତାଳାଥମ ମୁଣ୍ଡରୀ	୩	୧
ଦିବେଶର କାନ୍ଦରୀ	୩	୧	ଦେଖାଇନ୍ତ ପ୍ରାଣବ ବିଂହା	୩	୧
ବିଦେଶର ମନ୍ଦିର ଖୁବି	୩	୧	ଶାକବ୍ୟାଲ ମୁଣ୍ଡରୀ	୩	୧
ଏକବିକାର ମୁହଁ କୁଳା	୩	୧	ମୁରେମତନ ମୁଣ୍ଡରୀ	୩	୧
ମେୟ ପାଇବିକ	୩	୨୦			
ବିହାରିବିଲ	୩	୨୦			
ପାଇବିଲ	୩	୨୫			
ପଞ୍ଜିକ ଶବ୍ଦ ବିକ ପ୍ରମାଦ	୩	୨୫			
କାରୁ କମବିକୁ ବିର୍କ	୩	୨			
ପ୍ରାଣବାଇଁ ମିତ୍ର	୩	୧			
ପଞ୍ଜାବର ମୁଣ୍ଡରୀ	୩	୧			
ଶ୍ରୀ ବିଶେଷ ପୋଖର	୩	୧			
ବିମରି ପାଇ	୩	୧			
ସମବିତ୍ର ଦେ	୩	୧			
ପୋଖରିତ୍ର ମୁଣ୍ଡରୀ	୩	୧			
କୃତ ମୁଣ୍ଡରୀ	୩	୧			
ମନ୍ଦିରବିଲ ବସ୍ତୁ	୩	୧			
ପୁରୁଷ ମୁଣ୍ଡରୀ	୩	୧			
ଦେଖାଇନ୍ତ ମନ୍ଦିର	୩	୧			
ଦିଲହାନ ପାଇ	୩	୧			

ନାଟକ ପ୍ରସକ

ବୃତ୍ତାବୁଦ୍ଧି

କଟକପ୍ରିୟିଙ୍କୁମାନଙ୍କ ସନ୍ତୋଷପୂରେ ଘନ-
ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତର ଅଛି । ମୂଳ୍ୟ ଏହିଖଣ୍ଡକୁ କର-
ଅଗ୍ରା । ଶୋଧସକଳ ଡାକମାଟିର ଅଣ୍ଡକୁ
ଦର୍ଶନଦେ ।

Extract from a letter of Babu Badhanath Roy dated 14th October 1892 addressed to the author.

(Need I repeat that as a comedy I consider it quite a finished piece.)

୧୮୯୩ ଓ ସନ୍ତୋଷ ପାଠ୍ୟ କରିବାକୁ ସମେତ
ପ୍ରାଚୀନେସ୍ବା ପଦ୍ମଶାର ପାଠ୍ୟ କରିବାକୁ ସମେତ
ସମେତ ଚର୍ଚାପଦ୍ମଶାର ପ୍ରବାଣିତ ହୋଇ-
ଅଛି । ମଧ୍ୟ ଜୀବିଥା । ଏହି ସମ୍ବଲପଣରେ

ଭୁନମାନ ସଂଶୋଧତ ଓ ସ୍କ୍ରିବିଷେଷ ଆବଶ୍ୟକ-
ବୋଧରେ ପରିଚାରିତ ଏବଂ ଶେଷାଂଗରେ
ବାହୁଦ୍ୱାରା ଅର୍ଥ, କିଛିତାପାଠ ଓ ଅନ୍ୟ-
କରଣ ବିଧ ସଦତ ହୋଇଥିଲା ।

ଦ୍ଵାରା ପରିଷାର ପାଠ୍ୟ ଚାଲାଯୁଧାଠ ଏବଂ
ବିଜ୍ଞାନପ୍ରକଟନର ସମୋଧନ ନୂତନ ସ୍ୱର୍ଗତ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ଚାଲାଯୁଧାଠର ମୂଲ୍ୟ
ଟ ୦ ।/୦ ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନପ୍ରକଟନର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ।/୧ ।
୧୮୫୩ ଓ ୧୮୫୪ ସାଲର ଶତବ୍ଦି ତେଣୁ
ମାରନର ପରିଷାର ପାଠ୍ୟ ସମୋଧନ ଓ ପରି-
ବର୍ତ୍ତନ ପ୍ରାଚୀକରିତାଗ୍ରହଣାଠ ଓ ପୁଲାହି-
ପରିବିର ନୂତନ ସ୍ୱର୍ଗତ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ ।
ପ୍ରାଚୀକରିତାଗ୍ରହଣାଠର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ।/୧
ଏବଂ ସାରପରିବିର ମୂଲ୍ୟ ଟ ୦ ।/୧

ସୀରାନାଥରପୃଷ୍ଠା ପ୍ରଶାର ସାମ୍ରାଜ୍ୟକାଳେ
ପ୍ରଶ୍ନାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ମୁଖ୍ୟ
ଏକଅଧୀ ମାତ୍ର । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧକ ବିଭିନ୍ନ ବାନଙ୍କ-
ମାନଙ୍କ ସ୍ଵର୍ଗାଣ୍ୟ ଦେବତାରୁ ଅଳ୍ପକଳ ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରଥମ ସ୍ଵରୂପ ନିଃଶେଷ ପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି ।
ଏହା ଏପରି ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଅଛି ଯେ
ଅଛେକ ଶିଳ୍ପକ ସାମ୍ରାଜ୍ୟକାଳେ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ବେଳେ
ବଳ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନାଦ୍ୱାରା ବାଲହମାନଙ୍କୁ ପଢାଇ
ଅନ୍ତରେ ଉଚ୍ଚ କରାଯାଇଛି ।

ସମ୍ପ୍ର ହରଚନିକାବର କ୍ଷୁଣ୍ଠ ଏଥି
ସୟବନ ସମ୍ପ୍ର ହୋଇଅଛି ଶୀଘ୍ର ପ୍ରକାଶିତ
ହେବ । ମନ୍ଦିର ଟ । ୫ ଅଳା ।

ଉପରେକୁ ପ୍ରସ୍ତରମାଳା କଟକ ପ୍ରିଡ଼ିଂ ଦୋ-
ଖାଲିଙ୍କ ସମ୍ମାନଯେତା ପ୍ରାପ୍ତିତଥିଲା ।

ଦୂରାଶ ପ୍ରାୟକ ଏକମାତ୍ର ଅଶ୍ରୁ ।
ତୁ, କଣାରେଟ ସ୍ଥଳ କୋଣାର୍କର
ଧୂର ଶୈଖିଲା ଓ ନେହ ପ୍ରମେହର ଏକମାତ୍ର ମନୌଷୀୟ ।

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ପ୍ରସାଦ ।

ଭାବୁର, କହିବଳ ପ୍ରତିକଣ ସେଇ ମେହିଦିନର ଅଧିକ
ଗୋଟିଏ ଛି ବର୍ଷାରେ । ଅଜ୍ଞ ଯାଏ ତେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟର
ଦେଖେ ଓ ଅନ୍ତରିକ୍ଷର କେବଳ ମୁଦ୍ରିତ ପଦବ୍ୟୁତମାତ୍ରର
ନିହାଲୋକନିରା ଆବୁଦ୍ଧ ପାହାର ପଥିତ ଜୀବିତ ପାହା
ଛି ତେ ହୋଇଥାଏ ବେ ପୂର୍ବ ପାଦାମରେ ଏହୁ ମହିନେ
ଅବୁଦ୍ଧ । ଯେଉଁନାମେ ଆସୁଥିବ ପାହାରେ ବୁଝି ପାହା
ଅବୁଦ୍ଧ ଏହି ଆବୁଦ୍ଧେବଳ । ତ ମେହି ପ୍ରମତ୍ତ ଅଧ୍ୟେତା
ଦୁଇ ମାହି କୋଇ ପାହାର ଶୁଦ୍ଧରେ ବୃକ୍ଷବ୍ୟାପ
କୁଣ୍ଡଳ ସେମାନେ ଥିଲେ ଏ ଜୀବିତ ପଦବ୍ୟୁତରେ କିମ୍ବାକୁ
ଏହୁ ବେଳେବଳେ ଖାଚି ଦୋକଳା । (ଅପରାଧ ପଦବ୍ୟୁତ
କି ପାହାରେ ଦେଖିଲୁଣ୍ଡିବା ଏବୁଦ୍ଧର) ଘୋଷିତରେ ପାହାର

၁၇၈၅

ଏହୁବିଜ ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ପାତ୍ର ଗ
ନ ଅନ୍ଧ ମୋ

ଦେ ୨୬ ଶତ ମାତ୍ର ନବେମ୍ବର ସତ୍ତବ ୯୫୬ ମହିଦା । ଦ୍ୟା ମାର୍ଗଶିର କି ୧୩ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୦୦ ସାଲ ଶକ୍ତିବାର

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୩୦୯
ପଣ୍ଡାଦେସୁ ୩ ୫

ତୁମ୍ଭରେ ଏହିର୍ବୀ ଭଲ କୃତି ଦେବାର
ଶୁଣାପାରଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଃଖର ସହିତ
ଅବଶ୍ୟକ ହେଲୁଁ ଯେ କିନ୍ତୁ କୃତିର ବେ-
ଳେକ ଜଳରେ ଅନୁକ୍ରମ ଉପରେ ଦେବାର
ମାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଗୀତ ଆଚମନ ଦେବାର ପ୍ରିଯ
ହୋଇଥାଏ ।

ମହାବିଗାରେ ପାଠକଳୁଁର ପଞ୍ଜାବର ଲିଖେ
ଥିଲା ଶାଲବ୍ୟବସାୟୀ ଶ୍ରାଵଣା କଳ୍ପା ଦିଗବିନ୍ଦୀ
ଦେଖିଲେ ସ୍ଵପ୍ନମରର ଆଯୋଜନ କରିବାର
ତୁରୁର ଅସିଶ୍ୱାସ ଛାନ୍ଦିନୀର ଲାଲ ରଙ୍ଗବିମ୍ବ
ନନ୍ଦାଚନ୍ଦ୍ରକ କର ନବାଚିକ ହୋଇଥାଏନ୍ତି ।
ଆଜୁ ତତ୍ତ୍ଵ ହେବ । ପଞ୍ଜାବରେ ସ୍ଵପ୍ନମର-
ପଞ୍ଜା ଅବ୍ୟ ପ୍ରତିକଳ ଅଛି ।

କେତେମାତ୍ର ତା ୧୯ ରଖିବାରୁ ଅନୁଗ୍ରହ
ଏବଂ ସମ୍ପଲୁବର ଜାକ ସନ୍ଧା ଦିନ ଆ-
ସମୟରେ ଠାରୁ ପଢାଇବାର ଏବଂ ସେବନ-
ପ୍ରାକରୁ ଅଥବା ଜାକ ସକାଳବେଳେ ବାଧା-
ନିବାର ନିୟମ କେଉଥିଲା । ଏଥି ପ୍ରବେଶ କିନ୍ତୁ
ଦିନ ପ୍ରାକର ଜାକ ସକାଳେ ଯାଉଥିଲା ଏବଂ
ଏବୁବେ ଅସ୍ଥିମଳ ।

ଶାରବର୍ତ୍ତ ହୃଦୟକ ବନ୍ୟକଳ୍ପ ଶାରବର୍ତ୍ତରେ
ଜ ୧୯୧୯ ଶ ମନୁଷ୍ୟର ପ୍ରାଣ କେଇଅଛନ୍ତି ।
ତାହା ପୂର୍ବବର୍ଷ ଜ ୧୯୫୦ ଶ ପ୍ରାଣ ବରାଇ-

ଥିଲେ । ବର୍ଣ୍ଣବର୍ଷ ହିଁଟୁକ ଜନ୍ମୁକ ଉପାତ
ଦୂରିର ଏକମାତ୍ର କାରଣ ଅଛି ଆଇନ ଅଟଇ ।
ଗବ୍ରୀମେଧ ଏଥର ପ୍ରମାଣ ପାଇ ସୁକା ଆଇ-
ନଇ କଟୋରଇ ଟକିଏ ଉଣା କର ନାହାନି ।

ଆମ୍ବନାକଙ୍କର ଜଳ ଆସିଲୁ ଗୁଡ଼ ସାହେବ
ଛଟି ଦ୍ରୋଘ କରି ଗଛ ସୋମବାର ଏ ଜଳଗରିଲୁ
ପ୍ରତ୍ୟାଗମନ ଏହି ଦୂଧବାର କାର୍ଯ୍ୟଭାର ପ୍ରଦଶ
କଲେ । ଏକଟଂ ଜଳ ଖୁଲିବର୍ଗ ସାହେବ
ଅଳ୍ପ କଲିବଥାବୁ ଫେର ଯିବେ । ସେ
ଲୋକାବତଗାର ଜୀବନାଳିଷ୍ଟେଟ ହୋଇଥି
ଛନ୍ତି । ସାହେବଙ୍କ ମେଳାଳ ଟିକିଏ ଖର ନଚେତ୍ତ
ବର୍ଷାରସକ୍ତି ତେଣୁ ଅଛି ଏବଂ ଦ୍ଵିତୀୟକୁ ଜଗେ
ହଲ କଳ ହେବାର କଣା ଯାଉଥିଲା ।

ବାଲେଶ୍ଵର ମିଶ୍ରନଷ୍ଟିପାଳିଟାର ବରଦାତା-
ମାଳେ ଘରଟିକସ ବେଥାଇନ ମତେ ବନୋବସ୍ତୁ
ହୋଇଥିବା ବିଷୟରେ ସେଠା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
ସାହେବଙ୍କ ଅବେଶ କରୁଛରେ ଅଧିକ କର-
ବେଗୋଲି ଅଳେବ ଦିନରୁ ଶୁଣା ଯାଉଥିଲା ।
ବର୍ତ୍ତମାଳ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଗତ ସୋମ-
ବାର ସେହି ଅଧିକ ଦରଖାସ୍ତ ଏଠାରେ କୃତକ
କୁମିଳରେ ନିବିଟରେ ଦାଖଲ ହେବାରୁ
ସାହେବ ମହୋଦୟ ଆଶା ସଙ୍ଗେ ବାଲେଶ୍ଵର
ଦେଖି ଯାଇଥାକୁ ସେଠାରେ ନିଷ୍ଠି କରିବେ ।

ଡେଶାର ନୂତନ କମିଶ୍ନର ଶ୍ରୀପୁଣ୍ଡିତ କୁମାର
ପାହେବ ଗତ ସୋମବାର ବାର ଜ୍ଞାନଜଗରେ
ବାଲେଖରକୁ ଯାଦା କଲେ । ସେଠାର ଏବଂ
ମୟୁରଭାଙ୍ଗ ଓ ନାଳଗରିର ପରିଦର୍ଶକ କାର୍ଯ୍ୟ
ଶେଷ କରି ବ୍ୟାଙ୍ଗଜାତେ ଥାଗାମୀମାସ ତା ୧୫-
ରୁଅ ବେର୍ଣ୍ଣରକୁ ଯାଦା କରିବେ । ଚଳନମାସ
ଶେଷପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୋପନୀଯତାର ତୁମ୍ହୀଙ୍କ ସମୟ
ଫୀୟାଯାଇଥାଏ । ସେବେ ଏଥିନାଥରେ ସେମାନେ
ବପନ୍ତା ସ୍ଥିକାର କରିବେ ତେବେ ଉତ୍ତମ,
ନୋହିଲେ ସେବକକାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେବ ଏବଂ
ପାହେବ ମହୋଦୟ ବିପ୍ରୋହିମାନଙ୍କ ବିଶ୍ଵର
ଶେଷକର ଥେବେ ।

ଜୁଣ୍ଣ ପ୍ରଥା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭାବିତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ
ସବଳପ୍ରଦେଶୀୟ ଶାସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କର ମତ ପ୍ରାର୍ଥନା
କରିଥିଲେ । ଏଥରୁ ବଜଳା ଏହି ଆସମର
ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ଡିକ୍ଟ ପ୍ରଥା ଏକପ୍ରକାର
ଉଠାଇଦେଲେ । ମାତ୍ର ଉତ୍ତର-ପର୍ବତ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
ମେଘ ତହିଁରେ ଅବୋ ଦସ୍ତଖତ କଲେ
ନାହିଁ ଏହି ପଞ୍ଚାବର ଶାସନର୍ଥା କେବଳ
କୁଶର ସର୍ବତ୍ର ସଖ୍ୟା ଛାତ୍ର ଏବୁ ଅଧିକ
ନ ଦେବାର ନିୟମ କଲେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍ତର-
ପର୍ବତ ଓ ପଞ୍ଚାବର ଲୋକମାନେ ଜୁଣ୍ଣର
ସୋଗ୍ୟ ହେଲେ ମାତ୍ର ତଦପ୍ରେସ ଅଧିକଷିଳେତ
ବଜାବିମାନେ ଅଧୋଗ୍ୟ ହେବେ ।

ବାଲେଶ୍ଵର ଦରିଶ ବାଙ୍ଗରୂପୀ ପାଣ୍ଡି-
ଏକବାର କୁଳପଟ୍ଟଣ ପ୍ରମବେ କେହି ଦୁଷ୍ଟ-
ଲେବ ରନବମ୍ ତରେବେ ଗଢ଼ ଦେଖାଇ ପ୍ରାମ-
କାସିଛଠାରୁ କହୁ । କହିବା କଥା ଗଢ଼-
ସପ୍ରବରମାର ତା ୧୫ ବର୍ଷର ସମାବେନାହିବାରେ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ ଏକଷୟ ଚର୍ଚିପକ୍ଷର ଦୃଷ୍ଟି
ଅକ୍ଷରଣ କରିବାରୁ ଅନୁସାରାନରେ ସେହି ଧୂର୍ତ୍ତ
ଧରଣର ପୁନଃସ୍ଥାନ ଗ୍ରନ୍ଥ ଦୋହାରା ।
ତାହାର ଜାମ ୨୫ବି ସିଦ୍ଧାବ ଫୁଲତି, ସେ
ସୁଲିଷ୍ଟର ଛାଗ ପାଏକ । ବାସ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଜ୍ଞାନିକରେ ଏହି । ମୋକଦମା କିଷ୍ଟଦି ହୋଇ
ନାହିଁ । ଲିଖରେ ଏପରି ଅନେକ ବାର
ଅଛି, କୈସାହ ଦେହ ଧରପଡ଼େ ।

ଛୁଟ୍ଟାନ ନିବାରଣ ଅବପ୍ରାୟରେ ଗାଳି—
ପୁରୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଲମ୍ବାଦେବ କିମ୍ବା କରିବ
ଅନ୍ତରୀ କି କୌଣସି କାଶକର କରିଲ ସକାଗେ
କହି ପାର୍ମିନୀ କଲେ ସେ ଜାଗ୍ର କରିଲ ତାହା
ପରତାକୁ ତାକରେ ପଠାଇବେବେ । ତାକମା-
ଯୁଦ୍ଧକଣ୍ଟେ ଲପତ୍ତିଲେ ସକା ବିନା ରେକିଷ୍ୱୁ-
ଧୂନିଲା ଦକ ସିବାର ଭୟ ଥିଲ ଏବ ବିନମ୍
ହୋଇ ପାରେ । ପ୍ରକୃତ କଥା ସିରପ୍ରା ପ୍ରକ୍ରି-
ଯାବିମନ୍ଦ ଜାଣ୍ମ ଦୁଷ୍ଟି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ବିନା ଡିହୋନ
ନିବାରଣର ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଧିକ ହେଲୁ ବାବମନ୍ଦାନେ ତାହା କର ପାରୁ
ନାହାନ୍ତି । ସୁତରଂ ଡିହୋନ କି ହେଲେ
ଲେବେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ।

ଯେ ସମସ୍ତ ଲାବାଳର ଦୋଷଙ୍କ ଉଦ୍‌ଦେଶ
ମାହାଲ ସରକାରର ଚିତ୍ରାବ୍ୟାନରେ ଅଛି
ତହଁ ଜୟନ୍ତ ଯେଉଁ ମାହାଲର ଜଳର ଦେଶା
କାହିଁ ସେ ସବୁ ମାହାଲର ଭାବରେ ଟଙ୍କା
ସଥେତୁ ପରିମାଣରେ ମାହାଲର ଜଳକ୍ଷ-
ସାଧନରେ ବ୍ୟୟ ଦିଗିବା ସହାଯେ ନାହିଁ
କର୍ମନେତ୍ରରୁ ବିମେଷ ତାତକ ଏହି । ରା-
ବର୍ଷ ଭାବରେ ସାଧନରେ ଅଛି ଏହା ବ୍ୟୟ
ଦୋଷକାରୀ ମାନ୍ୟର ଶୈଳେଷ ଦ୍ୱାରା ତାତକ
ହୋଇ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଦେବନ୍ୟୋଗରତ୍ନ
କହୁ ଅଛନ୍ତି ଯେ କିନ୍ତୁ ବର୍ଷରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା
ଖରଚ ହେବ । ଅମେରିକା ଆଫ୍ରିକାରୁ ଏ-
ହକୁ ଅନୁର୍ଦ୍ଧର ରୂପରୂପରେ ଲାବାଲଗ-
ଞ୍ଚକିରୁ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କି ହେବ ।

ବୃଦ୍ଧିଶକ୍ତି ମନରେ ଲଗଇବୁ କଣେ
ପଢ଼ିପ୍ରେରକ ଲେଖିଅଛନ୍ତିକ ଚଳପତ୍ରାସ ତା ୧୦୦
ବର୍ଷରେ ଜୀବ ଲଂଘନ ଦେଖାଯାଇବେ
ପ୍ରାୟ ୮୦୦୫୨ ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠିଥିଲେ । ବେଦାନ-
ସାହିତ୍ୟ କଳ ଅକାଶରେ ଗୋଟିଏ ହୁଏ, ପଣ
ଉଡ଼ିଲ ପ୍ରାୟ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କୁ ଦିଶୁଥିଲ । ପ୍ରାୟ
ଦୂରଦ୍ୱୟା କାଳ ଶୂନ୍ୟରେ ଭୁମିଶ କର ଛାପ-
ଦଶ ସାହାଯ୍ୟରେ ନିରାପଦରେ ତଳକୁ ଡେଣ୍ଟି-
ଫାଇଅସିଲେ । ଅବଜରଣ ସମୟରେ ଛାପଟ
ଟେଲିଶାପ ପାରରେ ଲାଗି ଅଳ୍ପଦ୍ଵା ହେଲ ।
ନରୁବା ଥାର ବିକୁ ଦୂର୍ବିନା ହୋଇ ନାହିଁ ।
ପଥପ୍ରେରକ ଜଣେ ତେଥ ସେ ବୃଦ୍ଧିଶକ୍ତିରେ
ଡାକ୍ତର ବାର୍ଧ କରନ୍ତି । ଏ ବ୍ୟାଧାର ଦେଖି
ଜାହାନର ଦତ୍ତାତ୍ରେନଙ୍କ ଦେବାରୁ ସଦେଶୀୟଙ୍କ
ଜାହା ତ୍ରପତାର ଦେବାର ଅଗ୍ରହ ଦେଖି
ଅମେରାକେ ବଡ଼ ପ୍ରିକ ହେଲୁ ।

ପାଠ୍ୟକ ନିର୍ବାଚନକଷମକୁରେ ଏଥିପାଇଁ
ବସୁର ଅଳୋକକ ହୋଇଥିଲ ଏହି ଅଭ୍ୟ
ବଙ୍ଗନାରେ ଲାଗିଥିଲା ମାତ୍ର ମାନ୍ଦବର ଶୈଟ୍-
ଲଟ ଗର ବର୍ଷିକ ଉପୋଷ୍ଟର ସମାଜନାରେ
ନିର୍ବାଚନ ଛମିଟିର କାର୍ଯ୍ୟ ସନ୍ତୋଷକରକ
ଥିଲାର କହିଅଛନ୍ତି ଏହି ଲବଧିତ ସବାରେ
ନୟମ ବରାଥିଲାନ୍ତି ବି ପାଠ୍ୟକ ନିର୍ବାଚନ
କଲାକମେଟୋର କୋଣରେ ବନ୍ଦର ବେହ ଆମୀୟ
ବ୍ୟକ୍ତି ଯେବେ ବୌଜସି ପାଠ୍ୟକର
ପ୍ରକାଶକ ବା ପ୍ରଣେତା ହେବ ଜେବେ ସେହି
ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱର ସମୟରେ ଭକ୍ତ ବହ୍ୟ କମଟ୍ୟୁ-
ଆର୍ଟକମାନରେ ଉପରୁକ ରହ ପାଇବେ ଜାହାନ
ଅର୍ଥାତ୍ ଭାବାବ ଅବାକାଶରେ ଅଳ୍ପ ସବ୍ୟମାନେ
ସେ ସୁପ୍ରକର ଚିନ୍ତା କରିବେ । ଏ ନୟମ ବଡ଼
ଦର ହୋଇଥିଲା ଏହି ଏହାହାବ ଅଳ୍ପେକ କୁମାର
ଓ ଗନେବ ଦୂର ଦେବ ।

ବଜୀୟ କୁଣିବରଗର ଅଧିନାରେ ଘରଦ୍ଵାରା
ଥିଲୁ ହୋଇ ଖାନ ପଣେଇ ଲାଭ୍ୟାଦି ପରିଲାଭ
ପରାମା ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଫଳ ଲାଗୁ କଲା
ଦେବାର କଣା ଥାଇ ଲାହା । ଆଜିବଧାରା
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଲେଖାଅଛି କି ଅନ୍ତିତର୍ମୀ ଏବଂ
ସହଯୋଗର ଖଜ ବ୍ୟବହାର କରିବାରେ ମାତ୍ର-
ପୁରୁ ମ ହୁଏ ଏ ଧାର ପରିଲାଭ ଏବଂ କଟାଯା
ନିଲାଭ ହୋଇଥିଲା । ଦେବାର ଅନ୍ତିତର୍ମୀ
ଆମା କୋବର ଖାନ ଏ ମ ହେ କିମ୍ବା ଏକ

ପିଲାଆ ଖରରେ ମ ୪୭ ଟଙ୍କା ପଳିଥିଲା ଏବଂ
ନିଟକର ସଥାନମେ ଟ ୨୭ ଟ ୧୦ ଟ ୧୦ ଟା
ହୋଇଥିଲା । ମାର ଖରର ମୂଲ୍ୟ କେବଳ ନ
ଥିବାରୁ ବରଷୋରେ ଅଧିକା ହେବେ ଲାଗୁ
ଦେଲ ତଣାଗାରୁ ନାହିଁ । ବିବରିଥିବୁ କେବଳ
ଦେବନ ଗୋଟିବ ଏବଂ କଡ଼ାପିଡ଼ିଆ ଖର
ସବାପେଣା ଉପଯୋଗୀ ଅଟିଲା । ଏହି ଖରପ-
ଡ଼ିବା କାହିଁର ଲାଭ କର ପଡ଼ିଲ ଥିବା
ବିଶେଷ ଅପେକ୍ଷା ଟ ୧୦୦ ଟା ହୋଇଥିଲା ।

୧୮୯ ମହିନାର ତେସ୍ଟୋକଲେକ୍ଟଗ
ଓ ତେସ୍ଟୋମାଇଷ୍ଟୋଟି ଓ ସବ୍‌ଜେସ୍ଟୋକଲେ-
କଟସ ପଣ୍ଡା ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚନାଥରେ କଲିବ-
ଗାରେ ବୁଝିବ ଦେବ ପଣ୍ଡାଶାର ତାରଖ ପଣ୍ଡାକ
ଦିଅରିବ । ପଣ୍ଡାଶାର କିମ୍ବୁଦ୍ଧ ପୂର୍ବ ପାଦ
କୃତଳ ଏବିଦ ସେ ପଣ୍ଡାଶାର୍ଟ୍ରେ ମଧ୍ୟରେ
ଦେହି ସରକାରୀ କର୍ମସ୍ଵରୂପ ଦେଲେ ତାହାରେବି
ବୟସର ସୀମା ଛାତିବାଇଅଛି ଓ ପଣ୍ଡାଶାରୀ
ବଲିବତା ବିଅବଦିବଳପୂର ବି, ଏ, ପଦଙ୍କାର
ପରମାଣ କୁଳ୍ୟ ଶିଳ୍ପାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ
ଚଲିବ । ଫେରିଲାଖିର ଜୟମର୍ଦ୍ଦ ଦୋଧ ଦେହି
ଅଛି ସେଲେହି ବି, ଏ, ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧ୍ୟୁତ୍ତ କର-
ଥିଲେ ଅଥବା ବିଏ ପଣ୍ଡାଶାରେ ଅନ୍ତର୍ଭାବୀ
ହୋଇଥିଲେ ସୁଦା ପଣ୍ଡାଶାପ୍ରାକରେ ଉପର୍ତ୍ତିତ
ହୋଇ ଥାଇବେ ।

ଭେଦ୍ୟତୀକଲେବୁଣ୍ଡ ନମନ୍ତ୍ରେ କଣ୍ଠ ଶାଖା
ସବୁଭେଦ୍ୟତୀକଲେବୁଣ୍ଡ ନମନ୍ତ୍ରେ ଜଳ ଶାଖା
ପଥରୀ ବନ୍ଧ ହେବେ । ଧୂଗୋଡ଼ାର୍ମ ନମନ୍ତ୍ରେ
ପ୍ରଥମ ଶର୍ଵିଜଣ ଭେଦ୍ୟତୀକଲେବୁଣ୍ଡ ନମନ୍ତ୍ରେ
ଦୟକୁ ହେବେ ଅଦ୍ୱୟତ୍ମ ଶ୍ରେଷ୍ଠଲାଟ ବାହାଦୁର
ନନୋମାନ ହରିବେ ।

ବାଲେଖରକଗରୁର ଅନ୍ତର୍ପାର ଧୀର୍ଘ-
ତେଣା ଜାମକ ପଞ୍ଚଟି ଗର୍ଭିନେଶ୍ଵରୀ ତୈବ
ଷୁଦ୍ର ଏକବା ଅଛି । କହୁଥାଳକୁ ବାବୁ ରାଧୀ
ଜାପ ମହାପାତ୍ର ତମିଥାର ଖାର୍ଦ୍ଦିକ ଏକଶତ
ଟବାରେ ଲଜସ କେବେ ତୋଗ ବନ୍ଧନ କରି
ଆସୁଖୁଲେ । ଏ ବର୍ଷ ବାବା ବେଳୁଧନାଥ ଦେ
ବାହାଦୁରଙ୍କ ପନ୍ଥକୁ ବାବୁ ବାଲୀପ୍ରସାଦ ବାବା
ବାରିକ ଟ ୨୦୦୯ବା ଜମାରେ ଦେହ ପାଞ୍ଚଟି
ତେଣାକୁ ଲଜସ ତେବେହନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ଅଠ
ଦଶଦଳ ଦେବ ପୋତାରେ କ ଗୋକମାଳ
ଭାପତିତ ହେବାର ବହା ବାହାଦୁର ପୁଲାପ-

ସ୍ଵପ୍ନଶବ୍ଦ ସାହାସ୍ୟରେ ସାବକ ଲଜ୍ଜାବାର
ମହାପାତ୍ର ମହାଶୂଳ୍ଗ ଗିରପ୍ରାର ବଶର ଶୁଭତବ
ପାତ୍ରା ଓ ଦଣ୍ଡ ଦେବାରୁ ତାହାଙ୍କ ପୁଣି ଓ
ଭାର ବଜା ବାହାଦୁରଙ୍କ କାମରେ ଦିଶୁବ୍ରଥର
ଆ ଲୋକ ଓ ଗନ୍ଧର ଅନୁସାରେ ନାଲିଷ
କରିଅଛନ୍ତି ଓ ବାରୁ ଲବାକରନ୍ତୁ ବାସ ତେପୁଠି-
ମାକିଷ୍ଟୁଟ ତହିଁର କରୁଥିବ କରୁଥିବନ୍ତି । ବା-
ଲେଖକରୁ ଆସିଥିବା ଝଣ୍ଟିଏ କର୍ତ୍ତା ପ୍ରେରିତଃ-
କରୁ ଏ କରିବୁ ଅମ୍ବେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ।
ମାତ୍ର ଏହିପ୍ରେରକ ନୁଦେଇବ ଲଜ୍ଜାବାରର
ନବଲ ବା ସଟିକ ଦିନରଙ୍ଗାଳ ଲେଖି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଅନେକ କଥା ଲେଖି ଥିବାରୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ
କରିବାକୁ ଅନ୍ୟମ ହେଲୁଁ । ଏ ପଛେ ବିସ୍ତାରିତ
ବିବରଣ ପ୍ରକାଶ କରିବି ।

କରେ ଦେଶୀୟ ଜାତ୍ରର ତୋଳମନ୍ୟ-
ବାହୁର ଅନେକ ଗୃହ ଦୈନିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ତୋଳମର୍ଯ୍ୟ ମଞ୍ଜି ବଜାର-
ରେ ବଣୀୟଙ୍କ ଦୋକାନରେ ବିକ୍ରି ହୁଅଇ ।
ଏହି ପ୍ରଦେଶରେ ଏହାରୁ ଲଖାବରୁଳ ମଞ୍ଜି
ବହିଲି । ମୂସଲମାନଚିତ୍ତର ଅର୍ଥାତ୍ ତମି-
ମାନେ ଏଥର ଅଧିକ ବ୍ୟବହାର କରିଲା ସମ୍ବ-
ନ୍ଧର ଧାରଣ୍ୟରେ ଏବୁ ବ୍ୟା ଅଧିକ ମଳଇ ଓ
ପାରଷିରାଧାରେ ଏହାର ନାମ ତୋଳମ କ-
ଲଙ୍ଘ ବ' ତୋଳମରେବା । ତହିଁର ଅପର୍ଦୁ-
ଶରେ ତୋଳମର୍ଯ୍ୟ ନାମ ହୋଇଥିଲା । ପଣିରେ
ବିନ୍ଦୁର ଟିକି ସଙ୍ଗେ ପଣାବର ଖାଲଲେ ଦେବ
ଶାତଳ କରଇ । ପ୍ରମେହରେଗର ସହାରା
ଏହାହାର ଶାନ୍ତ ହୁଅଇ । ଅଛିବାର ଉଦ୍‌ବମୟ
ଏବି ଦୃଢ଼ାଶ୍ଵର ନାନା ପୀତାରେ ଦେଶୀୟ
ତତ୍ତ୍ଵବିଜ୍ଞାନରେ ଏହା ପ୍ରୟୋଗ କର ସୁଧାର
ପାଇଥିଲାନ୍ତିରୁ । ଏହା ଉତ୍ତେଜକ ଏବି ମୁଦ୍ରବର୍ତ୍ତକ
ଅଟଇ । କିନ୍ତୁ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏହିମଞ୍ଜି ପୋଲି-
ଟିଏ କିମ୍ବା ଉପକାରୀ । ଏହାରୁ କାହିଁ ପେଣି
ଦା ଅଟାର ପୋଲଟିଏ ପର ପୋଲଟିଏ ତୟାର
କରି ହରଦା ଦ୍ଵାରାଧୀୟ ଆପରିଭରେ ଲଗାଇ-
ଲେ ଅଳ୍ପକାରେ ଜୁଲା ପୋତା ବନ୍ଦ ହୁଅଇ
ଏବି ଅଳ୍ପ ବନ୍ଦରେ ଦ୍ୱା ଶତ୍ରୁଯାଏ । ଦ୍ୱା ଶତ୍ରୁବା-
ର୍ଦ୍ଦ୍ଵନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତ୍ୟନ୍ତ ସତ୍ତାଳ ଓ ସକ୍ଷ୍ୟ ଦୁଇଥର
ପୋଲଟିଏଷଟି ଦେଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ପୋଲଟିଏ-
କୁ କକାରେ କବଳିବର ଲେଖି ଦ୍ୱା ଉପରେ
ଲଗାଇ ବାଜିଦେଲେ ସଥେଷ୍ଟ ଦେବ ।
କାରଣ ଏଥିଟି ଅଳ୍ପାଳ୍ପ ପୋଲଟିଏ ପର ଶତ୍ରୁ

କଣ୍ଠ ଦୁଆର କାହିଁ । ବଥ ଓ ବୁଗ ଘାଲୁ
ମୁଖ ଏହି ପୋଲଟିସ ପଶୁଙ୍କ ଘାତାର ଦିଏ ।

ଶକ୍ତସାହୁବିରଗର ଶକ୍ତ ବାର୍ଷିକ ସାଧାରଣ-
ଶାସନ ବିବରଣୀର ସମାଜେତକାରେ ସେ ଅର-
ଳର ଜମିଦାରଙ୍କ ଚରିତସମୟରେ ମାନ୍ୟକର
ଶୈଳେଷଟ ଲୋଖିଆଇଲୁ, ବି ଜମିଦାରମାନେ
ଏକ ଦିଗରେ ସରକାରରେ ସରକାର ବଜକୁ
ପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ ଅନ୍ୟଦିଗରେ ସମାଜର ହିତ-
ନିମନ୍ତେ ବଦାନ୍ୟତା ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଭାବାକୁ
ଜ୍ଞାନସାରରେ ଥିଅଛି । ମାତ୍ର ରେଗରଙ୍ଗସ୍ଵରୂପ
ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ମନ ଦେମନ୍ତ ସ୍ଵପ୍ନକ ନୁହଇ ।
ପାବନାଜିଲ୍ଲାପ୍ରତି ଏକଥା ବିଶେଷଗୁପ୍ତେ ସର୍ବ
ଜାରଣ ସେଠା ଜମିଦାରମାନେ ଅବସ୍ଥା ଲାଠି-
ଯୁଲୁଲମ ନିମ୍ନକୁ କର ଜମିସମ୍ବନ୍ଧରେ ପରାପର-
ସହିତ ଲାଗୁ କରନ୍ତି । ଜମିଶ୍ରର ସାହେବଙ୍କ
ମନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶି ଅଇନର ଧୀରେସ୍ତାନ ପ୍ରକଳ-
ନୁପେ ତାଙ୍କ କରିବାହାର ଏ ଅନ୍ତର୍ମୁ ନିବାରଣ
ହୋଇଥାରେ । ଗବର୍ନ୍ମମେଳେ ଏ ବିଷୟରେ
ସରକୁ ହେବା କାରଣ କଲେକ୍ଟରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ
କରିଅଛନ୍ତି । ଲାଠିଯାନ ବା ବାଢ଼ିଶେଳବାବେ
ନିୟମ ଅଖଣ୍ଡାବାଳମାନଙ୍କୁ ନିମ୍ନକୁ କର ମେହିଁ
ଜମିଦାରମାନେ ଦିଲା ଦିଲାମା କରନ୍ତି ଦେମା-
ନଙ୍କୁ କଠିନରୂପେ ଦିମନ କରିବା ନିରାକୁ
ପ୍ରଯୋଜନ ସନ୍ଦେହ ହାହିଁ କରୁ ଯେଉଁ ଜମି-
ଦାରମାନେ ଶ୍ଵାର୍ତ୍ତସାରେ ସରକାର ଉତ୍ତରମ-
ନ୍ତରଙ୍କ ମରନ ଯୋଗାଇ ଓ ଅଇନନନ୍ତ,
ତେବେ ବା ଜ୍ଞାନଗର ଅନୁଷ୍ଠାନ କର ସଜ୍ଜର-
କ୍ରିତ ଏବଂ ବିଧ୍ୟାଳୟ ଚିତ୍ରାଳୟ ପ୍ରଭାତ
ସ୍ଥାପନ କର ସବେଷତାରେତିଥାର ଧୂଳ ସର-
କାରଣ ଅନ୍ତରେ ପରାଇ ଅପାରାଯ ରେଗର-
ମାନଙ୍କପ୍ରତି ଅତ୍ୟାକୁର କରନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ
ମଧ୍ୟ ଦିମନ କରିବାର ଭବିତ । ଜମିଦାରମ-
ାନେ ଗ୍ରହ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ ଥିଲୁ ଅନୁ-
ସନ୍ଧାନରୁଲେ ହେଉଁ ଜମିଦାର ରେଗରଙ୍ଗସ୍ଵରୂପ
କପର ବ୍ୟବଦାର କରଇ ତାବା ଗୋପନ
ରହିବ ଜାହିଁ । ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଏହି
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଅନେକ ହାତମାନେ
ମନୋଯୋଗୀ ହେଉ ଜାହାନ୍ତି ।

ସୁଲାହାରର ମାମଲ

ଅଂଗକୁ ପାଇବାକୁ ସୁଜାତାରଦୟିତ ମୋକ-
ଦିନାର ବିବରଣ ପାଠକମାଳକୁ ଛଣ୍ଡ-

ଅଛୁ । ସରବାରଦେହେର ସେମନ୍ତ ହାରଟି
ଠକେନେବାକୁ ବସିଥିଲୁ ଫେମନ୍ ଦଣ୍ଡ ପାଇଲା ।
ଯାଇ ହାରଟି କପର ଦେହେବର ଦୟଗତ
ଦେଲୁ ସେ କଷୟ ଠିକ ପ୍ରକାଶ ଲ ଦେବାକୁ
ଆୟକୁ ଟାଙ୍କନବସାଦେବକୁ ମଳ ଶ୍ରୀର ଦୋଇ
ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କର ପ୍ରଥମରୁ ଏହି ଧାରଣା
ଦେଇଅଛି ସେ ଆଠଗଢ଼ି ରଜାଙ୍କ ବାର୍ଷିକେ
ସେ ପୁନଃ ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଥିବାକୁ
ତାହାଙ୍କ ଅନୁଗ୍ରହ ଲାଭ ଅଭିପ୍ରାୟରେ ରଜ
ଏହି ହାରକୁ ଉତ୍ତରାବସ୍ଥରୂପ ପଠାଇଥିଲେ
ଏବ ଏଥି ପୂର୍ବର ଗୋଟିଏ ପଟ୍ଟନା ସଲେ
ଏହାକୁ ମିଶାଇ ବିଶ୍ଵର କରିବାରେ ତାହାଙ୍କର
ସେହି ବିଶ୍ଵାସ ଦୃଢ଼ ଦେଇଅଛି । ଦେହେବର
ଜଳାବ ମଧ୍ୟ ସାହେବଙ୍କ ବିଶ୍ଵାସର ପୋଷକବା
କରୁଅଛି ଏବ ଏହି ହାରସମନ୍ବନ୍ଧରେ ସର-
ବାରକୁ ବକସେସ ଦେବା କଥା ସ୍ଥିଂ ବଜା
କାରୁ ସ୍ଵଦମତକୁ ନାୟକ ଅଶୀଷ୍ଟୁମ୍ ସପ୍ରତ୍ୟାମନ-
ଠାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ମଧ୍ୟ ତହିଁର ଅନ୍ତକୁଳ
ଅଟଇ । ପଳତଃ ବାସ୍ତବରେ ଉତ୍ତରାବ ଦେବା
ଅଭିପ୍ରାୟରେ ରଜା ସେହି ହାର ସରଦାର-
ଦେହେବକୁ ଦିଲାଇଥିଲେ ଅଥବା ସରଳ ହୁ-
ବରେ ମେମୟାଚେହେବଙ୍କୁ ଦେଖାଇବାକୁ ପଠା-
ଇଥିଲେ ଏହା ନିଷ୍ଠପୁରୁଷ ସିକାନ୍ତ କରିଲ
କେବା ଜୀବନ୍ତ ଟାଙ୍କନବସାଦେବର ଏବାକୁ
ଇହା । ତାହାଙ୍କ ଉତ୍ତରାବଙ୍କାର ବଜ କରିବାର
ତେଣୁ କୋଇଥିଲୁ ଏହା ଶୁଣେ ଅବା ପ୍ରାଣକା-
ହାର ବୁଝିପାର ସରବଳଃ ତାହାଙ୍କର ମନ୍ଦି-
ରୋହ ଦୋଇଅଛି ଏବ ଯେବେ ଏହା ସରକୁ
ଦେବ ଦେବେ ବଜା ଗଂରାଜିଶାସନାଧୀନ
ବଜିରେ ଥାର ଏ ବାର୍ଷିକ କରିବାରେ ଦଣ୍ଡ-
ବିଦ୍ୟାରାଜନୀଯାରେ ଅପରାଧୀ ଦେବେ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ । ଏଗୁଡ଼ର ଆୟକୁ ଟାଙ୍କନବସାଦେବ ଏହି
ପଟ୍ଟନାର ସମ୍ମ କବିରଜ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଡିକ୍
କଣ୍ଟାର ଆଠଗଢ଼ିବଜାଙ୍କୁ ବିଶ୍ଵାସିନରେ
ଆଣେବା ହାରଣ ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଅଛନ୍ତି । ଅଧର-
ଲେବ ହୋଇଥିଲେ ପଞ୍ଜିତଦାସ ଅଦାଲଗର
ବିଶ୍ଵାସିନରେ ତତ୍ତ୍ଵଶାସ୍ତ୍ର ଆସିଆନ୍ତା । କିନ୍ତୁ
ବଜାଙ୍କ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦୃଷ୍ଟିରେ ତାହା ହୋଇ
ନ ପାରିବାରୁ ଏବର୍ଣ୍ଣମେଷକ ବିଶେଷ ଅଦେଶ-
ନିମନ୍ତେ ରିଗୋର୍ଡ ହୋଇଅଛି ବବର୍ଣ୍ଣମେଷ
ଏଥର କ ନିଃତି କରିବେ ଅକିଳମେ ଜଣା-
ଯିବ । ଅମ୍ବେମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେବଳ ଶାୟକୁ
ଟାଙ୍କନବସାଦେବଙ୍କ ଧାରଣାର କଥା କହୁଅଛୁ ।

ଅସମୁକ ନୂହେ ଯେ ତାହାଙ୍କ ଧାରଣା ଗ୍ରମାଚ୍ଛବି
ତାହାରୁଥୁବ ଏବ ସଜା ସରଳଭାବରେ ମେମ-
ସାହେବଙ୍କୁ ଦେଖାଇବା ବାରଣ ମାର ପଠାଇ
ଥିବେ । ବିନ୍ଦର ଦେଲେ ଯୋଗ୍ୟ ଅବାଳଗ
ଶର୍ମିର ପିତାନ୍ତ କରିବେ । ସଜା ଯେବେ
ସାବଧାନ ହୋଇ ଗାଁଯ କରିଆନ୍ତେ ଭାବା
ଦେଲେ ଏସବୁ ଘଟି କି ଆନ୍ତା । ଦରସା କରୁ
ଏ ଘଟନାରୁ ଅନେକ ଲୋକ ଉଚିତ ଧିକ୍ଷା
ଲାଭ କରିବେ ।

ବାନ୍ଧିତମ୍ ପ୍ରଗତି ।

କଲିକଳା ସାଧାରଣ ବାହୁଦମାଜର ଛଣ୍ଡେ
ପ୍ରଶ୍ରେଷ୍ଟ ବାବୁ ଶଶିରୂପଙ୍କ ବସୁ ପ୍ରଶ୍ରେଷ୍ଟକାର୍ଯ୍ୟ
ତ୍ରପ୍ତିନାମରେ ଏ ନଗରକୁ ଅସ୍ତ୍ର ଗପ କରିବାର
ଏବଂ ତହଁ ଉତ୍ତରାବୁ ମଙ୍ଗଳବାର ଏହି କୁଳଦଳ
ପ୍ରଶ୍ରେଷ୍ଟକଞ୍ଚାମାଜି ହୋତାରେ ବର୍ତ୍ତମା ପ୍ରଦାନ
କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରାବୁ ଶୋଭାକ ସଂଖ୍ୟା ଥିଲା
ଏବଂ ପ୍ରଥମ ଦିନଠାରୁ ଦ୍ୱିତୀୟହିନରେ ଅନୁଭବ
ଘଣା ହୋଇଥିଲା । ଦର୍ଶକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଲକ୍ଷ
ସ୍ଵଭାବକ ଲୁଗ ଅସ୍ତର ଦେଖାଗଲା । ପ୍ରଗାଢ଼ି
କୃତବ୍ୟଦଳର ମେଳକ ଅଛିଅଛି ଥିଲେ
ଫଳତଃ ମୋଟରେ କ୍ଷେତ୍ର କ୍ଷେତ୍ର ବକ୍ତ୍ରର
ଶୁଣିବାକୁ ଅଧିକାରୁ ସମ୍ମାନ ଜଣାଗଲା ଯେମନି
କ୍ରାନ୍ତିକରିତମାନ ପ୍ରତି ଏ ନଗରବାସିଙ୍କର ଏପରି
ଅବଦେଲା ସେ ଅଦେଶୀ ରହିର ପ୍ରସଙ୍ଗ ଗୁଣ
କାକୁ ବାଦାର ମଳ ଦୁଆର କାହାଁ ।

ପ୍ରଥମଦିନ ବକ୍ତା ଏହି କଥା ବିଶ୍ଵାସ-
ଦେଇଥିଲେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନକାଳରେ ଉଚ୍ଚ-
ଜଙ୍ଗ ପ୍ରସାଦରୁ କିମ୍ବା, ସତ୍ୟତା ଏବଂ
ବୈଷ୍ଣ୍ଵିକ ବ୍ୟାପାରର କୀମାରତ ଉଦ୍‌ଦିତ ହେ-
ବାରୁ ଅମେରିକାକେ ମହା ଅନ୍ଧର ହୋଇ
ଯାଏ ବରୁଅଛି ଯେ ଭାରତର ଶୁଦ୍ଧିନ ଉପ-
ରୁକ୍ଷ ହୋଇଥାଏ ଏକ ଅତିରିକ୍ତ ଏହା ଗୋଟିଏ
ଶାଖା ଉନ୍ନତିରୁ ହେବ । ମାତ୍ର ଏ ବରୁଅନ୍ଧର
କେବଳ ବାହ୍ୟକ ଅଟିର । ଲେନଙ୍କ ଅନ୍ତର
ରେ ଧର୍ମଭାବ ଜାଗରତ ନ ହେଲେ ଦେଶର
ଆବଶ୍ୟକ କହାତ ହେବ ନାହିଁ । ଅନ୍ତେକୁ
ବିଜହାରିବ ମାଣ୍ସବାସ କହ୍ନ୍ତା ଏଥର ଧୋର
କାଳ କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିଖିତ ସମ୍ବନ୍ଧ
ଦାସ୍ତାନ ଧର୍ମ ପରି ଅବିନ୍ଦୁ ଅମ୍ବାରୀ ଦେଇ
ଦେଶମାନଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ଦେଇ କଢ଼ୁ ଭାଲି ପ୍ରୟୋଗ
କରିଥିଲେ ସମୃଦ୍ଧତା କାହାର କୁ ତାହା ବିଶ୍ଵ
କି ଜାଗିବାର ଅନ୍ତରା ବିଶେଷ ବିଷ ନ ପାଇଲା

ଇନାରୁ ଦୃଷ୍ଟିଯୁଦ୍ଧକର ଶୋଭା ଉଣ୍ଠା ହୋଇ-
ଥିଲେ । ଦୃଷ୍ଟିଯୁଦ୍ଧକର ବଜ୍ରା ଧର୍ମର କିଳୋଟ
ପ୍ରଥାଳ ଅଣା—ଜୀବ ପ୍ରିତ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସର
ବାଞ୍ଛା କରି ବହିଥିଲେ ସେ ବ୍ରାହ୍ମିଧର୍ମ ବିଜ୍ଞାନର
କର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରାପିତ । ବିଜ୍ଞାନର ବୃକ୍ଷ ସଙ୍ଗେ
ଏହାର ଦୃଢ଼ି, ସୁନ୍ଦର ଏକା କେବେ ଶ୍ରୀ
ଦେବାର ନୂହଇ । କାଳେ ଏହା ପୁରୁଷର
ଏକମାତ୍ର ସଜ୍ଜାଜନଧର୍ମ ହେବ ।

ଶରୀରାବୁ ଛଇଦ୍ରରବନ୍ଧୁ ନ ଦେଲେହେଁ
ତାହାକୁ ମୁଖ୍ୟ ଅଳେକ ସାରକଥା ନିର୍ଗତ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ଯେଉଁମାକେ ଶୁଣି-
ଅଛନ୍ତି ତୁମ୍ଭୁଙ୍ଗମ କଲେ ପାଇଁ ପାଇଁ
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଅମେମାନେ ଅବଗତ ହେଲୁଁ ସେ ପଶୀବାକୁ
ଅଳ୍ପକଳରେ ଏଠାରୁ ଚାଲିଯିବେ । ପ୍ରଦୂର
ବାର୍ଯ୍ୟରେ ଏପରି ଚାଲିବା ଅମ୍ବାନଙ୍କୁ କିମ୍ବା
ଲାଗୁ ନାହିଁ । ଦିଶେଷରେ ସେ ପ୍ରଜେ ବ୍ୟାକ୍ଷର୍ଣ୍ଣ
ପ୍ରଗ୍ରହ କରିବା ତାହାକୁ ବାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ସେ
ପ୍ରତ୍ୟନି ଦେଖିଲେ ସେ ଏ କରିବରେ ବ୍ୟାକ୍ଷର୍ଣ୍ଣ
ଥିଲୁଁ ଅଭ୍ୟନ୍ତରୁ ଅନାଦର ଦେଖିଲେ ଏହି
ପ୍ରାନ ସେ ଶାହାନିର ଅଧିକ ମନୋପ୍ରାଣ
ପରିଶ୍ରମ ଲୋଡ଼ୁଥିଲୁଁ ଏଥିରେ ଦ୍ୱାରା ନାହିଁ
ଏଠାରେ ବ୍ୟାକ୍ଷର୍ଣ୍ଣ ସଞ୍ଚା ଅଭ୍ୟନ୍ତରୁ କଣା ଏବଂ
ସେମାନେ ସେ ଜଣେ ପ୍ରଗ୍ରହକ ଉତ୍ସପାଦନ
ଏମନ୍ତ ଅଶା ବସିଥାଇ ନ ପାରେ । କିନ୍ତୁ
କିତାର ପ୍ରଗ୍ରହକ କେହି ଅଧିକ ଦିନ ଏଠାମେ
ରହ ବାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କିଟାନ୍ତ ଅବଶୀଳନ
ହେଉଥିଲା ।

ଜ୍ଞାପୁଅର ଖବାର

ଆମ୍ବାନାଳେ ଗରୁଷସ୍ତାହରେ ଏ କଷୟରେ
ସାହା ଲେଖିଥିଲୁ କହିରୁ ଥାଠକମାନେ ଦୁଇ-
ଥିବେ ଯେ ଜୁଗାକିଧରରେ ଦସ୍ତଖତ କରିବାର
ମୂଳ କରଣ ଅମ୍ବାନଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠକ ସର,
ଇନ୍ଦ୍ରପୃଷ୍ଠ ବାହାଦୁର ଅଟକୁ । ମାତ୍ର ମାତ୍ରକର
ଶ୍ରେଷ୍ଠକ ଅବଳମ୍ବନେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କାଗଜରୁ
ଡିନାନ କଲିବିତାଗେହେଠରେ ପ୍ରକାଶକର
ସେ ଦ୍ଵାରା ପୁଷ୍ଟ ହେଉଅଛନ୍ତି । ସେ ସବୁ
କାଗଜପତ୍ରରୁ ଜଣାଗାଏ ଯେ ସତ୍ୟମନୋବାଦ-
ରେ ଉତ୍ତିଷ୍ଠ ଗର୍ଭମେଣ ଜୁଗାକିଧରାର ଫଳା-
ଫଳ ଜଣାଇବା ବାରଣୀ ବଜାୟ ଗର୍ଭମେ-
ଣ୍ଟକୁ ଅନୁରୋଧ କରିବାରୁ ବଜାୟିବାରୁମେଣ
ବଜାଳାର ହାତକାଟ ଏକ ଅପରା ଅଧିକାଳୀ

କୁଶପ୍ରଥା ପ୍ରତିକଳାକାରୀ ମାଜଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏବଂ ସୁଲକ୍ଷ୍ଣ-
ଛଳଖେଳକୁରି କେନରିଲଙ୍କ ଉପୋର୍ଟ ଗଲବ
କରିଲ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଉପୋର୍ଟ ପାଇ ଅପଣା-
ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟ ସହି ଉତ୍ତ୍ରେଯାଗକର୍ତ୍ତମନ୍ଦ୍ର ମେତ୍ର
ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଘର୍ଷିରେ ଲୋକିଲେ କି ଅଧି-
କାଃଶ କର୍ମଧୂରବ୍ୟ ମଚରେ କୁଶବାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରି
ବର୍ତ୍ତମାନ ବଜାଦେଶରେ ହେଉଅଛି ଯାହା
ଦୂଷଣୀୟ ଅଟଳ ଏବଂ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରରେ ଏଥିର
ସଂତୋଷକ ଅବଶ୍ୟକ । ଏହିମାତ୍ର ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟର
ବାକୁଳ୍ୟ ସମାନେତନା କରି ମାନ୍ୟବରଣ୍ଡେ-
ଟଳକ ଅପଣାର ପ୍ରକାଶିତ ହଜାରଳ ଅନୁଷ୍ଠାନେ
କୁଶପ୍ରଥା ପାଞ୍ଚାତ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ।
ତହିଁ ଉତ୍ତରରେ ଉତ୍ତ୍ରେଯାଗକର୍ତ୍ତମନ୍ଦ୍ର ଅପଣାର
ଅଭିଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପଞ୍ଚାତ୍ୟ ଶୈଳେନଟକୁ ଲେଖି-
ଲେ କି ଗୋଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟକଥ ଆଇନର
ଧା ୨୭୫ ସାନୁଷ୍ଠାନରେ ସେ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନୁ
ଭବିତ କାହା କରିବେ ଯାହା ବର୍ତ୍ତମାନୁ
ଉତ୍ତ୍ରେଯାଗକର୍ତ୍ତମନ୍ଦ୍ର ତହିଁର ସମ୍ମାନ ଦେବେ ।

ଜ୍ଞାନପଦରେ କବିରାଶରୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ମ-
ନ୍ୟକର ଶ୍ଵେତଲକ୍ଷ ସ୍ଵର୍ଗପ୍ରଦୂତ ହୋଇ ଜ୍ଞାନ-
ପ୍ରଥାରେ ଦସ୍ତଖେତ କର ନାହାନ୍ତି । ଉଣ୍ଡୀଯା-
ବକର୍ମନେତ୍ରକୁ ଏ ପ୍ରସରର ଦସ୍ତତ ହେଲା
ଏବଂ ଉଣ୍ଡୀଯାବନର୍ମମେନ୍ଦ୍ରକୁ ସବଳ ବିଷୟ
ଜଣାଇ ବଜ୍ରୀୟମନବର୍ମନେନ୍ଦ୍ର ଏ ହଜୁକୁ
ସୋଧାପାତ୍ର ପଶୁର ଦକ୍ଷଳ । ମାତ୍ର ଏହା
ବୋଲି ଅମୂଳକର ପ୍ରେକ୍ଷଣ ଆପଣା ବାଧୀ-
ରୁ ମୁକ୍ତ ପାଇ ନାହାନ୍ତି । ବାରଣଦ୍ୱାରାରେ
ଠର ଅଧିକାଂଶ ବିର୍ଚରପଦମାକେ ଏବଂ ଅଧି-
କାଂଶ ସେସନ କଜ ଜ୍ଞାନପ୍ରଥାର ଧର୍ମା-
ଧଳ ସବାରେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଥିଲେ ଏବଂ
ଦେଖିଲ ଦୂଘୀବକଳା ଏ ପ୍ରଥା ଛାତାରେ
ଗାଲୁ ଲେଖିଥିଲେ । ପରନ୍ତ ଯେଉଁମାକେ
ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ବେଶିଥିଲେ ସେମାକେ
ଦିପର ସଂଶୋଧନ କରିବା ଛାତା ମଧ୍ୟ
କର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଥିଲେ । ଏପରେମେ ସେହି
ମୋକକମାରେ କୃଷ୍ଣବନ୍ଦ ନିଜାନ୍ତ ଅବସାଦ
ସେସବୁ ମୋକକମା ସମକରେ ସେ ପ୍ରଥା
ରହିଲ କରିବା ମନ୍ଦରାଜା କର୍ମଶିଳକ ମନ୍ଦର-
ମାରେ କରିବାର ବୋଲାଫାର ନ ପାରେ ।
ସଂଶୋଧନ କରିବା ଏ ଜାଥା ଏବଂ ମୁକ୍ତ
ଛାତାରେବା ଅନ୍ୟକଥା ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ରକର
ପ୍ରେକ୍ଷଣ ସଂଶୋଧନର ପ୍ରସ୍ତାବ ଜ୍ଞାନରେ ଦର୍ଶି

ଧର୍ମରେ କେହି ନାହିଁ । ଏକର୍ଥମ୍ ପ୍ରଗ୍ରହ କରି-
ବାବୁ ଯାଇ ଅଳ୍ପ ଧର୍ମରୁ ଆତମଶ କରିବା
କେଉଁ ନାହିଁ ସଙ୍ଗର ତୁମ୍ହି ପାଇଲୁ ନାହିଁ ।
ଶନିବାର ବକ୍ତୃତାରେ ଶିଖିତ ସୁବେଳ୍ଜ୍ଞତି
ଆତମଶ ମୟ ଥିଲା । ଦେବେକ ସୁବକ ଅଦା-
ଲତ ସାଧ୍ୟ ପ୍ରଦାକ କରିବାକୁ ଯାଇ ମିଥ୍ୟା
କଥା କହି ଅବେବାବୁ ପ୍ରଗ୍ରହକ “ଅବାକ୍”
ହୋଇଥିଲେ । ଅବ୍ୟାସ ମଧ୍ୟାକଥା କହିବା
ନିତାକୁ ଅମାନୁଷିତ ବଥା । ବିନ୍ଦୁ ପ୍ରଶ୍ନରକ
ମଦାଶୟ ମଞ୍ଜଳବାର ବକ୍ତୃତାରେ ଉପମାଳିଗେ
କହିଥିଲେ କଲିବତା ବଢ଼ିବଜ୍ଞାରରେ କେହି
ନୀତନବ୍ୟାଳ୍ପି ବିଜ୍ଞାନ୍ୟ ବରିବାକୁ ଗଲେ
ଏକାଥରକେ ପାଞ୍ଚଶତ ଦୋକାନକାରିର ତା-
କିବା ଦେଖି ସେ “ଅବାକ୍” ହୋଇଯାଏ ।
ଏକାଥରକେ ପାଞ୍ଚଶତ ଦୋକାନଦାର ଡାକିବ
ଆସମ୍ବନ ସ୍ଵରଗ୍ରାମ ମିଥ୍ୟା କହନେ କି ?

କଟିବ } । ॥
୨୪।୧।୧୮୨ }

ମନ୍ଦୁପ୍ରତି ।

କାହୁ ବନ୍ଧମାଳି ପ୍ରେସ୍	ଡେଲାହାର	୫୯୯
ଶ୍ରୀ ନାଥାବତୀ ସବୁଜାପ୍ରେସ୍	ଅଳ୍ପ	୬୦୯
କାହୁ ଲୋଟିକାନ୍ତ ମହାରାଜ ନାଗଶ୍ଵର		୩୯୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପୁରୁଷମର ଶାଶ୍ଵତ ଜଗଦାଥକିରଳ ମନ୍ଦିରର
ସ୍ଵର୍ଗଶର୍ଷପଦ ହେ ।

କୁଣ୍ଡଳ	ଗହରୀ	୫
ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରେସ୍ ଲୋପ		୯
କରିବାକୁ ମହିରୀ		୧
ପଥକାପରାତ ହିଂଦୁ		୧
ଶୁଦ୍ଧମ ମନ୍ଦିର		୧
ଚିତ୍ତବାପ ଗୋଟିଏ		୧
ବନ୍ଦବନ୍ଧୁ ମନ୍ଦିର		୧
ଭୟାକଙ୍କ ଦୟ		୧
ପାଜପାପ୍ରସାଦ କଷ୍ଟୁ		୧
ମନ୍ଦିରାକୁ ବକାଳ		୧
ବାଗପ୍ରସାଦ ମହିରୀ		୧
ଦୟା କବି ଅଧିକାରୀ		୧
ବନ୍ଦବନ୍ଧୁ ହିଂଦୁ		୧
ମୋହନ୍ତପରାତ ଅଧିକାରୀ		୧
ପୁଣ୍ଡହାର ଦେ		୧
କବିକବି ହିଂଦୁ		୧
କେସିପନ ଘୋଷ ଗୋଟିଏ		୧
ପାହିବାକୁ ଦର		୧
ଯୋଗେତପଦ୍ମ ବାହରୀ		୧
ବନ୍ଦବନ୍ଧୁ ଶିଖନୀ		୧

ବାଲୀତ ବ ଦମ୍ପ	୨	୧
କୁକହେବର କାଳିର୍ଥ	୩	୫
ଜମଗ ମହମାହର ଦାଶୀ	୩	୫
ବାବୁ ନନ୍ଦମୋହାଳ ବାନର୍ଥ	୩	୯
ଯୋରେବଳକର ମନ୍ଦର୍ଥ	୩	୯
ଦୂରଦୂର ଥାତ୍	୩	୨
ସହୁଜାପ ମଞ୍ଜର୍ଥ	୩	୧
ପୁର୍ବାଦୁଦ୍ଧ ମିତ୍ର	୩	୫
ସରାମାପ ଘଟର୍ଥ	୩	୫
ଢାରୁଙ୍କ ଥାନ୍ତର ପଣ୍ଡ	୩	୧୭
କାହୁ ପ୍ରାଗକୃଷ୍ଣ କାନର୍ଥ	୩	୫
ଆମୁଗୋପ ଚୌଥର୍ଥ	୩	୫
ଶବସର ବୟ	୩	୨
ବିଦେଶକର ଘଟର୍ଥ	୩	୧
ଦର୍ପକହଦାର କୌତୁହି	୩	୧
ଲଂଘଜ ସ୍ଵର୍ଗ ଦେଖବ	୩	୭
ଜୀବେ ବନ୍ଦ	୩	୧
ଶ୍ରୀମତୀ ପଥାଦଗୀ ଦାଶୀ	୩	୧୦
ଏକଠନାରୁ ଦୁଃଖ ଜତା	୩	୫
ବାବୁ ଜାଲମରେ ବନ୍ଦରକ	ବାନଗ୍ରା	୧
ପୁରୀ ବାକୁର ମନୀ ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟ	୩	୨୦
ଶ୍ରୀମତୀ ପଥାଦଗୀ ଦାଶୀ	ସ୍ଵର୍ଗ	୩
ଦୟ ବନ୍ଧାରୋହନ ସମ୍ମ ମାହେବ		
	ଦିବାପତ୍ରମୁଦ୍ର	୨୦୦
ବାବୁ ଦୋବିଦିଦିନ ମନ୍ଦର୍ଥ କହିଲ	୩	୨
କବିପଦ୍ମା ପ୍ରତ୍ଯାମାନକର କଲାପତ୍ର	୩	୬

ଅବେଳାର ପ୍ରସରିତ ମହିନେ

ନୃତ୍ୟ ପ୍ରସକ

କୃତ୍ତାବର ।

କଟକପ୍ରିୟିକୁମାନଙ୍କ ସହାଯେ କିମ୍ବା
ସ୍ଥାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକଳ୍ପରୁ କରିବା
ଅଣା । ମୋଟପରିଲାଗୁ ଡାକମାଧିକ ଉପରେ
ଦିଲାପନ ।

Extract from a letter of Babu Radhanath Roy dated 14th October 1892 addressed to the author.

(Need I repeat that as a comedy I consider it quite a finished piece.)

୧୯୯୩ ଓ ସନ୍ତୋଷ ପାଠୀର ପାଠୀର ଅଧିକାରୀ
ପ୍ରାଇମେସ୍ ପଶ୍ଚାତ ପାଠୀ କବିତାକୁମରଙ୍ଗ
ଦଶାଖତ ଉତ୍ତରପଶ୍ଚାତ ପରାମିତ ଦୋଷ
ଅଛି । ମନ୍ୟ ରାଜାରୀ । ଏହି ଅଭିରଣ୍ଡେ

ତୁମମାକ ପଥୋଧର ଓ ସ୍ରନ୍ଦବିଶେଷ ଆ
ବୋଧରେ ପଦବିର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଶେଷ
କାହୁଳ୍ଯକାବରେ ଅର୍ଥ, କବିଗୀତଠ ଓ
କଲାଶ କିମ୍ବା ପଦକାଳ ହୋଇଅଛି ।

ଇହ ପଣ୍ଡାର ପାଠ୍ୟ ଦୁଇମୂଳି
ଦିଲ୍ଲାକପ୍ରଦେଶର ସରକାର ନୃତ୍ୟ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଦୁଇମୂଳିର ଦୁଇମୂଳି
ଟଙ୍କା/ ଏବଂ ଦିଲ୍ଲାକପ୍ରଦେଶର ମୂଳ ୩୦୯୮ ।

ପ୍ରାଚୀର ସ୍ଵାପ୍ନ୍ୟସାଧନର
ପ୍ରଶ୍ନାକୁ ପ୍ରବାଣିତ ହୋଇଅଛି । ମୁଖ୍ୟ-
ଏକଅଳୀ ମାତ୍ର । ଏହି ସ୍ଵପ୍ନକ ଉଚ୍ଛିତ ବାଲକ-
ମାଳକ ସୁଖପାଦଂ ହେବାକୁ ପରିବଳ ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରଥମ ସ୍ଵରଗ ନିଃଶେଷ ପ୍ରାୟ ହୋଇଅଛି ।
ଏହା ଏପରି ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଅଛି ସେ
ଅନେକ ଶିଳ୍ପକ ସ୍ଵାପ୍ନ୍ୟସାଧନ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ହେ-
ବଳ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନାକୁ ବାଲକମାଳକୁ ପଡ଼ାଇ
ଅନ୍ତର୍ମୁଖ କିମ୍ବା କରାନ୍ତିରି ।

ପକ୍ଷିତ୍ର ଗା-ଦଳକହାସର ସୟୁଚ ଧର୍ମ-
ସୟୁଚର ସନ୍ତୁ ହୋଇଥାଏ ଶାଶ୍ଵତ ପ୍ରକାଶିତ
ହେବ । ମହିନେ ତୁ ଆଖା ।

ଉପରେକୁ ପ୍ରସ୍ତରମାଳା ବନ୍ଦବ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କୋ-
ଆମ୍ବଲ ସମ୍ମାନ୍ୟରେ ପାପକ୍ରିୟ ।

ହରାଯ୍ ପ୍ରାସବ ଏକମାତ୍ରାଥିଲା ।
ତୁ, ମୁଖେଟ ଏହି ଦିନାଜପିଲାଙ୍କ
ଆଗ୍ରାରୀବଳ, ତ ହେଠ ପ୍ରମାଣର ଏକମାତ୍ର ମନୋଧିକରୀ ।

ଚିବଳେଟ ତ୍ରୈ

ପାଦ୍ମର, ବନବକ ସବୁଟ ଯେଉଁ ମେଡ଼ିକ୍‌ଲ୍ ଏକ୍ସାମ୍
ଦେଇ କିମ୍ବା ବ୍ୟାଧିକାରୀ । ଅଛି ଏକ ଟଙ୍କ ହର୍ଷ ଦେଇ
ପେଶେବ ଓ ଆମେତାର କ୍ଷେତ୍ର ସ୍ଵାକ୍ଷର ଉତ୍ସବମହାକାଳର
ମହାକାଳକେନ୍ଦ୍ରର ଖାଦ୍ୟର ପାତାର ପ୍ରକାଶ ଉଚ୍ଚ ଆମ୍ବା
ପ୍ରକାଶ ଦେଇଥାଏ ହେ ସବୁଟ ଆମ୍ବାମହାର ଏହି କର୍ମକାଳ
ଅବସ୍ଥା । ସେଇମାତ୍ର ଆମ୍ବାର୍ଥିତ ପାତାରେ କଥ ପାଇ
ଅବସ୍ଥା ଏହି ଆମ୍ବାଗୋଟିକାର ଓ ମେଡ଼ ପ୍ରକାଶ ଅବସ୍ଥା
ହୁଏ ତାହା କେଇ ଆହାରକ ବ୍ୟବସ୍ଥରେ ସୁନ୍ଦରମ୍ଭାବ
ଜୟାତି ରେମାନ୍ ଅବେ ଏ ଆମ୍ବାର ପଞ୍ଜାବରେ ବେଳାଟି
ଏହା ପ୍ରେକ୍ଷଣକେ ଖାଦ୍ୟ ପୌରନ୍ (ପଦ୍ମପାତାରମାତ୍ର) କୌକଳେ ଆହାରକ

ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ

ସାଧୁତିର ସନ୍ନାଦପତ୍ର ।

କୃତ
କରୁଥେ

୩୦ ପତ୍ର ମାତ୍ର ତୃଷ୍ଣବର ସତ୍ୟ ଗରିବା । ଦୂରାଶୀର୍ଷ ଓ ୨୦ ଜନେ ୧୫୦୦ ପାଇ ଶକ୍ତିବାଚ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୩ ୯
ପର୍ଯ୍ୟାକେୟ ୩ ୮

ଜୁମ୍ବାର୍ଥାସମଜୋଯୁ ବଜୀୟ ବବର୍ଣ୍ଣମେଖ-
ଦୋଷାଦ୍ୱାରାକୁରେ ବଜଳାର ନାନାସ୍ଵାକରେ
ଭୂଷା ଅନୋଳନ ଲାଗିଥାଏ । ଏଥମଧ୍ୟରେ ଆ-
ଚକକ ଶ୍ରାନ୍ତରେ ପ୍ରତିବାଦପତ୍ର ଦେବାର ସ-
ମ୍ଭାବ ଅସିଥାଏ । ଶ୍ରୀତ୍ର ଏକଷ୍ୱରେ ଲୋକଙ୍କ
ଜାତ ଭାବରେ ଯାହାମେଖପତ୍ରରେ ଉପସ୍ଥିତ
ଛିବା ।

ଜାଗୀୟ ମହାତମିତର ଅଧିବେଶନ ଅର୍ଥ
କିମ୍ବା ଦ୍ଵାରା ଆଗମ ଦେବ । ଏହାବାବ
କି ଅଧିବେଶନର ପ୍ରାନ୍ତ । ସେଠାରେ ଶ୍ରୀ
ମୁଖ୍ୟ ଅଧ୍ୟୋତ୍ତମ ପ୍ରେସ ଦୋର ଅସି ଥାଏ ।
ଏଥମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତିବିଧି ବିଷ୍ଣୁଚନ୍ଦ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ ଭାବରେ
ନାନାସ୍ଵାକରେ ଲାଗିଯାଇ ଥାଏ । ତେଣାର
ପାଦ ମର ପ୍ରମଧର ନାହିଁ ପ୍ରତିବିଧି ଏଠାରେ
କି କଣ ପଡ଼ୁ ଲାହାହିଁ । ଉତ୍ତରିଶା ବିଷ୍ଣୁଚର
କି କି ଏହାର ଦେଲା ? ।

ବଦଳାର ପୋଷ୍ଟମାନ୍ୟର କେନରିଲା ବଜୀ-
କି ତେଣୁ କି ବଜୀୟ ବବର୍ଣ୍ଣମେଖକୁ
କି ନାନାସ୍ଵାକରେ ମୋଷ୍ଟପଲର ସମସ୍ତ ଜାକଦର-
ଭବରେ ସରକାରୀ କୁରକାଳନ ବିକ୍ଷ୍ୟ
ଅନ୍ୟ । ଯେବେଳେ ଯୁଦ୍ଧର ମୂଲ୍ୟ ଏବପ-
-ଏବଧୂତମ ବ୍ୟୁତ ଲୋକର ଏକପାନ
କାହା । କୁରକାର କୁର ବୈଷଣ ମହୋତ୍ୟ
କାହାରଙ୍ଗର ଶାଖ ପରାମାରେ ଲାଗେ

ବୈଗୀ ଥରେଗ୍ୟ ଦୋର ପାଇବ । ଭରତା କରୁ
ପ୍ରବେଦିକ ପ୍ରତିଆ ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ଥିବ ।

କୁରକାର ପ୍ରକାମାନେ ସବ୍ରମାକେଳର ଓ
ସମକୃଷ୍ଟ ବଳବନ୍ତ ଭବସିଳଦାର ସେମାନଙ୍କ-
ପ୍ରତି ଅଭ୍ୟାସୀର କର ଜାଳାଦ ପାହାର ଅପ-
ଦ୍ୱାରା ବରିଷ୍ଠାବାର ଅନେକ ଅବେଦନପତ୍ର
କମିଶନଙ୍କୁ ଓ କରେବନ୍ତରେ ଦେବାରୁ
କଲେକ୍ଟରିଯାଦେବକ ଅଦେଶମରେ ବାବୁ
ବ୍ୟକ୍ତକୁନ୍ତାଥ ସବୁ ତଥୋଟି କଲେକ୍ଟର
ରବନ୍ତ ଜାଳକ ସବାମେ କୁଳଙ୍କ ଯାଇଥିଲେ ।
ପାହ ପ୍ରକାମାନାର ନାହିଁ । ପ୍ରକାମାକ କଥା ସତ୍ୟ
ଥିଲେ ସବ୍ରମାକେଳର ସାବଧାନ ଦେବାର
ଉଚିତ ବଳବନ୍ତ ଭଲଭଲରେ କର
ଦୋର ପାଇଁ ବନ୍ଦ ବନ୍ଦ କରିବାର ଉଚିତ ।

ବଲଭଲ ଆଧୁବିରୋଧୀ ବରର ଏକଦଳ
ପ୍ରତିବଧ ଗତମାର ତା ୧୦ ରୁଅରେ ବଳଗସ୍ତୁ
ଭାବରୀ ଦେକ୍କେଟିବା କମରଲ ସାହେବଙ୍କ-
ଠାରେ ଭଲଭଲରୁ ସରକାରୀ ଅପ୍ରତିବଧି
ପାଇଁ ଉଠାଇଦେବାର ପ୍ରସାବ ବରନ୍ତେ ଦେବ-
କ୍ରେଟିବା ମହୋଦୟ ଉତ୍ତର ଦେଲେ କି ଅଧୁ-
ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅବଶ୍ୟ ଅଭିକର ଏବଂ ଏହା
ଜାଗି ଭଲଭଲବର୍ଣ୍ଣମେଖ ସେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯଥା-
ଧ୍ୟ ଭାବୀ କରକାରୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ଦୁଷ୍ଟିରେ ଗାହାକୁଏକା-

ବେଳବେ ଦ୍ୟାଗ ବରିଷ୍ଠାବାରେ ନାହିଁ । ପରମ୍ପରା
ବିଲଭରେ ମହର ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେପର ଅନିଷ୍ଟ-
କର ଭାବର ଅପ୍ରମଧର ନୁହଇ ।

ମହାମାନ୍ୟ ବୋର୍ଡ ଅଦେଶ କରିଅଛି
ସେ କନୋବସ୍ତୁକାନ୍ତ ଖର୍ଡ୍‌ୱାଟ, ଖରାକି
ଓ ଜମାବଳ କାଗଜାବର ଜକଳମାନ ବନା
ଖର୍ଣ୍ଣରେ ପରମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ । ପରାବର୍ତ୍ତ
ଅଭଳ ଓ ପୁରୁଷ ଅଭଳ ଭାବୀ ଅଭଳା-
ନ୍ୟାୟ କନୋବସ୍ତୁ ପ୍ରତି ଏ ଆଜି ଖଟିବ ।
ବୋର୍ଡ ଅଭଳ ବୋଲନ୍ତ ସେ ତିଠ ଅର୍ଥାତ୍
ଆଧୁନିକ ଖବାରୀ ଓ ନକସାର ଜକଳମାନ
ବନୋବସ୍ତୁ ସମକ୍ଷାୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଜ ଜେଲେ
ଜମି ଉପରେ କରି କରି ନ ପାଇବେ ଓ ଦେଇଁ
ଜମିରେ ରାଜ୍ୟ ଲାଗି ନାହାନ୍ତି ଓ ଲାଗି ଆଗନ୍ତୁ
ଗାହା ଜାଗି ନ ପାଇବେ ବିନ୍ଦୁ ଏଥର ଜକଳ
ବନା ଝର୍ଣ୍ଣାରେ ଦିଆଯିବ । ଏଥିପାଇଁ
ଆବଶ୍ୟକ ଜକଳପତି ପତିବ ।

ଅଳ୍ପବନନ୍ତରେ ବଲଭଲେ ଡେଲାହାରୀ ରୋଗ
ସାମାନ୍ୟରେ ଦେଖା ଦେଇଥିବାରୁ ସେହି ରୋ-
ଗର ନିଦାନ ବର୍ଣ୍ଣମୂଳ କରିବା କାରଣ ଦୁରଜଣ
ସବସିଳା ଭାବୀର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖପାଇବା ନିଷ୍ଠା
ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନେ କହିଅଛନ୍ତି ଖର୍ଡ୍‌ୱାଟ
ଭାବୀ ବସନ୍ତ ଭାବୀବ ରୋଗପର ସକାମନ
ନହଇ ଏହା ଗୋଟିଏ ସାଧାରଣ ରୋଗ ।

ଆହାର ବିଶ୍ଵାମ ଓ କାଷପୁନ ସଙ୍ଗେ ଏଥର
ସଞ୍ଜଳି ଅଛି । ଭାବା ଦେଲେ ଯାହିକ ଉତ୍ତର-
ମୟୁରେ ଏ ବୋଗ ହୃଦୟ ଦେଲି ଆମା-
ନନ୍ଦ ଗବ୍ରିମ୍ବନେଶ ପାଦା ଭାଙ୍ଗିଦେବାର ଯେ
ପତ୍ରା ବାଦାର କରିଥରିନ୍ତି ଏହା ବିଜ୍ଞାନସମ୍ବନ୍ଧ
ହେଉ ନାହିଁ ସୁନ୍ଦରାଂ ଏଥରୁ ପାନ ଦେବା
କରିବ ।

ଏଠା ଗବ୍ରୁମେଘା ଡେଲଙ୍କ ସରବାରୀ
ଦିଶୀ ବାବୁ ଦୟାପକର ଗ୍ରୂ ଗତ ଗନ୍ଧାରା-
ଦିନ ବୁଝିରେ ଭୋଜନ କରିବାକୁ ଯିବା ସମ-
ସ୍ମୃତେ ହଠାତ୍ ଦରର ହାରଦେଖିରେ ବସି-
ଯାଇ ପ୍ରାଣ ଦସି ଅଛିନ୍ତି । ତାହାଙ୍କର ଶଶାର
ଯେପରି ସବଳ ଥୁଲା , ସେହିପରି ବିଶେଷ
କୌଣସି ଘେଗର ଚିତ୍ତ ଦେଖା ଦେଇ ନ
ଥୁଲା । ତାଙ୍କୁ ରମାନେ ବହୁଅଛନ୍ତି ସେ ହୃଦୟ-
ରାତ୍ରି ଏପରି ଆକର୍ଷଣୀୟ ମୁହଁୟ ହୋଇଅଛି ।
ଏହି ଅଳ୍ପମୁକ୍ତ ଘଟନାରେ ଏଠାର ତାବଜ୍ଞାୟ
ଲୋବେ ହୁଏ ଡେହିଜ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାକ
ଦୂର ମାତା ଏବଂ ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଭାର୍ଯ୍ୟାର ଶୋକ କଥା
ଅବା କି ବୋଲିରୁ । ମଙ୍ଗଳମୟ ପରମେଷ୍ଟର
ଏହାର ଆୟାଗ ମଙ୍ଗଳ ବିଧାନ କର ଏ
ଦାରୁଣ ଶୋକ ସହ୍ୟ କରିବା କାରଣ ତାଙ୍କର
ମାତା ପ୍ରଭୁଙ୍କି ବନ୍ଦପ୍ରଦାତ କରନ୍ତୁ ଏହିବ
ଶାର୍ଥନା ।

ମନିଥର୍ଦ୍ଧରହୁଏ ସଜ୍ଜିଷ୍ଟ ବାଗଳ ବରଗାର
ସୁଧାକୁ ଲେବେ କମାଗର ଅଦର ବରଗାର
ଦେଖା ଯାଉଥିଲେହେ ସଜ୍ଜିଷ୍ଟବରଗର ଗଛ
ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀରେ ଲେଖା ହୋଇଥିଲ କି
ଲୁଟବନ୍ଦିନ ମନିଥର୍ଦ୍ଧର ଜୀବାଶାକାରେ
କି ପଦ୍ମହଲେ ମାହାଲ ନିଜମରୁ ମୁକ୍ତ କି ପାଇ-
ବାର କିମ୍ବା ହୋଇ କି ଥିଲେ ସେ ସୁଧାଗର
ଲେବର୍ବର ଅହୁର ଅପହ ଫୁଆନ୍ତା । ଏଥରୁ
ଆମୁମାନଙ୍କ ଶେଷଲଟ ବହିଅଛନ୍ତି କି ଉକ୍ତ
କିମ୍ବା ସଥାର୍ଥ ଅଟଇ । ଏବ ତାହା ବୌଣସି
ଶୁଘେ ଶିଥିଲ ହୋଇ ନ ପାରେ । ତେବେ
ସେଇଁପ୍ରକେ ତାକିପରର ଅସଥା କଳମ ହେଲୁ
ଲୁଟବନ୍ଦିନ ମନିଥର୍ଦ୍ଧର ପଦ୍ମିଷ୍ଟ କି ଥିବ
ସେଠାରେ କଲେବୁର ସାହେବ ଅଧିକାବିବେ-
ଚଳମତେ ସେ ମାହାଲରୁ ନିଜମରୁ ମଳ
ଦେବେ ଏବ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଏଥର ସେଇଁ-
ପାଇବ ମନିଥର୍ଦ୍ଧର ଅରେ ଅଧେ ପଦ୍ମିଷ୍ଟବାରେ

ବିଳମ୍ବ ଦେବ ସେକଥା ମଧ୍ୟ କଲେକ୍ଟର
ସାହୁଙ୍କ ବିବେଚନା କରୁବେ ।

ଶ୍ରୀନାନ୍ଦରେ ପ୍ରକାଶିତ ଉଚ୍ଚମନ୍ତବସାଧ
କେତେକଜଣ ପ୍ରଜାବ ପହଞ୍ଚିଲୁ ଜଣାଯାଏ ମେ
ନରବ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ସାମାନ୍ୟ ଲୁଗାଇବା ସହାୟ
କୁଳଙ୍କ ବରିବା ଗବର୍ନ୍ମେଖର ଅଭିପ୍ରାୟ କ
ଥିବାର ଗତବର୍ଷରୁ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ-
ସୁବା ଅବଧି ବାଲେଖରର ପୁଲାସ କିମ୍ବା ମାଳି-
ଶ୍ଵେଟ ଭାଙ୍ଗିପାଇ ଆସ୍ତା କରି ଲାଦାନ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ତର
ଆର୍ଦ୍ଦର୍ଦ୍ଦର ବିଷୟ ସେ ପୁଲାସକୁ ଘରସାର
ପ୍ରଦାନଦ୍ୱାରା ଏପରି କଟିବାରୁ ଶ୍ରୀମାୟ କଲେ-
କୃର ମାଳିଶ୍ଵେଟ ଉତ୍ସାହ ଦେଇଥିଲୁଣି । ଆମ-
ମାଳଙ୍କ ଶେଷିଲଙ୍କ ବ୍ୟୟସକୋଚର ନାନା
ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିବା ପ୍ରଦ୍ୟମେ କିମନ୍ତ ଓ ଅବକାଶ
ମୋତବମାରେ ପୁଲାସ ପ୍ରତିଳି କରିଲୁଛି
ପୁରୁଷାର ଦାନରେ ସେହି ଅପରିପ୍ରୟୁମନ ଦେଇ
ଅଛି କହିବେ ଦୃଷ୍ଟି ପଢ଼ୁ ଲାହିଁ ବଢ଼ ତମାଜାର
ଅଟକ । ଏପରି ଘରସାର ଦାନଦ୍ୱାରା ପକୁରକେ
ବନ୍ଦମ୍ବ ରକ୍ଷା ପାଇ ନାହିଁ ଅଥବା ପ୍ରଜାମାନେ
ବିଶେଷରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦେଇଥିଲୁଣି । ସମୟକେ
ଏପରାର ମୋତବମାର ବିବରି ପ୍ରକାଶିତ
ଦେଇଥିଲେ ଅନେକ ଉପହାର ଦେଇଥାମା
ମାତ୍ର ସେ ଦିଗନ୍ତ ଏଠା ଜେବରି ମନ୍ତ୍ରପାତ୍ର ନାହିଁ

ବାଲେଖର ନଗର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଧରାବିତେ-
ଜାର ଗୋଲମାଳସନ୍ଦରେ କିମ୍ବଲିଖିତ ବିବ-
ରଣ ପାପ ହୋଇଥାଏ ।

ଗତମାସ ଜା ୧୭ ଉଷ୍ଣରେ ପ୍ରକାଶିତ
ଶକ୍ତିକାଂଶ ଦେବ ବାହାଦୁର ବାଲେଶ୍ଵରପୁରୀ ପୋଲିଅ-
ସାହେବ ମିଃ ଗାଇସଙ୍କୁ ଫରାସି ବାଲେଶ୍ଵରରେ
ଦ୍ୱୟାକଳ ଗୋଲମାଳ ହୋଇଥିବା ଓ ଅଧି-
କାଂଶ ଲେବ ଏକବିନ୍ଦୁ ହୋଇଥିବା ସମ୍ବାଦ
ଦେବାରୁ ଓ ପୁନରୁପି ଗୋଲମାଳ ଦେବାରୀ
ସମ୍ବାଦକାରେ ଲଂରେଜମହିମ୍ମିମେଣ୍ଡକୁ ସାହୀପା-
ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟ
ପୋଟକାରୋଯା ହୋଇ ପାଇବାର ସହିତ ମନ
ମୀମେଣ୍ଡକାରଜାନା ନିକଟରେ ଦେଖାଇଲେ
ଓ ତାଙ୍କ ସହିତ କଣେ ଦେଉଛନ୍ତିବଳ ଓ
ଏ କଣେ କଣେ ପ୍ରଦାନ ଥିଲେ । ଅଳ୍ପକାର ଦ୍ୱାରା
ରେ ସାବକ ରକ୍ତଜାହାର ଉଦ୍‌ଦ୍ଦୁକାଥ ମହାମାତ୍ର
ଶୋଟିଏ ପିଲାକୁ କାଖେର କିନ୍ତୁ ସ୍ରାନ୍ତରେ
ପଦ୍ଧତିଲେ ପର୍ଯ୍ୟବା ମାତ୍ରକେ ପାଇବାହାଦୁର

ଶ୍ରେଷ୍ଠାର କରିବାର ତୁଳନ ପଦାଳ କଲେ ।
ଜଣେ କଲେଖୁଲେ ଓ ଅକ୍ଷୟଏକଜଣ ହାତ-
ବଜ ଦେଇ ରାହା ବାହାଦୁରଙ୍କ ଅଦେଶମରେ
ସାହେବ ଓ ରାଜଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ରାଜୁ ଫରାଷି-
କରେଥାର ସେ ଅରଲେ ଓ ସଜା ଫରାଷି-
ପେଣ୍ଟାର କିମ୍ବା ଆସାମୀଙ୍କ ଧରିଆଣିରେ
ରାଜୁ ଅଦେଶମରେ ସେମାକଲୁ ଭୁରବରେ
ଦୂଆଗଲା ଓ ରଦ୍ଧାକାନ୍ତୁ ମଧ୍ୟ ଭୁରବରେ ଦୂଆ-
ଗଲା । ରାହି ଗୋଟାକ ଦେଲପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖଣ୍ଡ
ସବୁ ଏକପଟା ବୁଦ୍ଧର ଦେହରେ ଦେଇ ରହି-
ଥିଲେ ଓ ମଧ୍ୟ ଅନାହାରରେ ଥିଲେ । ହିନ୍ଦ
ଅରହନ ରଦ୍ଧାକାନ୍ତ ବିଶୁର ହିଲ ବିଶୁ-
ରରେ ବଜା ରଦ୍ଧାକାନ୍ତୁ ୨୫ କାଳରମାନୀ
ବଲେ ବାହା ଉଚ୍ଚରାଦାର ନୃତ୍ୟ ଅଥବା
ମୋକଦମା ବିଶୁର କରିଥିଲେ ଓ ଦେଲାନି
ଇତରାଦାର ହୋଇଥିଲେ ସନ୍ଦାତାଙ୍କ ବିଶୁର
ବରବାର ଜୀବା ଅଛି କି କାହିଁ ଏ ବିଷୟରେ
ଦରନକରିବର ଫରାଷିରବର୍ତ୍ତମାନ ଟେଲିକା-
ମରେ ହତ୍ତର ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଠ ସେ ଉଚ୍ଚରାଦା-
ରବର ବିଶୁର ବରବାର ହୌରସି ଷମତା
କାହିଁ ସେ ଦେବଳ ଜୀବା ତୁମକରାବା
ସଜା ସେତୁମାନରେ ଗ୍ରେହାର କଲେ ବାହା
ଇଂରଜରାହିଗଲୁ ଅବା ଫରାଷିରକାଳରୁ ତେ
ଥିର ଅନୁସଙ୍ଗାକ ଲାଗିଥିଲା । ରଦ୍ଧାକାନ୍ତ ପୁଣୀ
ତାଙ୍କ ଶ୍ରେଷ୍ଠାରବସ୍ତୁର ପ୍ରାପ୍ତ ଦୋହରାତାଳ
ମେ ଶାଇସର ନିବଟରେଯାଇ ମୋକଳର ପ୍ରାପ୍ତ
କରିଥିଲେ ବିଶୁର ସାହେବ ମହୋଦୟ ବାହା
ହୌରସି ବାହା କାହିଁ ବୋର କହିଲେ ଓ ସଜା
କହୁଥାପାଇଁ ଫରାଷିର କଲେ । ସଜାଙ୍କ ନିକ
ଟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାରେ ରାଜୀ ପ୍ରଥମରେ
ଜୀମିନ ନେବାକୁ ଅସ୍ତ୍ରିକାର କର ପଛକୁ ଘେରି
ବଢ଼ରେ ଏକଥିବ୍ୟ ଟଳା କରନ ଦେଲେ
ଜୀମିନରେ ଜୀମିନ ପାଇବାର କହିଲେ
ବଢ଼ରେ ନଗଦଟଙ୍କା ପାଇବା ଅସମ୍ଭବ ଦେଲେ
ବାହୁ ରଦ୍ଧାକାନ୍ତ କାହିଁ ରହିବେ ମକ୍କ ଦୋହର
ପାହିଲେ ନାହିଁ । ମୋକଦମା କର୍ତ୍ତମାନ ଦେଲେ
ମାକିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବାହୁ ଲାଜାନ୍ତ୍ର ବାବନ ଦିଲେ
ଟରେ ଅଛି । ସେ ଉତ୍ସମଧରେ ଦୂରପର ସର୍ବ
ଜୀମିନ ତଥାର କରିଥିଲୁଣ୍ଠ । ଫରାଷିରେ
୨୦୧୯ ବର୍ଷ ଦେଇ ରଦ୍ଧାକାନ୍ତ ବିଶୁର
ଥିଲ ବଜବର୍ଷ ବୁଜା ବାହାତୁରଙ୍କ କରିଥିଲେ
ଲେବ ଲଜ୍ଜା ନେଇଥିଲା ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାର୍ତ୍ତିକବିଜୟ !

ସବୁଟିକ ତେଳର ଦୂର୍ଲମ୍ବ ଜଳର
ଅନ୍ଧାରେ ଏହା ପାଡ଼ାର ଆଖିଯ ହେଉ ଗଠବର୍ଷ
ଅର୍ଥାତ୍ ସଙ୍କ ୮୫୩୫୨ ସାଲରେ ଡେଶା-
ବାଦିତ ଭାଷା ବନ୍ଦୁ ବୋଲିଥିଲ ରଥାଜ
ସାନ୍ତକମାନଙ୍କର ମୌର୍ଯ୍ୟ କବି ନ ହୋଇ
ଦିଲା ଏହା ବିଷୟରେ ଲବ ହୋଇଅଛି ।
ଯଥା ବଜାର, ଥି ଓ ପ୍ରଦେଶୀୟକର ଯନ୍ତ୍ରୋ-
କନ୍ଦଳକରୁଣେ ଅଦ୍ୟା ହୋଇଅଛି । କେବଳ
ବନ୍ଦା ଓ କୁଳକାଳୀ ରେଖାନ କବି ମାତ୍ର
ସବାର ଏହି ଦୂର୍ଲମ୍ବକର ଜଳର ଅନେକ
ବାଜା ପଢ଼ାଅଛି । ଅବାସ୍ତାକର ଗରବପାରୁ
ପ୍ରାୟ ଅଧିକ ଟକା ବୁଦ୍ଧ ହୋଇଅଛି ଏବଂ
ଲକ୍ଷ୍ମିର କିମ୍ବ ପେରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲିଥିଲ
ସମୟ ଅଦ୍ୟା ହୋଇଅଛି ।

ଲୁହୋଞ୍ଚ ରେଲିଟାର୍ମିଙ୍ଗ କାର୍ଯ୍ୟ
ହତୀର ବନ୍ଦ ହେବାରୁ ମାନ୍ୟନବ ବେଳିଟି
କୁଣ୍ଡ ପ୍ରକାଶ କରାଇଛନ୍ତି । କିମ୍ବରସାହେବ
ପ୍ରସାବ କରାଇଛନ୍ତି ଏ ଦେଇପାଠ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେଲେ ଅନ୍ତିଶାର ଯେଉଁ ହତୀର ଘୁଷ ଓ
ଗଣ୍ଠାପକୁ ପାଇଅରୁ ଗାହା ଜିଲ୍ଲା କୋରଜଙ୍କ
ଅଧିକରେ ରହିବ । ମାନ୍ୟବର ଶୈଳିଲିଟ
ଏରମାନ୍ଦୁ ଅନୁମଦିତ କରାଇଛନ୍ତି । କି
ବେଳେ ଅକା ବାହି କେବଳିକାରୀ ବନ୍ଦାର ଏହି
ହତୀର ରଣ ବରାବର ବ୍ୟଥି ସରକାରଙ୍କ
ଦାତାରୁ କି ଧର୍ମ ବୋରଜିକୁ ଯୋଗାଇଗାରୁ
ମେହି ।

ପ୍ରାକୀୟ ସ୍ଥାନ୍ତ୍ରମାସଳ ସମ୍ବରେ ଗୁପ୍ତଙ୍କ
ଟେଲିଗ୍ରାଫରେ ଲେଖିଥାଇଲା “ଅଧିକାରୀ
ଥାରେ ଏହୁରୁ ନେଇ ଲାଗୁ ନାହିଁ । ସାଥୀରଣ୍ୟ
କିମ୍ବା ମିଶ୍ର ଦେଖୁା କରିଗାର ଶକ୍ତି
କ୍ଷତ୍ରଆମାନବର ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ
ଯଥୋତ୍ତମ ପରିମାଣରେ ନିଷ୍ଠାର୍ଥବାନ୍ ନିଷ୍ଠାନ୍
ଜ୍ଞାନାହୁତ ଓ ଉତ୍ସର୍ଗ ଲେବ ନାହାନ୍ ଯେ
ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଚାହୁବ କରିବେ । ସାଥୀରଣ୍ୟ
ସବୁକାଶ ଦେଇମାନଙ୍କ ପ୍ରସାଦ ସବୁରେ
ଆୟର୍ ହୁଅଛନ୍ତି । ବେଳେ ସୁରକ୍ଷା ବିଷୟ ଏହବି
ଯେ ବଜ୍ରଲାଭର ଦୃଥା ଅଧିକିର ପାଦର୍ଥାର
ନାହିଁ ମାତ୍ର ତର ଦୂରେ ଏଠା ଲେବେ ସାଥୀ
ରଣ ବାସରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବାର
ତତ୍ତ୍ଵ ଦେଖା ପାଇ ନାହିଁ । ଅଶା ଦୃଶ୍ୟ ଶିକ୍ଷା
ଓ ଜ୍ଞାନବାହିକା କ୍ଷମିତା ଦେଲେ ଏଠା
କେବଳକିମ୍ବା ବିଜନେଜକ ଜାଗନ୍ ସାଜାର

ଦେବ" ! କମ୍ପୁରିଆଟରର ଏହି ମନ୍ତ୍ରବ୍ୟା
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯଥାର୍ଥ ଅଛି । ବାସ୍ତବରେ ଡେଶା-
ନାଚିକର ର୍ଦ୍ଧମାନ ନିସ୍ତ୍ରେଳାକ ଦେଖି
ଦେଉ ଦୀର୍ଘ ହୁଅବ ।

ବନୋବସ୍ତୁ ସମର୍କରେ ଲେବିବର
ମାନସିକ ଭାବ ଉଚିତିତ୍ତବୂରୁସ୍ତ ଗ୍ରୟାନ୍ତି
କମିଶ୍ଵରଜାହେବ ପ୍ରକାଶ ପିଅଳ୍ଲି, ସଥା;
“ ତେଣା ବନୋବସ୍ତୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଏବର୍ ସବତ୍ତେ
ଲାଗିବାରୁ ପ୍ରତ୍ୟେବ ଲେବର ଜୀବିଧାରେ
ଅସେଅଛି । ସଦ୍ୟପିତ ଅମ୍ବ ଏଫର ଜହିବାରୁ
ସମର୍ଥ କୋହୁଁ ଯେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଦିନା ଅପରଶ୍ରୀ
ଅଭାଗୀର ଓ ବିବାଦରେ ଗୁଣଅଛି ତଥାର
ସନ୍ଦ୍ରାଷ୍ଟର ବିଷୟ ଏହି ଯେ ସରକାରୀ କର୍ମ-
ଭାବକମାକେ ବୌଣୀସି ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଅଥବା ସି-
ତେଜ ବାଖା ପାଇ ଜାହାନ୍ତି ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନ ବା-
ଧାରେ ଏକାର୍ଯ୍ୟ ଶେଷ ହେବାର ଦୂରକ
ଦେଖାଯାଉଅଛି । ତରିବ ଓ ବନୋବସ୍ତୁରେ
ଲେବିକଙ୍କ ମନ ଥୁଣ୍ଡି ହୋଇଅଛି ସତ୍ୟ ମାତ୍ର
ତହିଁ ତୀରେ ସେମାଙ୍କର, ଏଫର ବି-
ଶ୍ୟାମର ସେତ ବହୁଧିଷ୍ଟ ଜୀବାୟିଧ ବାକିକର
ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେବ ଏବଂ ବନୋବସ୍ତୁ ସିତି ବିବାଦ-
ମାନ ପୁରୁଷର ପୂର୍ବକ ନିଷ୍ଠାତ୍ତି ଦେବ” । ଏଥକୁ

ଅମେମାରେ କହୁଁ କି ଜିମ୍ବାବୀରେବେଳକରୁ
ଏହି ଛକ୍ର ଦେଇ ଅଛିରଙ୍ଗିର ଅଟୁଇ ।
ଦେଇ କର ଥାର୍ଡ୍ ଦେବ ଅକଷ ଜଣାଯାଇ
ନାହିଁ ମାତ୍ର ଜରିବ କାହିଁ ପଢ଼ ଲେବନ୍ତର
ସମ୍ମର୍ଶ କିମ୍ବାସ ହୋଇ ଦାହିଁ ଏବି ନାନା-
ପ୍ରକାରେ ଉପ୍ରେ ଦେଇ ଓ ଖରାନ୍ତି ଦୋଇ
ଲେବେ ବ୍ୟସ ହୋଇଥିଲୁ । ସାହେବପ୍ରତିଗଂ-
ସିତ ଯେବେ କନ୍ଦୋବ୍ସ୍ତ ମହିମାର ମୋଟ-
ସଲର କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲଚୂପେ ଅନୁସରାଳ କର
ଦେଖିଆନ୍ତେ ତେବେ ତାହାକର ଭିନ୍ନଧାରଣା
ହୋଇଥାନ୍ତେ । ତେଥାନେଇ ବର୍ତ୍ତ ନିର୍ବାଦ୍ଵ ଓ
ଦୃଷ୍ଟି ଲେବ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଘରକୁଣ୍ଡି
ପ୍ରବଳ । ଏଣୁ ବର୍ମକୁ ଥରର ପ୍ରତିବନ୍ଦି
ସମ୍ବନ୍ଧରୀତି ଅବଳମ୍ବନ କର ରହିଥିଲୁ ।
ମୁହାର ବଲେ କିମ୍ବା ଫଳ ଦେବ ନାହିଁ ଏହି
ଧରଣା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରବଳ । ଏଥୁ ପାଇଁ
ନାବର ରହିବାକୁ ହାବମମାକେ ଗବର୍ନ୍ମିମେଘକୁ
ବୁଝାଇ ଦେଇଥିଲୁ ଯେ ଲେବନ୍ତର ଭାଦୃଗ
ଦିଶର ନାହିଁ ।

ପରିଶ୍ରେଷ୍ଟରେ କମିଶ୍ନ୍ଯାନସାହେବ କହିଅଛନ୍ତି
କି ବେ କୁଞ୍ଚିତରେ ପୂର୍ବ ଓଡ଼ିଶାରୁ ପ୍ରଥମେ

ଅସେଥିଲେ । ସେ ବାଳ ପ୍ରତି କହିମାଳ ଡେ-
ଶାର ଅଜେକ ଉଦ୍‌ଧର ହୋଇଥିଲୁ ଏହି
ସୌଜନ୍ୟର ବିଲମ୍ବ ଚିହ୍ନ ଦେଖାଯାଇଥିଲୁ ।
ମାତ୍ର ଭିତରେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଡେଅର୍କର
ଆଶା ଓ ଉତ୍ସାହର କିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ-
ଲାହି । ସାଧାରଣ ଡେଅର୍କ ନିଷ୍ଠାକୁ ରହିବାକୁ
ପୁଣ୍ୟ ପାଏ, ଅପଣାର ଭିନ୍ନର କ୍ଷେତ୍ରର ନାହିଁ ।
ଆଶା ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଅଧିକାଂଶ ସାମାଜିକ ଓ ଧର୍ମ-
ମାର୍ଗ ବାନ୍ଧିରେ ବ୍ୟୟ କରେ ଓ ଅପଣା-
ଗ୍ରାମର ସାମା ଗାହାରର କୌଣସି କଥା ତିନ୍ଦା
କରଇ ଲାହି ଏହାର ଧନରୂପାନର ଏମତି
ଉଗ୍ରାୟ ରେଲିମାଟ ଥିଲା । ଅଭିଭବ ଅମ୍ଭେ-
ଦାନେ ରେଲିମାଟକୁ ଗୁହ୍ୟ ରହିଲୁ । ମାତ୍ର
ଅମ୍ଭାକବର ର୍ଯ୍ୟ ହେଉଥିଲୁ କାଳେ ରେଲ-
ବାଟ ପିଛିଲେ ବିଦେଶୀୟ ପୁରୁଷଈଂଦ୍ରମାନେ
ଡେକ୍ଷଣ କରି ବାଦସାୟ ମାତ୍ରକଷେ ଅବ୍ୟାପ
ଏହି ଛାତମ୍ବମୂଳ୍ୟ ଡେଅର୍କ ଆବ ଭାବିତାକୁ
ଦେବେ ନାହିଁ । ତାହା ଦେଲେ ହାତେ ପଥସାତ
ଦେବି । ରେଲବାଟ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସଜ୍ଜିବ
ଦେବ ଛାତିବ ।

ସାପ୍ତାବ୍ଦିକ ସମୟ ।

ଏ କ୍ଷୁଣ୍ଣାତରେ ଏଠାରେ ଶୀତ ଉଚିମୁଦ୍ରାଟି ଅନ୍ତରେ
ଦେଇଅଛି । ବେଳେ ଖେଲିବା ଏକ କୁରାହେବ ଦେଇବ
ଦେଇବ ବିଜୁରାଜେବେ ସାଥୀକାଶୀଖାଇଁ ଦେଇପାଇଁ
ଦେଇ ଅଛି ।

ଏ ଛଇକ ପୃଷ୍ଠାଙ୍କରେ ଅତ୍ୟନ୍ତକ୍ଷ ଅଳ୍ପକ୍ଷ ଅନୁମୂଳ
ଦେଉଥିବାର ପରିଶ୍ରମ ତମାର ପୃଷ୍ଠାରେ ଚାଟିବ ଫୁଲର
ମୋକଳମାରେ ଦିଲ୍ଲିଖାଣ ଥାଇ ବାଟିବକାର ଅପ୍ରଯୁକ୍ତରେ
ଅହୁକୁ ବେଳାହାର ଉଗଳାର ଜନ୍ମର ସେବ ଏହି ଏହି
ନିଜିଲବାର ମୋକଳମା କଟୁର ସମୟରେ ଜବାବ ଦେଇ
“ମୋହର ପାତ୍ରାଶି କୁଣ୍ଡର ପଦକଳ ଆଦବାକୁ ପାଇଲୁ
ପାଇ ଅନ୍ଧ ଉତ୍ସାହ କି ଦେଖି ଥାମ ବାଟ ଫେରାଇଲୁ”
ଆସାନୀ ବି ୧୫ କି ବାରଦର୍ଶ ପାଇନ; କାହାର କିମ୍ବା
କୁଟୁମ୍ବ କିମ୍ବା କୋର ବନ୍ଦବନ୍ଦରୀ ପଦ୍ମସମ କରିଥିଲାମ
ବନ୍ଦାର ।

ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାଶକ - ମେଲ୍

ଦେବୁକୀମାତ୍ରେ ଓ ଦେବୁକୀବେଳକୁଳ ବାବୁ ଜନ-
ବୃଦ୍ଧାସ କଲେପୀଯାଳର ଅବୀସକଷୟ ହାତୋ ଧାରର
କଣ୍ଠୀୟ ଗନ୍ଧି ଆ ଏ କଳାଚାରେ ନାଲେଖିଲୁ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ
ବଲେନ୍ଦୁବଜ୍ର କମାତାନ୍ତୁରେ ଭାର୍ତ୍ତବକୁଣ୍ଡାର୍ଥ ପର୍ମାନ୍ତ
ହେଲେ ।

ତୁମ୍ହାରୀ ପ୍ରମାଣ କେମୁଣ୍ଡାମାନିଷେଷ ଓ କେମୁଣ୍ଡାଖଲେ-
କୁ ବାହୁ ଦେବାରଣାଥଙ୍କ ମେତାଜୀବୁ କହାର ରାଜ-
ନାମର ଶାମାରାତି ଦେଇଲେ ।

ବିଜ୍ଞାନ ଏକଟଙ୍କ ତେଗ୍ମୀ ମାଛଦେଖ ଓ ତେଗ୍ମା

ବ୍ୟକ୍ତିଶାଲୟ ହୋଇଥିବା ଏ ପ୍ରଦେଶର
ଅବାଗ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ଚିକିତ୍ସାଲୟ ଓ ସଖ
ସବନ ଓ ଅନ୍ତର୍ବିଦ୍ୟା କରି ଅଛନ୍ତି ମତ
ବ୍ୟକ୍ତିଶାଲୟ ବରତେ ବାଣପୁର ନିକଟକାରୀ ବଡ଼
ଦୂରାତ୍ମକମୋଟାରେ ବରତଳାପ୍ଲଟ ଜାଇବେ-
ବିଶ୍ୱାର ଗୋଟିଏ ବାଲକ ଜନ୍ମ ହୋଇ ଥିଲେ ସେ
ବାଲକର ଗୁଡ଼ିହାର କାହାର ଆଜିକୁ କିମ୍ବା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାବିତ ଥିବାରେ ସେ ବାଲକର ପିତା
ଦାତକ୍ୟ ଚିକିତ୍ସାଲୟର ଢାକୁର ଘମେନ୍ଦ୍ରିଯାଥ
ବନ୍ଦେଖାପାଞ୍ଚୀୟ ମହାମୟକୁ କରିବାରେ ସେ
ସ୍ଵର୍ଗରେ ଗ୍ରାମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଉଚ୍ଛ୍ଵାସ
କର ଅଛି ଚିକିତ୍ସାହାର କୁଦିମ ମନ୍ଦିରର କର
ଦେବାରେ ସେ ବାଲକ ସହିନ୍ଦେହେ ମଳଦ୍ୱାରା
ବଲ୍ଲ ଉନିଦିନପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଳଦ୍ୱାରା ନ ହେବାରେ
ଦୁଇ ବାଲକର ଫେଟଙ୍ଗ୍ରା ବାନ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ମଳ
ମନ୍ଦିର ହେଉଥିଲା ମଳଦ୍ୱାରା ହେବାରେ ସେ
ବାଲକ ସ୍ଵର୍ଗ ଓ ଜାବିତ ଥିଲୁ । ଏହପରି ଘଟନା
ଅଛି ବରନ ଏ ସ୍ଵର୍ଗରେ ସରକାରୀ ଚିକିତ୍ସାଲୟ
ହେବାରେ କେତେ ପ୍ରାଣିମାନେ ଅବାଲମ୍ବନ
ଓ ଦାକୁଶିଥିବାରୁ ରଖା ପାଇ ଅଛନ୍ତି ଦୁଇ
ଢାକୁର ବାହି ମହାମୟ ଯେଉଁ ପୋର୍ଯ୍ୟାନୀ
ପରିଷମ ଓ ବୟାକ୍ରାନ୍ତି ଭାବରେ ବାର୍ଷିକ ବ୍ୟକ୍ତି
ଅଛନ୍ତି ସେଥିରେ ଶାସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ବଠାର ଢାକୁର-
ଜୀବାର ଦୂରାତ୍ମକ ହେବ ସରକାରବାହାରକର
ବର୍ତ୍ତମାନ ଲିଳିର୍ବିଦକର ଟବା ବ୍ୟକ୍ତି ହୋଇ
ଗୋଟିଏ ପଢା ଢାକୁରଜାନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେତୁ
ଅଛି ଢାକୁରଜାନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଗଲେ ବେ-
ଗିମାନେ ଚିକିତ୍ସାଲୟରେ ବହ ଚିନ୍ତା ପାଇ
ପାଇବେ ଏହରେ ଶା ଶାମଜାମଦାବାଜା ଭାବ-
ଦେଖାଇବାର କେତେ ପୁଣ୍ୟକାରୀ ହେବ ଅଛି
ଜାହା ବର୍ତ୍ତିନାମତ ବର୍ତ୍ତିନାମତ ଦୟା କର
ଏ ଅଭିଯନ୍ତରେ ସେପରି ଗୋଟିଏ ଚିକିତ୍ସା-
ଲୟ କର ଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଏ ପ୍ରଦେଶର ପ୍ର-
କ୍ରମାନ୍ତି ସଦାବଦ୍ୟବା ଶା ଶାମଜାମଦାବାଜାରର
ଜାହାର୍ତ୍ତିକ କର ଅଛନ୍ତି ଉପର୍ଯ୍ୟାନରେ ଅମ୍ବେ-
ଧାନେ ଏହି ଅଶା କରୁ ଦୁଇ ଢାକୁରବାହାରକର
ଦୂରାତ୍ମକ ବିଷୟରେ ଉପରୋକ୍ତ ହାକମମାନେ
ବିଷୟକୁ କଲେ ଅମ୍ବାଧାନେ ଅଛନ୍ତି ସ୍ଵର୍ଗ
ହେବୁ ।

ବିଶ୍ୱାସ

ଶ୍ରୀ ଶାମଜାମଦାବାଜାର । ସା । ଶାମଜାମଦାବା-
ଜାର । ବାଣପୁର ।

ମହାଶୟ ।

ଆଜିତ୍ତାପରିଗନ୍ଧାର ପ୍ରକାଶର ଅବସ୍ଥା ।
“ ସଂକାଶର ପ୍ରକାଶର ” “ ନିରାଶିତ୍ତରେ
ପ୍ରକାର ”

ଆମ୍ବାଧାନେ ଦୃଶ୍ୟରସହିତ ପ୍ରକାଶ କରୁ-
ଛୁ ସେ କରିବାର ଲବଣ ଅଧିକ ବିନ୍ଦୁଦେବା
ଆଗାମେ ନିମବିରାଜକାର ପୋଲ୍ସ ବର୍ମର୍ବିର-
ମାନେ ଗେର ପୋକ୍ରାକ ହେଉ ଥିବାର ଦାନ
କର ଅଛି ପ୍ରଗନ୍ଧାଃ ଅନେକ ଗରବ ପ୍ରକାର୍ତ୍ତ
ମୂଳଗ ଦେଇ ଅଳେକ ଟବା ପୁରସ୍କାର ପାଇ-
ଲେଣି ଅଳି କାଳି ଏମାନେ ଏପରି ଅଭିଧାରିବ
କରିବାକୁ ବସିଲେଣି ଭାବା ଅଛି ଅମ୍ବାଧାନେ
ସହ୍ୟ କରି ପାଇବୁ ନାହିଁ କି ଅନ୍ୟାୟ ଧର୍ମ
ଥିଲେ ଶୁଣିବ ପାରିତୋଷିକ ପାଇବା ଲକ୍ଷଣରେ
ଘର ଭୂବାରବାକୁ ବସିଲେ ତଥାତ ଅମ୍ବାଧାନ-
ବର ଗୁହାରିବ କେହି ଶୁଣିଲ ନାହିଁ । ଇନ୍ଦ୍ର-
ବଜାର୍ ଅଶୁଦ୍ଧଦୂର୍ବିରୁ ଅଜକୁ ବ ଶାକ ର୍ଷ
ଦେଇ ଏ ଅଳରେ ଥାଳ ଫର୍ମାଇ ଉତ୍ତମରୂପେ
ଦେଇ ନ ଥିବାରୁ ପାୟ ଦିନରେ ଏକବାର
ଖାଇ ବା ଝୋଗିବି ଦିନରେ ଅମ୍ବାଧାନରେ
କଟାଇ ଅସଥାରୁ । ଏଥି ଉପରେ ସ୍ଵନବାର
ନିମବିଶ୍ଵାରାଯୁକ୍ତ ଅଭିଗ୍ରହ “ ବୋଲି
ଉପରେ ଲିଲିତାବତ୍ତା ” ଏ ଅଳରୁ ଯେତେ
ନିମକ ମନ୍ଦିରମ ମୂଳଗ ଦେଇଅଛି ସେଥିର
ଅସମିମାନେ ପାୟ ଗହିବ ଗୋକ୍ରା କାରଣ
ଏମାନେ ପ୍ରତ୍ୟକ ସନ୍ତୁ ପହାକୁ ଯାଗ୍ନୀତ
କରିବି ସେଥିପାଇଁ ସମାଜକ ହୃଦୟରେ ସନ୍ଦେହ
ଦେଇ ଅର୍ଥାତ୍ ନିମବିପୋଲ୍ସ ହିନ୍ଦା ଦୋ-
ଷରେ ଦୋଷି କରି ସେମାନକୁ ମୂଳଗ ଦେଇ-
ଦେଇଥିଲୁ । ବିଶ୍ୱାସ ଶାସ୍ତ୍ରକ ନନ୍ଦନଚନ୍ଦ୍ର ବାହି
ତେବେ ମାତ୍ରମେତ୍ର ପକୁର ବିଶ୍ୱାସ କର ଏବା
ମୂଳଗ ପରମାଣୁମାର ଏବା ନିମବିଅସମିକ ଶଳେ
ଦେଇଥିଲୁ ।

ଏ ଅଳର ମହାମାନ୍ୟ ଜଟିଦାରବର୍ଗମାନେ
ମଧ୍ୟ ଅଭିଯାନ୍ୟକର ହୃଦୟର ବରୁ ନାହାନ୍ତି ।
ବାରିଶ ଉଚ୍ଚ ନିମବିପୋଲ୍ସ ହିନ୍ଦା ଦୋଷରେ
ମଧ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ଦୋଷରେ ମୂଳଗ ଦେବା-
ନିମନ୍ତେ ମନକାଳିଅଥବାକୁ । <ହ ବଢ଼ ବିଷମ
କାଣ୍ଠ । ସହ ନିମବିରାଜକାର ବର୍ମର୍ବିରା-
ମାନେ ଏ ବର୍ମର୍ବିରାଜକାର କରିବାର
ବିଷମକୁ ଅଭିଯାନ୍ୟକର ଏବା ନିମବିଅସମିକ
ଶଳେକର ।

ସାହେବ ଓ ଉତ୍ସୁକୁ ସୁପରଫେନ୍଱େକ୍ଟାରେ
ନିବେଦନ କରିଥିଲୁ । ସବ ସେମାନେ ଅମ୍ବାଧାନ-
ବର ନିବେଦନ କରିବାର ଯେତେବେଳେ ହେଲେ
ଅମ୍ବାଧାନେ ଅଶାଧ ସମ୍ମଦ୍ରିଯ କରିବାର
ରହିବର୍ଷ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅନୁକ୍ରମ ଏଥିରେ
ନିମବିପୁଲକ ଅଭିଗ୍ରହର ସମ୍ମଦ୍ରିଯର
ଦେଇ ମରଗନ୍ତି ।

ସମ୍ବାଦକ ମହାଶୟ ଥିଲୁ । ଅପରାଧ ମହାଶୟ
ଅପରାଧର ମନ୍ଦିର ପରିବହନ ଏବା ପ୍ରକାଶକରିଲେ
ଅମ୍ବାଧାନେ ଉପରେ ହେଲୁ ।

ମୂଳଧାର୍ଯ୍ୟ ।
ବାହି ବିଶ୍ୱାସ ପାୟ
“ ନିମବିରାଜ ବର୍ମର୍ବିରାଜ ମାନେବର ”

୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନୃତ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ବିବାହାର ।

କଟକପ୍ରିଣ୍ଟିଙ୍କୁମାରଙ୍କ ସାଲଯରେ ବାହି
ପୂର୍ବ ପ୍ରକାଶ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପରିଷ୍ଠିତ୍ତ ଗର-
ାନ୍ତା । ମୋଦଲକୁ ଢାକମାସିଲ ଏଣ୍ଟକୁ
ଦୂରଗରାବା ।

Extract from a letter of Babu Radhanath Roy dated 14th October 1892 addressed to the author.

(Need I repeat that as a comedy I consider it quite a finished piece.)

ବିନଧବ ଅଭ୍ୟକ୍ରମ ସରଳଶୈଳୀ

ପରମାଣ ମନ୍ଦିର ଟ ୨/୧୦
କବିଶ କୁପ୍ରମ କୁପ୍ରମ ସମ୍ବନ୍ଧର ଅପରାଧ ପ୍ରାରମ୍ଭ-
ପରାଶାର ପାଠ୍ୟ ଟ ୦/୮

ପ୍ରବନ୍ଦମାଳା ନୂତନ ସମ୍ବନ୍ଧର ୧୮୯୩/୪୪
ସାଲର ପାଠ୍ୟ ଟ ୦/୫

ସେକଣ୍ଡର୍ ଅବସାଦର ଉତ୍ସମାନେ ମାନେବର
ଏହାମାନ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପାଠ୍ୟକୁ ସମ୍ବନ୍ଧର
ଅମ୍ବାଧାନେ ପ୍ରାପନକରିବାର ବିଷମ ରହିବାର
ବିଷମକୁ ଅଭିଯାନ୍ୟକରିବାର ଏବା ନିମବିଅସମିକ
ଶଳେକର ।

ଶ୍ରୀ ଗମସ୍ତର ମୁଖୋପାଦ୍ୟ
ବିବାହର ଏକାନ୍ତକରିବାର ।

ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ

ସପ୍ତାବ୍ଦୀ ସନ୍ଧାଗପତ୍ର ବା ।

ପୃଷ୍ଠା ୧୨ ଲ
ପୃଷ୍ଠା ୧୩ ଖେ

ଜାନ୍ମ ୧୦ ଡିସେମ୍ବର ସନ୍ଦାଗପତ୍ର । ମାର୍ଚ୍ଚିଆର୍ଥି ୨୭ ଉପରେ ୧୯୦୦ ସାଲ ଶକବାତ

ଅଗ୍ରିମ ବାଣୀକ ମୂଲ୍ୟ ୩ ୯୯
ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତେୟ ୩ ୯୫

କଢ଼ିଲକ୍ଷ ନହୋଦୟ ଅଳ୍ପକଢ଼ିଲେ ମା-
ନାକୁ ଗସ୍ତରେ ଯାଇଥିବା ସମୟରେ ସେଠା
ବଣିବସଗୁରୁ ସେହିଅବେଦନପଦି ଲାଙ୍ଘିତାରେ
ଆଗିଛିଦୋରୁଥିଲା ଭାବିତୁରରେ ଇନ୍ଦ୍ରିଯାକୁ
ରେଳବାନ୍ଧମନ୍ଦରେ ସେ ଯାହା କହିଥିଲୁ
ତହିଁର ଦୂରନକଥା କହ ନାହିଁ । ସେ କହିଲେ
ରେଳବାଟରୁ ସେ ଲାହ ଦେବ ଗବର୍ଣ୍ମେଖିଲୁ
ତାହା ବିଦିତ ଅଛି ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅର୍ଥିକ
ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେ ଏଇମାନ ରେଳବାଟରେ
ଶର୍ତ୍ତ ଦେଉଥିଲୁ ତହିଁ ଅଖିକ ହୋଇଲା ତଥାରେ ।

ନକ୍ଷର ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁକର୍ତ୍ତା ଶମ୍ଭୁ
ମତ୍ତ ସାହେବ ମୋପସଲରେ ଅମ୍ବାଜ ଓ ମୋ-
ହରମାନଙ୍କ ଅଭ୍ୟାଗୁର ଲବାରଶାର୍ଥେ କଡ଼ି
ନିର୍ମିମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ବନ୍ଦୋବସଲଙ୍କ
ନିକଟକୁ ସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋଚରଣେ ପ୍ରେରଣ
କରିଥିଲା । ଏହିକାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମତା ମାନ-
ନାୟ ମତ୍ତ ସାହେବ ପ୍ରଶଂସାର୍ଥ ଶମ୍ଭୁ ଓ ଲେନ୍
ସାହେବ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁକର୍ତ୍ତାର ଭାବ କେଇ-
ଥିବା ସମୟରେ ଏହି ବିଷୟରେ ବିପେଶ
ଦୃଷ୍ଟିପାଇ କରିଥିଲେ । କୋଖ ହୁଏ ସେହି
ଶକ୍ତିରୁ ଏହା ଅନ୍ତରିକ୍ଷ ହେଲା ।

କଟକ ମିଛନ୍ତିପାଲଟାର କମିଶନର ମୁଖ
କାରୁ ବ୍ୟାକିଲେବ ବସୁକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ଅଳ୍ପ
ଏକଜଣ କମିଶନର କିମ୍ବାଚଳନ ନିମନ୍ତେ ଆଗାମୀ
ତାନ୍ତ୍ରେ ପାଇବା କାହା ରଖି ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥାଏଛି
ଏବଂ ବିଷୟରେ ବିଜ୍ଞାପନ ଗତି କଲିବାଗଛେ-
ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ଅଛି । ଟାକ୍‌ଦାତାମା-
ନେନ୍ତାବାକୁ ବିତିଗଳରପଦରେ ନନ୍ଦୋମାର
ନରଦାକୁ ଲାଭ କରିଛି ତାଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଦର-
ଖାପୁ ଶାଶ୍ଵତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବଙ୍କ ନିକଟକୁ
ପ୍ରେରଣ କରିଛନ୍ତି । ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶ ଦେବାର
କୁଇପାଇବ ମଧ୍ୟରେ ଏବୁପ ଦରଖାପୁ ମାଜି-
ଷ୍ଟ୍ରେଟର ନିକଟକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାର ନିର୍ମିମ ।
ଆପଣଙ୍କ ଟାକ୍‌ଦାତାମାନେ ତପ୍ତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀକାନ୍ତରେ ପ୍ରକାଶିତ ରଂଗଜାପତିହାରୁ
ପାଠକମାନେ ଅବଗତ ହେବେ ସେ ଅମ୍ବା-

ଶକ୍ତିରୁ ଅଗ୍ରିମବ୍ୟବସାୟର ବିବୁଦ୍ଧବା-
ଦିମାନେ ଅଳ୍ପକଢ଼ିଲେ ଅମ୍ବାକର୍ତ୍ତା ଶ୍ମେଷ-
ସେହେଟିଶାର ନିକଟକୁ ଶୁଭାର କରିବା କାରଣ
ଯିବାରେ ସେମାନଙ୍କ ସେହେଟିଶା ମହୋଦୟ
ଯାହା ଉତ୍ତର ଦେଇ ଥିଲେ ତାହା ପାଠକ-
ମାନଙ୍କୁ କଣାର ଅଛୁଁ । ବିବୁଦ୍ଧବାଦମାନେ ତାଙ୍କ
ଉତ୍ତରରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ନ ହୋଇ ମନ୍ତ୍ରିବର ଶ୍ଲାଭ-
ଶ୍ଲୋକ ସାହେବଙ୍କୁ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପଢ଼ ଲେ-
ଖିଥିଲେ । ମନ୍ତ୍ରିବର କହିଁ ଉତ୍ତରରେ ଶ୍ମେଷ-
ସେହେଟିଶାର ଉତ୍ତର ପଢ଼ ବଥା ସମର୍ଥନ
କର ପଦି ଲେଖିଥିଲୁଛନ୍ତି । —ଉତ୍ତମ । ଅଗ୍ରିମ-
ବ୍ୟବସାୟପଦନ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାବରକ୍ଷ-
ମେଖ୍ୟରୁ ସେତେବୁର ଆକଟ ହୋଇଥାଏ ତହିଁ-
ରେ ବିବୁଦ୍ଧବାଦମାନେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଉତ୍ତରବା ଉ-
ଚିତ । ସଫମତ୍ୟନ୍ତରିତିରେ ।

ଆମ୍ବାକର୍ତ୍ତା କମିଶନର ବାନେଷରତାର
ନିଲଗିରି ଓ ମୂଲ୍ୟରହଣ ପରିଦର୍ଶନ କରି ଉତ୍ତ-
ରରେ ତା ୧୦ ଇଂକରେ ପଢ଼ିଛି ଓ ସେଠା
କେଉଁଥିର ଅଭିମୁଖେ ତା ୧୨ଇଂକରେ ଯା-
ହା କରିବେ । କେଉଁଥିରର ଭୂମ୍ୟମାନେ ବନ୍ଦୋବସ-
କାର କଲେଇଲାହି । ନବମର ମାସ ଶେଷ-
କାରିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ମିଯ୍ୟାଦ ଦିଆହୋଇ-
ଥିଲା । ଉତ୍ତର ପାଇଥିରେ କଢ଼ିପୁ ଗବର୍ଣ୍ମେଖି-
ଏଜେଞ୍ଚ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକାନ୍ଦିଶ୍ଵର ଦାସ ବାହାଦୁରଙ୍କ
ନିକଟରେ ଉପରୁତ ହୋଇଥିଲେ ସେମାନେ ଶ୍ରୀ

ମା ପାଇଥାନ୍ତେ ଓ ଗଡ଼ିମଧ୍ୟ ଅଶାକ୍ରିଯୁ କଷା ପାଇ
ଆକ୍ରମିତ ହୁଏ ପୂର୍ବମାନେ ଯେବୁପ ଅବହ୍ଵା ଦେଲେ
ସେଥିର ଧଳ ଅଚିରେ ପାଇବେ । ସୁବୀ
ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ହେବାରୁ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଦେବେ କହିଲୁ
ଗମନ କରିଅଛି । ବିଶେଷ ବିରଜ ଏଥିଥେ
ନେବେ କଣାପତିର ।

କଞ୍ଚକେଣ୍ଟ ରେଳ ମଧ୍ୟ ବେଳୁଆଗାତାରୁ
ଶକ୍ତିମହେନ୍ଦ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାଟ ନିଜମଙ୍କ ରେଲ-
ଇନ୍ଦ୍ରବାରୁ ଉତ୍ତମଗୁପେ ନିର୍ମିତ ହେଉଥିବାର
ସମ୍ବନ୍ଧ ମିଳଇ । ଏତମହିନ୍ତାରୁ ବିଜଗାପତ୍ରକ-
ପର୍ଯ୍ୟ ରେଳବାଟରେ ଆଗମୀ ବସନ୍ତକାଳକୁ
ରେତହାର ମାଲ ଯିବା ଅଧିକା କରିବ ।
ଏହି ରେଲବାଟର କଟକଠାରୁ କଲିବଳା-
ପର୍ଯ୍ୟ ଯେଉଁ କାଟ ନିର୍ମିତ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
ହେଉଥିଲା ତାହା ମଧ୍ୟିଷ୍ଟ ଦୋଷ ଭାର୍ଯ୍ୟାବରମ୍-
ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସୂତ ରହିଥାଏ । ମେଟନ୍ତରତାରୁ
କଙ୍ଗଳା ନାଗପୁର ରେଲବାଟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଲ
ଗତାୟୁତର କାଟ ସ୍ଥିର ହୋଇ ମଧ୍ୟିଷ୍ଟ ଲଗି-
ଥାଏ । ଶିଶୁ ଶୈଳ ଦେବ । ଆମେମାନେ
ରେଲବାଟର କଥା ଶୁଣୁ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ
ଯାଇଥାଏ ମାତ୍ର ବେବେ ଯେ କପାଳରୁ ଏ-
ଥାରେ ରେଲବାଟ ଘଟିବ "ବୋଲିବା କଠିବା ।

ମିଃ ତି, କି, ଅଲେଜ ସାହେବଙ୍କର ବନ୍ଦି-
ଲିରେ ଆମଗାଳଙ୍କର ବିଶେଷ ପରିଚିତ ହେଲା ଜ,
କ, ମାନ୍ଦ୍ରି ଧୂରା ମାଳପ୍ରେସପଦରେ ନିୟମିତ
ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ନିୟୋଗରେ ବେହି
ଆକଳିତ ଥିଲେ ଓ ବେହି ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇଥିଲେ ।
ଆହେବ ମହୋଦୟ ବଢ଼ିବରେ ଥିବା ସମ-
ୟରେ ଅଳେକେ ହସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ସ୍ଵରଂ
ପ୍ରାଣୀଙ୍କେ ଖୁବି ହେବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେ ।
ବର୍ତ୍ତମାଳ ଭାଙ୍ଗର ଅଗମଳ ପ୍ରଗିର ହେଲା ସେ
ହୃଦୟର ମାଳପ୍ରେସରେ ଦିଲ୍ଲି ମିଃ ଏ, ସି,
ସେଇ ଘୟାରେ ରହି ପାଉଲେ ନାହିଁ । ବୋଧ
କୁଏ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ପାଞ୍ଜି ରାଜ୍ଯ ଦେଲା ନାହିଁ ।
ମିଃ ଇ, ଏତ୍ତ, ସି ଓୟାଲେସ୍ ଯେ କ୍ଷେତ୍ରେ ସ-
ଦିକାଳୀ ବନୋବସ୍ତୁବର୍ମଣୀଶ୍ଵର ଲାଲ ଓ ଉତ୍ତି-
ମଧ୍ୟରେ ବଢ଼ିବର କ୍ଷେତ୍ରମାଳି ପ୍ରାଚୀନରେ
ନିୟମିତ ଥିଲେ ସେ ଘୟାରେ ମାଲପ୍ରେସପଦରେ
ନିୟମିତ ହୋଇଥିଲା । ଓୟାଲେସ୍ତାହେବ ଜଣେ
ବାର୍ଧିକୀୟ ଲୋକ ଓ ବାବର ବନୋବସ୍ତୁକାଳୀ
ର୍ଥରେ ଲୋକେ ପ୍ରାଚିବ ହୋଇଥିବାର ଶାନ୍ତି

ଅକୁ । ପୁଣ୍ୟବାସିମାନେ ଏହି ପୁଦ୍ରଙ୍ଗ ହାତମର୍ଦ୍ଦ
ଧାଇ ଅଳକନନ୍ଦ ହେବେ ।

ବିଲ୍ଲରୁ ଥିଲେଖିବା ସମାଜମାନରୁ ପ୍ର-
କାର୍ଯ୍ୟ ଅମୂଳକର ପ୍ରେସ ବେକେଟିଶନ
ସମୀକ୍ଷା ଗତମାସ ତା । ୨୦ ରାତରେ ଦାଦା-
ଭାଇ ନହିଁ ସେଣା ଓ ଦୁଆର ସାହେବ ପ୍ରକାଶ
ବେକେଟିଶନ ମାନ୍ୟ ଉଚ୍ଚ୍ୟ ଲେଜ ପୁନା-
ମାଳବାଦିଦ୍ୟାଲୟରୁ ବୋମାଇଗବର୍ତ୍ତମାନ-
ସାହାଧ୍ୟ ଛଠାଇ କେଇଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୁରୁତ୍ବ
କରିବାରୁ ଯାଇଥିଲେ । ବେକେଟିଶନ ମହୋଦୟ
କାର ଗହାର ଶୁଣି ସେମାନଙ୍କ ଅବେଦନପତ୍ର
ବୋମାଇଗବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କ ନିବିଟକୁ ଧଠାଇ
ଦେବାକାରଣ ପ୍ରକଳ୍ପରୁ ତୋଳ ବହିଲେ ଯେ
ଏ ଫିଷ୍ୟ ସମ୍ମନ୍ଦ୍ର ଆଧୁ ବ୍ୟସ ଉପରେ ନିର୍ଭର
କରଇ । ତଥାପ ଭାରତବର୍ଷରେ ଶ୍ରୀ-ଶିଳାର
ସମୟକ ଦ୍ୱାରା ବିଧାନ ବିଭାଗ ବିଷୟରେ
ଭାକତାରେ ସେବପ ଉକ୍ତ ହେଲ ଜହାଂରେ
ଯେ ସମ୍ମନ୍ଦ୍ର ଏବନନ୍ତ ଅର୍ଥି । ଅଜି କାହିଁ
ତଥା ଗବର୍ନ୍ମମେଞ୍ଚ ଶିଳାବିହିତରୁ ସାହାଗ
ଛଠାଇ ଲେବାର ଦେଖି ଆମେମାନେ ବାସ୍ତ୍ଵ
ବରେ ବଡ଼ ଦୁଆର ହୋଇଥାଏ । ଯେବେ
ପାନାଳ୍ପ ପ୍ରଦେଶର ଲହାର ନମିତ୍ତ ଭାଗରେବ
ର୍ତ୍ତରେ ଶିଳାବିହିତ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦର ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରଦ
ଯୋଗ କଲକର କଥା ନ ହେବ କି ?

ଭିତର ହେଉଥିଲା । ଶିଶୁପଣ୍ଡରେ ବଳକ
ଉପରେ ହେଲେ ଫଳ ବଡ଼ ବିଷମୟ ହେବ
ଦେଖଇ ଅବସ୍ଥା ବଡ଼ ଶୋଚମୟ ହେବ ।
କୌଣସି, ପୁନର ଶିଖବକୁ ମଧ୍ୟ ପାଉଣ୍ଡର
ଭାବ ଦିଆ ଦୋହରାଏ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ
କିଛି ଦେଖା ମନେ । ଏବେଷ୍ଟିର ନିଧି ଅମ୍ବେ-
ଦାନେ ପଞ୍ଚପାଞ୍ଚ କେହିଁ । ପାଧାରର
ଶିଶୁବସ୍ତୁରେ ଅବ ଖର୍ବ କର ଶିଶୁର ଫଳ
ବିଷମୟ ଭାବରେ ଅମ୍ବିଲା ।

ବଡ଼ଲଟ ମହୋଦୟକୁ ସନ୍ତୋଷକରିଲେ
ଅମୃତାନନ୍ଦର ପ୍ରେଟଙ୍କ ମହାଶ୍ଵର ଏକ ସର-
ଜୁଲୀଯର ବାହାର କରି ଯେଉଁ ସବସର
ବବରେ ବଣ୍ଟପ୍ରଦେଶର କୁଞ୍ଚପ୍ରଥା ଛଠାଇ
ହେଲା ଅହୁରୁ ବଳତମ୍ପୁପଢ଼ିମାନ ତାହାକୁ
ଅନୁମୋଦନ କରୁ କାହାକୁ ? ଏବଂ ସେମାନେ
ବନ୍ଧୁଗୁରୁ ଯେ ଖେଳସେମେହିଲା ପାଇଁ ଏ
ସରଜୁଲୀଯର ଭବ ନ କଲେ ପାର୍ଲିଯୁମେନ୍‌ର
ଅଗାମୀ ଅଧିକେଶନରେ ଏହେତୁ କୁମଳକାଣ୍ଡ
ଲଗିବ ମଧ୍ୟ ଦାଦାତର ନାହିଁଲେ ମହାଶ୍ଵର
ପାର୍ଲିଯୁମେନ୍‌ର ମେନର ଦୋର୍ଯ୍ୟବା ପ୍ରତିଲେ
ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ବନ୍ଧୁଗୁରୁରେ ସେ ଏ ବିଷୟ
ବହୁବାବୁ ଦୂରକେ ଲାଗୁ । ତେର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ପାଇଁ ସମ୍ମାନୀୟ ପାର୍ଲିଯୁମେନ୍‌ରେ ବଳବାନ
ହେଲା ଅହୁରୁ ଏବଂ ଅନୁଭବ ଭାବରେ କୁମଳ
ଦୂରକେ ଏଠା କଟ୍ଟିପ୍ରସନ୍ନନାମ ଏହର-
ଭାବରେ କୁଠାବସାର ବହବାବତାପି ପାର୍ଲିଯୁ-
ମେନକୁଟ୍ଟିବ ଅନୁମୋଦନ ହେବ ନାହିଁ ।
ପୁଣି ଏଠା ଜାଗାଯୁଦ୍ଧମିତର ଅଧିକେଶନ ନିଷ୍ଠ-
ଟରେ ହେବ ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ ଜାଗାଯୁ-
ଦ୍ୱାରା ସେ ମହାଅନ୍ଦୋନନ୍ଦ ଲଗିବ ତହିଁରେ
ବନ୍ଦେହ ଲାଗୁ । ମଧ୍ୟ ଜାଗାଯୁ ସମ୍ବନ୍ଧର ପ୍ରସାଦ
ପାର୍ଲିଯୁମେନ୍‌କୁଟ୍ଟିବ ଅନୁମୋଦନ ଦୂରାବ
ସମ୍ମର୍ମ ଅଣା ଥାଏ । ଶୁଭସଂ ଏହ କଥା ସେହି
ହାଜାଯୁ ସମେତ ସେ ପ୍ରତିବତ୍ତ ବଳ ପ୍ରାସ୍ତ ହେବ
ହିନ୍ଦେହ ନାହିଁ । କବ୍ୟକବିନ୍ ଦ୍ୱାରା କବିତା
ମିଳକ ଜାଗାଧୀନରେ ଥାଏ ସୁଲକ୍ଷଣ ଥିଲେ-
ମାନେ ଅଳେକ ଉଦ୍‌ଦିତ ଆଣା କରୁ ନାହିଁ
କେବେଳ କୁଟ୍ଟିପଞ୍ଜମାନେ ବେ ଜାଣି କି କୁମଳ-
କରେ ମାତି ପ୍ରକଳନକରୁର ବିପରୀତରେ
କର ଉଦ୍‌ଦିତ ବିଷୟ ଅଛି । କଲାତରେ କୁଟ୍ଟି-
ପଞ୍ଜମ କାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁମୋଦନ ହେଉ ନ ଥିଲା

ସୁଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ବିଳକବର ଉଡ଼ିଲାଟ ନ-
ହୋଦୟ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ କୁଣ୍ଡା ଭାଇରେ
ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁ ଯେ କୁଣ୍ଡାପଥା ଡାଠାର
ଦେଖା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବାୟ କାଗଜପତ୍ର କଲି-
ଦିଲା ଗଜେଟରେ ଯାହା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ
ତହିଁରୁ ଲେବେ ଆପଣାର ତୁମ ବନ୍ଦୁରିତ କର
ପାରିବେ ! ଆମ୍ବିଲାନେ କହୁ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟଟି
ମୂଳରୁ ଅନ୍ଧାୟ ଏକ ଉଦ୍‌ଦିଶ ଗରିବେଥକ
ତହିଁ ଛପରେ ଯେତେ କାଗଜ ବଳମ ବ୍ୟୟ
କଲେ କି କିମ୍ବା ଅପନୋଦିତ ହେବ ?

କୁଷ୍ଣାଶମର କଳ୍ପନା ।

ଗତ ଦୂରବର୍ଷ ହେଲ କୁଣ୍ଡବେଶିଳ ଶୋ-
ଚମାୟ ଅବସ୍ଥାପରି ସବସାଧାରଣକର ଅଧିକ
ସହାନୁଭୂତି ଓ ମନୋଯୋଗ ଆକର୍ଷିତ ଏବଂ
ସେହି ଅସାଧ ଏବଂ ଅତ୍ୟନ୍ତକଷ୍ଟପାପକ ପୀଡ଼ାର
ନାନାତିକ୍ଷେତ୍ରର ଫଳାଫଳ ବିଭିନ୍ନାର ତେଜ୍ଜ୍ଞ
ହେବାର ଅଥବା ଏନଗରର କୋତି ଉତ୍ତାରିକ
ସାଦାସାଧାରେ କୌଣସି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବିତ
ହେବାର କି ସ୍ଵବାର ଦେଖି ଏ ନଗରବାସୀ
ଦୂରକଣ ପ୍ରଧାନ ମାନ୍ୟମାନ୍ୟ ବହୁ ଜଗନ୍ମୋ-
ହନ ରୟ ଓ ବାବୁ ମଧୁସୁଦନ ଦାସ ମହାଶୟ-
ମାନେ ଏଠାରେ ପଥାଷାରୁପ ଗୋଟିଏ କୁଣ୍ଡା-
ଶ୍ରେ ପ୍ରାପନ କରିବାର କଲୁନା ବର ସନ୍ଦେ-
୧୧ ସାଲ ମାରିଚନୀଏ ତା ୩୯ ଉଖରେ ଖଣ୍ଡି ଏ
ଅନୁଷ୍ଠାନପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ତହିଁରେ
ଏହି ପ୍ରମାଦ ଦୋଷଥିଲ କି କାରିଗରିମାଟିଷ୍ଠା
କୁଣ୍ଡବେଶର ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶି ବାହାର କରି-
ଅଛନ୍ତି ତଦନୁସାରେ ଅଧାରର ଅନୁରୋଧିଙ୍କ
ଦିଦ୍ୟା ସକାରେ ଗୋଟିଏ ଭଲପକା ଓ ଉପ-
ରେ ଛପରାର ନିର୍ମିଣ କରିବାକୁ ହେବ ।
ଏଥର ବ୍ୟଥୀ ଏବଂ ଜୀବିତ ଓ ଦୂରକଳନିଜଣ
ଗୁରୁତ୍ବକର ବେଳନ ସକାଶ ଅଧାରର ଏକ-
ଦଳାର ଟଙ୍କା ଦରକାର । ପାତ୍ର ତେବାର
ସାହେବ ଏହି ତିକ୍ଷ୍ଵାଳୟର ଭାବ ପ୍ରଦଶକ-
ରିବାକୁ ସମ୍ମର ହୋଇଥିଛନ୍ତି ଏବଂ ବେଶିଳ
ସେବା ସତାଶେ ଜଣେ କୁମାସ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି ।
ସେ ବସନ୍ତରେ ଶାମାନଳର ଶକ୍ତାବଦ କମି-
ଶ୍ଵର ଶାସ୍ତ୍ର ଉତ୍ସଲ ସାହେବ ତେଜିଶାରୁ
ଗୁରୁ ସାରଥବାବୁ ଭାବାକ ନାମରେ ଏହି
ତିକ୍ଷ୍ଵାଳୟ ଉତ୍ସର୍ଗ ହେବାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତାବ
ହୋଇଥିଲା ।

ଅମେମାନେ ଥକନୁସହିତ ଆବଗତ ହେଲୁ
ପ୍ରାୟ ଅଳ୍ପକାଳରେ ଆବଶ୍ୟକାଯୁ ଦେବା ସାଷ-
ତିତ ହେଲା । ୮ ମାତ୍ର ନାମ ସଥା—
ମହାବଜ୍ଞା କେଉଁଥିରେ ୧୦୦ କ୍ଷା ବଜ୍ଞା
ଦଶପଞ୍ଚ ୩୨୦ କ୍ଷା ଜ୍ଞାନ ବୈଦ୍ୟନାଥ
ପଣ୍ଡିତ ୧୦୦କ୍ଷା ବଜ୍ଞା ନୟାବଜ୍ଞା ୩୨୫୦
କ୍ଷା ବାରୁ ମୟୁସୁଦନ ଦାଶ ୩୨୦ କ୍ଷା ଏଥର
ଆର୍ତ୍ତକେରେଲୋକ ମଣି ପଞ୍ଚାଶଟକାର ଉତ୍ୱ
ସ୍ଵାତର କରିଅଛନ୍ତି । ଆମ୍ବାନଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ
ସେ କାର୍ଯ୍ୟାବମ୍ବ ଦେବେ ଆହୁର ଅନେକ
ଲୋକ ଏପରି ପୂଣ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେବା ଦେବାକୁ
ଅପ୍ରସର ହେବେ । କିନ୍ତୁ ଏପରିଲ୍ଲ କାର୍ଯ୍ୟା-
ବମ୍ବ ନ ହେବା ବଡ଼ ଦୃଷ୍ଟିର ବିଷୟ ଅଟଇ ।
ଜଣେ ଅନୁଷ୍ଠାତା ବାରୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବାଏ
ପ୍ରାୟ ଏକବର୍ଷ କାଳ ପାତ୍ରାଗସ୍ତ ହୋଇ ଦାଣ୍ଡଳ
ବାହାର ନ ପାଇବା ବିଲମ୍ବର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ
କାରଣ ବୋଧ ହେଉଥାଏ । ଭରଷ କରୁ ଅପର
ଅନୁଷ୍ଠାତାମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଅନୁଷ୍ଠାନ
ହୋଇ ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ । ଡେଶାର ବର୍ତ୍ତ-
ମାନ ଅବସ୍ଥାରେ କୌଣସି ସାଧାରଣ ହିତକର
କାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ଆବଶ୍ୟକାଯୁ ପଣି ବସ୍ତୁଗତ
ହେବା ସହି ନୁହଇ । ବିଷ୍ଣୁତମ ନିମନ୍ତେ
ଯେଷୁଲେ ତାହା ହୋଇଅଛି ସେଷୁଲେ ଗାସ
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇବା ନିତାନ୍ତ ଦରକାର ତାହା
ନ ହେଲେ ତାତାମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେ ଜଣା
ହୋଇଥିବ ।

ବିଜ୍ଞାନ ଲିବରେରୀ

ବଜାପୁରେଶ୍ୱର ସତ ୧୯୫୫୨୭ ସାଲ ୬
ତହିଁ ପୂର୍ବବର୍ଷର ନମବିମଦ୍ଦିକୁମାର ଅମୃ ବ୍ୟୟ
ନିମ୍ନ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଯଥା,

ଅଚ୍ଛ

জন একাডেমি জন একাডেমি

କବିତା ଲକ୍ଷଣ

卷之三

ପେଶୀରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀବାବୁ

૩૦,૩૧,૦૪૯ ૩ ૦૪,૦૭,૧

१८४

三〇、四〇、五〇、六〇、七〇、八〇、九〇、一〇〇

ପ୍ରଦୀପ କର୍ମଚାରୀ

ଶତପୁରୁଷ ଦେବାଟ	୨୦,୦୦୦	ଟ	୨୦,୦୦୦
ଅମବାଳ କର ଫେରି			
ଦେବାରେ	ଟ	୨୦୫୫୩	୧,୫୯୧୩

କମ୍ପୁଟର ବେଳହ ତ
ଗାନ୍ଧୀ ଏଇତି ଟ ୩୮୫୯୮ ଟ ୫୨୫୦୮
ଶ୍ରୀଜା କମଲାନନ୍ଦ-
କୁମାର ଗୁଣଚ ୩ ୧୧-୪୫୭ ଟ ୧,୩୩,୨୩
ଅଠ ୩୫୩-୮୫୮୮ ଟ ୨୦୧,୫୫୮
ଉପରଲ୍ଲିଖିତ ଅନ୍ତମାଳକୁ ପ୍ରକାଶ ସେ
ଥୟ ୩,୭୧୫୭୦ଙ୍କୋ କୃତ ହୋଇଥିବା
ପଢିଥିଲେ ବ୍ୟୟ ୩୭୫୮୮୯୯୯ ଉଣା ହୋଇ
ନିଟି ଲୁହୁୟ ୨୫୫୦୮୯୯୯ ବୃତ୍ତି ହୋଇଥିଲା ।
ଏ ବର୍ଷର ଆୟୁର୍ଵେଦ ବିଶକ୍ତିରୁ ଅଧିକ ହେ
ବାରୁ ବଡ଼ ସନ୍ତୋଳନକ ହୋଇ
କେବଳ ଉତ୍ତିଶାର ଆୟୁର୍ବେଦ
ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିର କି
ଆମେଗାଲେ ଘୁମକୁଗୁପେ ପାଠକମାଳ
ଥିବାରୁ ଏଠାରେ ପୁନବାର ଲେଖାଇ
ପ୍ରସ୍ତୁତକ ଲାହି ।

ବଙ୍ଗଲାମଖରେ ବେଳ ଶ୍ରୀଶାହର ଲୁବର
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୁଆଳ ଓ ତହିଁର ନାଏ ଅଧିକ
ଜଣା ଅବଶ୍ୟକ ଲୁଗ ଦିଦେଶରୁ କଲାଜତା ଓ
ଚକ୍ରଗାମକୁ ଆମଦାନା ଦୁଆଳ । ଗର ଦୂରବର୍ଷରେ
ତଳାଶୀଳ ଧୟାମାର ଲୁବର ଆମଦାନା ଓ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିଲା । ସଥା

ସତ୍ୟମାନ	ସତ୍ୟମାନ
ଅନବାଳ ମ ୧୯୨୩୪୮ ଦିନ ମ ୫୦,୫୭,୫୭ ଟଙ୍କା	
ସୁର୍ତ୍ତ ବିକଳରେ ମ ମ	
ସୁର୍ତ୍ତ ମ ୨୨୭୦	ମ ୮୫୫୮
କାଲେସୁର୍ତ୍ତ ମ ୮୫୦	ମ ୪୭୬
ମ ୮୨୫୨୦୩୫	ମ ୮୦୨୮୫୨

ଅଛେବ ଗରବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଅଳ୍ପ ଲୁହ
ଅସିଥିଲୁ । ଆୟୁ ଦୂରି ଦେବା ପ୍ରଥମେ ଦୁଇଥୁ
ଉଣା ଦେବାର କାରଣ ଏହୁ କି ପୂର୍ବବର୍ଷର
ଅନେକ ଲବଣୀ ଗୋଦାମରେ ଜମା ଥିଲା ।
ଲବୁକା ଖରତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷ ସର ଧର୍ମ
ମହିଳା ଏବଂ ସଙ୍ଗ ୧୮୯୯ ସାଲର ଲୋକପଞ୍ଜୀୟା
ଅନୁସାରେ ଜଣପ୍ରତି ପ୍ରାୟ ସେ ୨ ର ହୋଇ-
ଅଛି । ଏଥିକୁ ଲୋଶାପ୍ରାନ୍ତର ଖରତ ଜଣପ୍ରତି
ସେ ୫୫ ଏବଂ ଅସର ପ୍ରାନ୍ତର ଖରତ ଜଣପ୍ରତି
ସେ ୧୯ ପଢିବା କବି ଆସ୍ତର୍ଯ୍ୟ ଅଟଇ । ତେଣୁ
ଶାର ଲବଣୀମଦଭୂମା ମାନ୍ଦ୍ରାଜକୁ ଯିବା ଦିଲଠାକୁ
ଲବଣୀ ଖରତ ଜଣପ୍ରତି ସେ ୫୫ ଠାରୁ
ସେ ୫୫ କୁ ଡେକ୍କାର ଅପିଥିଲୁ ଏବଂ କେତେବୁ
ପ୍ରାନ୍ତରେ ସେ ୧୨ ର ସୁନ୍ଦା ପଢିଅଛି । ପୁରୀପର
ଅସୋଗନ୍ଧା ଏଥର କାରଣ କୋରି ଗବର୍ନ୍‌
ମେଝେ ପ୍ରିଯ କରି ଥିଲା ।

ପୁରୁଷ ଏବଂ ମୁଖୀଙ୍କ ବିକାଶକ୍ରିୟା । ବର୍ତ୍ତନାଳ ସମ୍ମାନ
ଯେ ଉଚ୍ଚ ମୁଖୀଙ୍କ ଜୀବରେ କୁଳ ଜୀମରେ
କାହାରୁଥିଲୁ ବୋଲାନ୍ତି ମଧ୍ୟ ଦେବତାଙ୍କ ଜୀବକ
ଦେବ ହଠାତ୍ ମଗିରୁଣରେ ପ୍ରାଣ ଦୟାରୁଥିଲା ।

ପ୍ରାଚୀ ଦରକାରର ଉତ୍ତୋଳିତରେ କଥେ ଉପୋଷ୍ଟି
ବାର କଲେ ସେ ପାନମା କାଳ କୁଆଜମଦ୍ବୀ, ଉପୋଷ୍ଟି,
କଥାରେ ଏକ ସମ୍ବଦ୍ଧତମାନଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହା ଉତ୍ତୋଳି ପ୍ରକାଶ
କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ବାହୁଦିନାମ କହିଲେ ଗାହୁ ମାତ୍ର
କୁ ୫୫୦ ଗଣ ଏପରି ଖେଳ ଉତ୍ତୋଳି ନେଇବାର ପ୍ରକାଶ
କଲେ । ଏ ସମ୍ବଦ୍ଧର ତତ୍ତ୍ଵ ହେବାର ପ୍ରକାଶ ଥାଏ
ହେବେ ।

ପ୍ରକାଶକ ।

ପଡ଼ିପ୍ରେବରଙ୍ଗ ମରାମତି ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବେ-
ମାକେ ଦାୟୀ ହଜାରୁ ।

ଶ୍ରୀମତ୍ ଉତ୍ତଳାସିଙ୍କା ସମ୍ମାନକ ମହାଶୟୁ
ସମୀପେଷ ।

ମହାଶୟ !

ଗତ ବା ୨୭ ରଖ ଇହିକମ୍ପିକାରେ
ଜଣେ ପଢ଼ିପ୍ରେରକ “ଶା ଥ” କୁହିର୍ଥମ୍
ପ୍ରଗଭକ ବାହୁ ଶରୀରପଣ ବୋଷକ ବଳୁତା-
କିମୟରେ ସାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ କିମୟରେ
ଅମୂଳାଳକ୍ଷର ବିହୁ ବଳୁ ବ୍ୟା ଅଛି । ଅନୁଗ୍ରହପ୍ରକାଶ
ପାଠ୍ୟ ପାଠ୍ୟାଶ ଲାଗୁ କାଥାର ରହିଥା ଥିଲେ ।

ମ କଥା, ସେ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ଯେ ବଜ୍ରା
ଅଳ୍ପ ଧର୍ମକୁ ଆନନ୍ଦ କରିଥିଲେ । ଏ କଥାକି
ସତଃ୍ୟ ସେ ଅଳ୍ପ ଧର୍ମକୁ ଆନନ୍ଦ କରିଅଛନ୍ତି
ତ ଲା, ଏ ବିଷୟରେ ଆପଣ ସାଙ୍ଗୀ । ତେବେ
ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମର ପ୍ରଗଂଧା କଲେ ଅଳ୍ପ ଧର୍ମର ନିନା
ଦେଲ୍, ଏପରି ଯେବେ କେହି କହେ କେବେ
ଅମ୍ବେମାନେ ଲାଗୁର । ବଜ୍ରା ସାଧାରଣ ରାବ-
ରେ ଚର୍ଚମାଳ ଏ ଦେଶୀୟ ଶିଳ୍ପ ସମ୍ମଦ୍ଵାଦୁର
ଧର୍ମ ଓ ମାତ୍ରମାନତା ଓ କପଟାଗର ବିଷୟ
ବନ୍ଦକୁ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତହିଁର କେତେବୁଦ୍ଧିଏ
କୁଞ୍ଚାକୁ ଦେଇଥିଲେ । ସେ କଥା କି ମିଥ୍ୟା ?
କା ଆମା ଜନ୍ମଲେ କି ଧର୍ମକ୍ଷରେଷକୁ ନିନା
କରିବାର ହେଲ୍ ।

ଶ୍ରୀ, ହନ୍ଦୁଧର୍ମରେ ଅଳେବ ପାଷାଣ୍ଡ ଅଛନ୍ତି,
‘ମାତ୍ରାଧର୍ମ’-ର ଲାବାନ୍ତି’ ଏକଥା ପଦିପ୍ରେରବ
କାହାର ପାଇଲେ ? ଦୃଥାରେ କଣେ ଲୈବ-
କାମରେ ଏପରି ଦୋଷାବ୍ୟେଷ କରିବା କିପ୍ରବାର
କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

ପଥ୍ରପ୍ରେରକ ମହାଶୟ ଅଭୂତ କୌ-
ଣଳ ଓ ଅକାଠ୍ୟ ସୁନ୍ଦର ସହିତ ବଳାଙ୍ଗୁ
ଶିଖବଣ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ କରାଯାଇଛି।

ସେପରି ସୁଲ୍ଲିବିରୁଦ୍ଧରେ କଥା କହିବା
ନିଶ୍ଚଯୋଜନ । ତାଙ୍କ ପ୍ରମାଣଟା ବିପରି ସୁନ୍ତରୀ-
ସ୍ଵର୍ଗତ ତାହା ପାଠକମାତ୍ରକେ ଦିଖିପାରୁଥିବେ ।

ପରିଶୋଭରେ ସମ୍ବାଦକ ମହାଶୟୁ, ଅପଣ
ନିରଜେଷ୍ଠ କୁବରେ ବକ୍ତୃତାର ସମାଲୋଚନା
କର ଯେଥର ଭବରତୀ ଓ ସହତ୍ୟତା
ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁନି, ସେଥି ପାଇଁ ଆମେମାନେ
ଆପରକୁ ଅନ୍ତରର ସହିତ ଧନ୍ୟକାର ପ୍ରବାଳ
କରିଅଛୁ ।

୩୦.୧୧।୯୨ }
କଣ୍ଠ } ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଲାଥ ଚର

ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କଷ୍ଟଯରେ ସଂଶ୍ଲିଷ୍ଟ ଦେବାକୁ ପାଇଛି
ହୋଇଥାବୁ ତାହା ସମର୍ଥଙ୍କ କବି ପାଇଁ ଜାଗାଇଁ ସମ୍ମାନିତ ।

To THE EDITOR OF THE UTKAL DIPAK.
Sir,

I shall feel obliged if you will kindly publish the following few lines in your Utkal Dipika.

The Zemindars and tenants of the Cuttack District were and are now suffering to some extent from various causes in the hands of the Amins and Attestation mohurirs. We are thankful to Mr. Maud, present settlement officer, Orissa, for his framing and issuing a set of stringent rules for the guidance of the Amins and Mohurirs preventing them from taking illegal gratifications, and sending the same to the Collector for wide circulation to the general public. During this short time of his taking charge he has done much to the relief of the people. We are also glad to hear that he has deputed an experienced officer Babu Chandra Nath Ghose to the Taungy Circle and within whose jurisdiction he has included the Matkat Nagur Pargana the abode of many rich and respectable Bengali, Karan, Khota and Badya Zamindars. We have heard that this officer dis-

charges his duties very conscientiously and regularly visits every village or plot of land, inspects the work of the Amins thoroughly and thereby relieves the poor tenants of Orissa from falling into the jaws of the tyrant Amins.

This officer unlike many of his brother officers does not like to come to Cuttack every now and then leaving the fate of the helpless tenants at the mercy of his subordinates.

We hope the Babu will with his usual justice go on with his work of his new circle in the same way as he was doing at Jagatsinghpur.

Cuttack } 1-12-92. } Paramananda Bose.

ମନ୍ୟପ୍ରାଣ

ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ମୋହନକଥ	କଟକ	₹ ୩୫
କାନ୍ତି ଶ୍ରୀମଦଭଗବତ ସାହୁ	*	₹ ୫
“ ଶାରଗାତିତର ଦାସ ” ଲକ୍ଷ୍ମୀଶ୍ଵରପୁର		₹ ୫
“ କଳ ସାହବ ”	କଟକ	₹ ୧୯
ମୁନ୍ଦେ ଉଚ୍ଛବମଳିତଙ୍କା	ବିଜବାଁ	₹ ୧
କାନ୍ତି ବଳକାମିଭଗତ	କଟକ	₹ ୨୯
“ ମଧ୍ୟସୂଦନ ପ୍ରକାଶକ ”	ମନେଶ୍ୱର	₹ ୩୫
“ ଶ୍ରୀରାଧା ଦାସ ”	କଟକ	₹ ୧୯
“ କଳମତି ଦାସ ”	*	₹ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ

ପୁରୁଷମର ଗୀଜ୍ଞା କଗଦାଅଛିଛି ମନ୍ଦରବ
ସ୍ଵର୍ଗରେତ୍ତିଷ୍ଠିତ ଶିଖ ।

ପ୍ରକାଶକ ସମ୍ପଦ	୫ ୮୫୦୦୨୫/୧୯୮୫
ଆ କଥା ସୁବିଧା	୩ ୧୫୦
ଜାତ୍ରକ ପ୍ରମାଣାବାଦ ବାଲ୍ମୀକି ବୋହମା ଟ	୧୦
ବାହୁ ଚିଲାଇଗନ ସ୍ୟ କୁଳପତା ଟ	୨
ପ୍ରସବବ୍ୟମାର ଚୌଥୀର କୋଲେଖା ଟ	୨
ପାତାରସ ସାଠାଙ୍ଗ କଟକ ଟ	୧
ଆ କଥା କତାମା ତେଜିଶା	୩ ୧୦୦
ବାହୁ ଉପେକ୍ଷନାବାଦ କନ୍ଧକ କେତୋତ୍ର ଟ	୧୦୫
ପାତାରସ କନ୍ଧ ମେଳକପାଇଁ ଟ	୫
ଦର୍ଶକନାୟକ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଟ	୨୫
ଆମକର କାଳସରେ କେବା ସର୍ବତ୍ର ଟ	୨୫
ବାହୁ ଏ, କୁ, ମନ୍ଦିରାଳୀ ପାଞ୍ଚମା ଟ	୫
ଆମକର ମନ୍ଦିରାଳୀ ପୁତ୍ରାନ୍ତରା ଟ	୫
ସେଠେ କୁଣ୍ଡ କମ ହାମଙ୍କାକାର ଟ	୨୨୫
ଲକ୍ଷ୍ମନ ଦାସ କୁଳଶୀବନ	୫ ୨୫
ଲକ୍ଷ୍ମନ ଦାସ	୩ ୧୫
ବାହୁ ବାଲୁବମ ପଟେଲ ବାଲସୁଲ ଟ	୨୫
ବିଷୟବୋଧକ ଚୌଥୀର ଶୁଣିଲ	୫
ବାରିକାନ୍ତୁ ସ୍ୟ ଚୌଥୀ	୫
ସେତେବେଳେ ହାତ କମିଶି ଲବନାନ ଟ	୨୨୫
ଭାବସବ ବାଲୁବମ ଉତ୍ତରାଜ୍ୟାମ ଟ	୫
ବିଷୟବୋଧ ସ୍ୟ ଚୌଥୀ	୫
ମହେତନାଥ ବାବୁ ସମ୍ମରକ ଟ	୯

କାଳବେର ଲୁଙ୍ଗମଟି ମାହିତା	ମୂଲ୍ୟ ୫
ପାରବିଦ୍ଧ ଚୌଥିର ପୀକଶାଖା ୫	*
ହୃଦ ନିର ବଦାବନ ୫	୧୦
ମଧ୍ୟବିଦ୍ଧ ଚାଷ କଣୋର ୫	*
କମଳାଲ ପେର୍ଚବର ହୋଇଅଛା ୫	
୨୦ ବୈଷଣିଵାଦ ୫	
ବମହାର୍ଯ୍ୟ ଶୁଳକ ୫	*
ବନବଳ ମୂଳନ ୫	*
ବାର ଅନନ୍ତବଳ ପଢ଼େ ୫	*
୨୦ କଷକ ଦାସ, ମୋହଳ ୫	,
ଚେର କଣ୍ଠ କଣ୍ଠବାସ ୫	,
ବାର ଲଜ୍ଜା ଓ କିମାରାହ	*
ବମଳାର୍ଥ କଣ ଦାନମଳ ୫	*
ବିଷାକ୍ତ ଗାସକ ୫	*
ମହୁର ଦାସ ଶୁଳକ ୫	*
ବନବଳ ଦେବପତ୍ର ପଢ଼େଲ ୫	
ନିରାମ ବାଳମୁଦ ୫	୧
ନଥୁର ବମଳାଲ ମୋହେତ୍ତି ୫	୧
କୁରୁତ ମୋହେତ୍ତି ୫	୧
କଳତ ମୂଳନ ରକ୍ତ ୫	୧
ମଳତମ୍ବନବରକଟିକ୍ଷା ୫	୧
କରିବିଦ୍ଧ ଦାସ ପଢ଼େଲ ୫	୧
କୋର୍ତ୍ତି, ଯମା ଗାସ ୫	୧
ଶ୍ରୀଅ ମୋହେତ୍ତି ୫	୧

କଣୋର ।

ନୃତ୍ୟ ପ୍ରସକ

ବୁଢ଼ାବର ।

ବକ୍ତବ୍ୟାପି ବିଂକୁମାଳକ ସହାକ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁ-
ପ୍ରାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛା । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶକୁ କର-
ଅଣା । ମୋହଳକୁ ଡାକମାସୁଲ ଖୁବୁ
କୁଳପରିଷା ।

Extract from a letter of Babu Radhanath Roy dated 14th October 1892 addressed to the author.

(Need I repeat that as a comedy I consider it quite a finished piece.)

୧୯୯୩ ଓ ସନ୍ତାନ୍ତରେ ସାରର ଅପର-
ପ୍ରାରମ୍ଭ ସହାକ୍ୟର ପାଠ୍ୟ ବନ୍ଦିକାରୁମର
ସଫୋର କରୁଥୁଷୁଳାନ ପ୍ରକାଶିତ ଗୋପ-
ନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ କରିଅଣା । ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କୁମମାଳ ସହାକ୍ୟର ଓ କୁଳପରିଷା ଅବଶ୍ୟକ-
ବୋଧରେ ପରିବର୍ତ୍ତି ଏବଂ ଶେଷାଂଶରେ
କାନ୍ତିଲ୍ୟରୁବରେ ଅର୍ଥ, କବିତାପାଠ ଓ ଅନ୍ୟ-
କବିତା ବିଷ ପ୍ରଦତ୍ତ ଗୋପନ୍ତି ।

କୁଳ ପାଠ୍ୟର ପାଠ୍ୟ କୁଳସାଧାଂ ଏବଂ
ବିଜ୍ଞାନପ୍ରବେଶର ସହାଯତ ନୂତନ ସସ୍ତରଣ
ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । କୁଳସାଧାଂର ମୂଲ୍ୟ
ଟୋଳ୍ୟ / ଏବଂ ବିଜ୍ଞାନପ୍ରବେଶର ମୂଲ୍ୟ ଟୋଳ୍ୟ / ।

ସନ୍ତାନ୍ତ ଓ ଟୋଳ୍ୟ ସାଲର ଶବ୍ଦରୁଦ୍ଧି ଓ
ମାଲକର ପାଠ୍ୟର ପାଠ୍ୟ ସହାଯତ ଓ ପରି-
ବନ୍ଧିତ ପ୍ରାକୁତିକବୁଗୋଲପାଠ୍ୟ ଓ ସୁଲଭ-
ପରିମେତର ନୂତନକଷସ୍ତରଣ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ ।
ପ୍ରାକୁତିକବୁଗୋଲପାଠ୍ୟର ମୂଲ୍ୟ ଟୋଳ୍ୟ /
ଏବଂ ସୁଲଭପରିମେତର ମୂଲ୍ୟ ଟୋଳ୍ୟ / ।

ସୀଗାଳାପ୍ରସକ ପ୍ରକାଶ ସାଧୁସାଧନର
ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥାଏ । ମୂଲ୍ୟ-
ଏକଥାର ମାତ୍ର । ଏହି ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରୀକ ବାଲକ-
ମାଳକ ସୁଖପାଠ୍ୟ ଦେବାରୁ ଅନୁଦିନ ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରଥମ ସମ୍ବନ୍ଧ ନିରାମନ ପ୍ରାୟ ଦେବାରୁ ।
ଏହା ଏପର ଭ୍ରମ୍ପୋଗୀ ହୋଇଥାଏ ସେ
ଅନେକ ଶିଖକ ସାଧୁସାଧନ ପରିବର୍ତ୍ତରେ ବେ-
ବଳ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର ବାଲକମାଳକୁ ପଢ଼ାଇ
ଅଭ୍ୟାସ ଦିଇ କରୁଅବହୁ ।

ପରିପ୍ର କାନ୍ତିଲ୍ୟର ଦାସର ସମ୍ବନ୍ଧ
ପ୍ରକାଶର ସହାଯ ହୋଇଥାଏ । ଏହି ପ୍ରକାଶିତ
ହେବ । ମୂଲ୍ୟ ଟୋଳ୍ୟ ଅଣା ।

ଉପରେକୁ ପୁସ୍ତକମାଳ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ବୋ-
ମାଳକ ସହାଯପ୍ରକାଶ ପ୍ରାପ୍ତି ।

BENOT HOPELESS OF YOUR LIFE TRY ONCE

TRADE MARK REGISTERED.
BEWARE SPURIOUS AND VILE IMI-
TATIONS ARE OUT.

This best patent yet discovered, approved
and certified as an experimentally invaluable
specific by eminent physicians.

Hæmatic Syrup is a marvellous remedy
for complete loss of Manhood, Nervo-
Debility, Prostration, caused by extra-
over-strain and labour or by any other
cause, such as intemperance, inordin-
indulgence of indiscretionary habits ex-
cessive grief or the like; and for diseases
contracted by vice.

Don't use quack medicines, while the
above is available at the cheapest price.
They only make the case worse and in many
cases the disease is difficult to cure. But

Hæmatic Syrup gives Vigour, improves
the Strained Powers of the Intellect and
understanding, makes the mind Imaginative
and active, and improves Retentive Powers.

Hæmatic Syrup is a miraculous prepara-
tion for the Purification of Blood, for the
Renovation of Deranged and Broken Cons-
titutions, is a Rebuilder of Health and a
Resuscitator of Life.

Hæmatic Syrup strengthens the System
of the Fair Sex, restores all ages the sound
and Robust Health, removes any obstruc-
tion or Irregularity of the System.

Hæmatic Syrup is an infallible remedy
for Bilious disorders of any kind such as
Indigestion, Dyspepsia, Loss of Appetite,
Acidity, Cestiveness, Head ache, Disturb-
ed Sleep, Frightful dreams and long stand-
ing Diarrhoea, &c.

Value returned in case of failure in effi-
cacy. Innumerable testimonials are at
hand.

Price per phial Rs. 2 ; dozen Rs 20 post-
age and V. P. P. charge Annas 10
and Rs. 2-4 only.

Apply to

Dr. P. MARTIN,
41. Bhawani Charan Dutta's Lane,
Calcutta.

ଦେବାର ପ୍ରାୟକ ଏକମାତ୍ର ଅଣା ।
ତି, ବାରେଟ ଏଣ୍ ବୋମାନକର
ଅବୁ ଦେବାର ଓ ମେହ ପ୍ରତ୍ୟେ ଏକମାତ୍ର ମହେତା ।

ତ୍ରିବଳୀଟ ତ୍ରିପ୍ ।

ବାପୁର, ବନ୍ଦିର ସର୍ବତ ପେର୍ ମେଦିଲେବ୍ ଅଣାଯ
ମୋର ଟିକ ବର୍ଷରେ । ଏବେ ଗାନ୍ଧୀ ପାତ୍ର ଦେବାର
ଭରବେଳ ଓ ଅମେରିକା ଦେବ ସର୍ବତ ଦେବମାନଙ୍କର
ମହାମାନଙ୍କରେ ଶୁଭମାନ ଗାନ୍ଧୀ ପଦକ ଆଶ୍ରମ ଯାହା
କୁର ଦେବାର କେ ସବୁର ସାମାନ୍ୟରେ ଏହି ମହିନେତା
ଅନ୍ତରୁ । ଯେଇମାନେ ମାନୁଷୀତ ପାଇବେ କହ ପାଇ-
ଅନ୍ତରୁ ଏବଂ ମାନୁଷୀତର କେ ମେହ ପ୍ରମେହ ଅନ୍ତରୁ
କୁର ମାହ ହୋଇ ଥାବାର ହେବୁରେ କୁରବାରୁ
କୁରିଅ ମେହ ସବୁର ସାମାନ୍ୟରେ ଏହି ମହିନେତା
ଅନ୍ତରୁ । ସବୁରେ ଧାରୁ ଦୋଷର କାନ୍ତିଲ୍ୟ (ଅନ୍ତରୁ
ମାନୁଷୀତ ଦେବମାନ) ପୋକରେ ମାନୁଷୀତ

ପାତ୍ର
କବି

ଶିଖ
କବି

ଶିଖ
କବି

ସାପୁତ୍ର ସମାଚାର

ଜୀବନ
ଅଧ୍ୟୋତ୍ତମା

ତା ୨୫ ଡିସେମ୍ବର ୧୯୫୫ ମସିହା । ମୁଁ ଶୋଭା କୁମାର ୧୯୦୦ ମାର୍ଗ ଉତ୍ତରପାତ୍ର

ଏହାର ଶଶିରୂପଙ୍କ ସହାଯକାରୀ ନାମଧେୟ ଏକଳକ ବଲବତ୍ତରୀଗତ ସୁଦବ ପ୍ରାୟିତ୍ତର କର ହୃଦୟମାନରେ ପ୍ରଦେଶ କରିଥିଲୁଣ୍ଡର ଓ ଶୋଭିତାରସ ମୁଠ ତେଷଟା ମାହିମ୍ଭୁଟ ବାବୁ ଶାକେନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ କନ୍ଯାକୁ ହନ୍ଦମରେ କହାକ ଦୋଷରୁଣ୍ଡର ସୁଦବ କାହିଁ ବଲକରେ ଉତ୍ସମ୍ଭାଵଙ୍କ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ପାଇ କର ଏବଂ ଅମେରିକା ଓ ଇରାନ୍ଦେର ନାମାନ୍ତରିନ ଦ୍ରୁଷ୍ଟି କର କହେରରେ ବାରଷ୍ଣାଣ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ।

ବାହାବାଦର ଜୀବନ ମହାଦେବ ଉଚିତ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଗ୍ରହ ଦେବ । ମାନ୍ଦ୍ରାତର ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କ ଅଗମନରେ ବିଳମ୍ବ ଦେବାହେତୁ ଦୂରଦର ପରକୁ ଦୂରମଳ । ଏଥର ଅନ୍ତରେ ଶାର୍ମିଳୀମେହର ସବ୍ୟ ସମାର୍ଥ ଆହେତୁ ଉପସ୍ଥିତ ହେବେ । ଶୁଣ୍ଡର ଦାଦା ଭାଇ ଡ୍ରୋପଲ ବିଲାକୁ ଅଛି ପାଇବା ଅସମ୍ଭବ ହେବୁ ସମ୍ଭାବ ହେବାକୁ ନାହାକ ହେଲେ । ଶୁଣ୍ଡର ସାରେ ରମେଶ୍ବର ମିଶର ଶାଶ୍ଵତାହେତୁ ସାରେ ରମେଶ୍ବର ମିଶର ଅସମର୍ଥ ଥିବାର କଣାହେ ରମେଶ୍ବର ମିଶର ପାଇବାକୁ କାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ପାଇବାକାଳୀ ଟାକ୍କ ଧାର୍ଯ୍ୟଦେବକା ଉଚିତ ନୁହେ ଏହି ମନ୍ଦବିଦ୍ୟ ମିଶରପାଲ ଅଦ୍ଵୀତ କଲାନ୍ତର କଲା ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଡର । ବାସୁଦେବ ପାଇବାକାଳୀ ନ ଥିବା ଗରବମାନଙ୍କପଦ ଏ ଟାକ୍କ କାନ୍ଦୁଜଳକ ହୋଇଥିଲୁ ସେମାନେ ଏ ଟାକ୍କରୁ ଅବ୍ୟାହତ ତାଇବାର ଯୋଗ୍ୟତା । ଅଭିନ ଅବ୍ୟାହତ କ ଦେଖିଲୁ ସୁଦବ ମିଶରପିଧାର କମିଶିରମାନଙ୍କର ବିଶୁଦ୍ଧମରା ଓ ସହୃଦୟତା

ଲାହୁଳ ପଢ଼ିଥିଲୁ । ଜୁଗ ପ୍ରତିକଳିତ ଶ୍ଵାକମାନ-ରେ ପ୍ରତିବାଦସଙ୍ଗମାକ ହୋଇ ଗଲାରି ବେ-ବଳ କଲିବତାପଦ୍ଧତିରେ ସରଦେବାର ଆୟୋ-ଜଳ ଲାଗିଥିଲୁ । ମାତ୍ର ଶ୍ଵାକାଶ ଅଗ୍ରୋଧନ “ଶିମ୍ବମକୁ” ପ୍ରାୟ ଦୋଷିଥିଲୁ । ମହାଶାର ପାଇବାକାଳୀ କେବାରମୋହଳ ଓ ମହାଶାର ଦୁର୍ଗାବରଣ-ଲାହୁଳ ବଢ଼ିଲାଟ ବାହାଦୁରଙ୍କ ସାମାଜି ବରବାକୁ ଯାଇ କିନ୍ତୁ ଆୟୋଜନା ପ୍ରାୟ ଦୋଷିଥିଲୁ । ବଜଳଟ ବାହାଦୁର ପୁଲର୍କିବେଚନା କରିବାକୁ ଲାହୁଳ ପ୍ରବାପ କରିଥିଲୁଣ୍ଡର ଓ ବଜଳାରୀ ତାଙ୍କ ବାହାଦୁର ପାଇବା ଅଛି କିମ୍ବା କରିବା କରିବା କରିବାର ଶକ୍ତି ମାମାଂସାଧର ହେବକି ?

ବାହାଦୁର ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ ଆମମାନ-କର ମାନମାୟ ମିଶନର ବାହାଦୁରଙ୍କ ଦୁଃଖ-ଲେବଳ ଶୁଦ୍ଧାରରେ ଉତ୍ତର ମିଶରପିଧାରିଙ୍କରେ ପେଉଁମାନଙ୍କର ପାଇବାକାଳୀ କାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ପାଇବାକାଳୀ ଟାକ୍କ ଧାର୍ଯ୍ୟଦେବକା ଉଚିତ ନୁହେ ଏହି ମନ୍ଦବିଦ୍ୟ ମିଶରପାଲ ଅଦ୍ଵୀତ କଲାନ୍ତର କଲା ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଡର । ବାସୁଦେବ ପାଇବାକାଳୀ ନ ଥିବା ଗରବମାନଙ୍କପଦ ଏ ଟାକ୍କ କାନ୍ଦୁଜଳକ ହୋଇଥିଲୁ ସେମାନେ ଏ ଟାକ୍କରୁ ଅବ୍ୟାହତ ତାଇବାର ଯୋଗ୍ୟତା । ଅଭିନ ଅବ୍ୟାହତ କ ଦେଖିଲୁ ସୁଦବ ମିଶରପିଧାର କମିଶିରମାନଙ୍କର ବିଶୁଦ୍ଧମରା ଓ ସହୃଦୟତା

ଅଛି । କଟକରେ ଲୋକେ ଜନନୂପ ବଞ୍ଚି ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା ତମ ବିଶୁଦ୍ଧ କାହିଁ ?

ଏବର୍ଷ ସେଇ ଏଣ୍ଟ ବେଳେ ସମ୍ମରି ହୋଇ କଲିବାପାଇଁ ଟାଇନହଲରେ ସମ୍ମରି ହୋଇ ଥିଲାଟ ଦ୍ୱାରା ରେଷ୍ଟେରେ ଲୟାଟି ସାହେବ ସରପଦର ଅସନ ଗର୍ବକରିଥିଲେ । ବର୍ଷପର ସରପଦର ହେଲେ ସରନେଇଲକ ବର୍ଷପର ନିରପେକ୍ଷରରେ ଅଲୋଚନା ହେବା ଅସମ୍ଭବ । ବେସରକାରୀ ଲୋକ କେହି ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ପର ସରପଦର ଅସନରେ ଉପକଞ୍ଚ ହୋଇଥିଲେ ପେଟିଲାଟ ବାହାଦୁରଙ୍କ ମୁଖୁ ନିତାନ୍ତ ପକ୍ଷେ ଜୀବ ବିଶୁଦ୍ଧମନୀୟ ବଥା କିନ୍ତୁ ଶୁଣ୍ଡର ଆମ୍ବା କିନ୍ତୁ ସମାଗର ଲୋକେ ଗାନ୍ଧୀ ଶୁଣ୍ଡର ଉଦ୍ସୂକ ସାରେ କିମ୍ବା ହେଲେ । ବୋଜରେ କୌଣସି ବିଶେଷ ଶଙ୍କନେଇଲକ କଥା ନ ଥିବାକୁ ଆଧାରଣ କୌଣସି ଅଲୋଚନ୍ୟ ବିଷୟ ପାଇବା ନାହିଁ ।

ବାଲେଷ୍ଟରୁ ପରସିଡ଼ିଙ୍କାପମନରେ ସେଇ ମୋଦମା ଗଜା ବୈକୁଣ୍ଠନାଥଦେ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଲାମରେ ଅଗମ ଦୋଷିଥିଲୁ କାର୍ଯ୍ୟବିଧ ଅଭିନର ଦ ଦେଖିଲୁ ପାନ୍ଧୀରେ ଉତ୍ତର ମୋଦମା ତ୍ରିଷିଦିଷ ହେଲା । ଗଜା ବାହାଦୁରଙ୍କ ନିକଟରୁ କେବଳ କେପିଥିଲୁ ଉତ୍ତର ହୋଇ ଥିଲା । ଉତ୍ତରବାହାଦୁରଙ୍କ କୌଣସି ବିଶୁଦ୍ଧମନା ନ

Digitized by srujanika@gmail.com

ସୁବାର କନ୍ଦଳନଗରପୁ ଫରସିଗରହଣ୍ଟମେଳଙ୍କ
ଠାରୁ ଯେଉଁ ଟେଲିପ୍ରାମ ଅସିଥିଲ ସେଥିର
କାର୍ଯ୍ୟ କି ଦେଲ କିଛି ଜଣାଗଲ ନାହିଁ ।
ଇତ୍ତବାର ଯେଉଁ ଶ୍ଵାନରେ ଧୂତ ହୋଇଥିଲ
ତାହା ଇଂରଜବଳ୍ୟ ସୁବାର ପ୍ରମାଣ ହେବାରୁ
ଆସାମିମାନେ ମୁକ୍ତିଲ୍ଲବ୍ଦ କଲେ ରାଜା ବାହା-
ଦୁରକର ଧାରଣା ଯେ ତାହା ଫରସିଗରହଣ୍ଟରୁ
କୁଳରେ ଆପଣାରୁ ଅଲକମୁକ୍ତାବବ ବାଧ କାଣି
କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିବାରୁ ଅପରାଧ ଦଶକିଥାରନକର
ଦ ୨୨ ପାନୁସାରେ ଆସିବା ହାତମ ଜୀବ କର
କାର୍ଯ୍ୟବିଧ ଅରନର ଦ ୧୦୩ ଦଶାଳୁଯାୟୀ
ମୋହଦମା ତିଷମିଷ କରିଅଛନ୍ତି । ସଜାବାହା-
ଦୁର ମାତ୍ରବର ଏହି ଅରକଣ୍ଠ ଲୋକ ସୁବା-
ପୁଲେ ତାଙ୍କପ୍ରକି ଅପର ବିଗ୍ରହ ହେବା ଅମୂଳ-
ନକ୍ଷ୍ଟ କାନ୍ଦ୍ୟପ୍ରକାଶ କୋଧ ହେଉ ନାହିଁ ।

କଲିବଳା—ଗେଜେଟରେ ସେହି ବିଜ୍ଞାପନ
ପ୍ରକାଶକର ଷେଟଲଟ ସାବ ଗୁର୍ରସ ଲଲପୁଣ୍ଡ
ଜୁମା ପ୍ରଥା ରହିବ କରଅଛନ୍ତି ସେହି ଅଦେଶ-
ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶ କରବାକମନ୍ତେ କରିବ-
ଥାରେ ଏକ ମହାଶ ସାରର ଅସ୍ତ୍ରୋଜନ ହେ-
ଇଥାରୁ । କଲିବଳାର ବଡ଼ ବାରଷ୍ଣୀର ଏଟଣ୍ଡ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶ ଓ ଲଙ୍ଘରେଇ ଦିଦିଲେକ-
ମାନେ ଏଥରେ ଯୋଗ ପ୍ରବାନ୍ତ କରଅଛନ୍ତି ।
ପାଲିଯାମେଖର ଛଣେ ସଧ୍ୟାରୁ ଅମୃତ-
ବଳାର ପଢ଼ିକା କିମ୍ବଲିଖିତଭବରେ ଏକଖଣ୍ଡ
ପଢ଼ି ପାଇଅଛନ୍ତି । ବିଲଭ୍ୟ ଭାରତିହିତାବା-
ନ୍ତ୍ରି ମାନେ କଲିବଳାପ୍ର ଭାରତଧରାର ସମ୍ମାନ-
କର୍ତ୍ତାରୁ ଓ ଟାଇମ୍ସ ପଦ ଜୁମାପ୍ରଥା ଛଠିନ୍ତି-
ବାର କଥା ଅବଗତ ହୋଇ ଆସ୍ତ୍ରୋଧାନ୍ତିର
ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବିଲଭ୍ୟ ଜେଲିକିମ୍ବୁ ଓ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଥାନ କାଗଜମାଳ ଏଥି ବିବୁବରେ
ମର ପ୍ରକାଶ କରଅଛନ୍ତି । ଓ ପାଲିଯାମେଖ
ବସିଲେ ସାର ଗୁର୍ରସ ଲଲପୁଣ୍ଡକ ଅନ୍ତୁପୁଜୁରା
କିଷ୍ଯୁର ପ୍ରମାଣସ୍ଵରୂପ ପାଲିଯାମେଖକୁ ଜାଗା-
ବାକୁ ଦେବ । ଜୁମାପ୍ରଥା ରହିବ କରି ଷେଟ-
ଲଟବାବାଦୁରକ କାହିଁ ଚତୁର୍ବିଂଗେ ଯୋଗିବ
ଦେଇଅଛନ୍ତି । ପୁଣି ଶୁଣାଯାଇଥାରେ ସେ ସମ୍ବାଦପତ୍ର-
ସମଜରେ ସେ ଏକ ପାଶୁଲିପି ପ୍ରମୁଦ କର-
ଅଛନ୍ତି । ଏବା ସତ୍ୟ ଦେଲେ ବର୍ତ୍ତମାଳ
ଆସନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ କାହିଁ ଅନେକବୃତ୍ତିର ଦେବ ।
ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତରବାସରେ ସମ୍ମର ହୋଇ ରହିବ ।

ବାପ୍ରାକ ହିୟାର୍ଦେଙ୍କ ପରିଚୟ ଦିଶେ
କଣ୍ଠାଇବାର ପ୍ରୟୋଜନ ନାହିଁ । ଏ ମହାମା
କାଶୀର ଦେବାଳୟ ଓରେ ନିରକ୍ଷି-
ପେଲ ଟାକୁରୁ ଅବସାହକ ନିମନ୍ତେ ସହ କର
ଥିଲେ । ଏହି ଉପଲବ୍ଧରେ ଉତ୍ତର ପୂର୍ଣ୍ଣମ
ପ୍ରଦେଶର ଶୈଖଳଟ ବାହାଦୁର ସାର ଅବଲଗ୍ନ
କଲାଇନ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅବସର ପ୍ରଦଶ କର କାଶୀ
ପରିଚୟାର କାଳରେ କାପ୍ରେକ ହିୟାର୍ଦେଙ୍କ
ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଜ୍ଞ କହିଥିବାରୁ କାପ୍ରେକ
ମାନଜାଳର ମୋତଦମା ଦାଏର କର
କାଶୀର ମାଳଖ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟରେ ଖୋର-
ଖାର ସାର ଅବଲଗ୍ନକୁ ପ୍ରେପାର କର-
ବାର ପ୍ରାର୍ଥନା ଉଚ୍ଚଥିଲେ କିନ୍ତୁ ମାଳଖ୍ରେଟ
ପ୍ରାର୍ଥନା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ବଲେ । ବାପ୍ରାକ କାଶେ-
ଡ଼ବନା ମାଳଖ୍ରେଟଙ୍କ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ
ହାଇବୋର୍ଟରେ ଅଧିଲ ଦାଏର ବଲେ ହାଇ-
ବୋର୍ଟର ପର୍ଯ୍ୟାକ ବିଶ୍ୱାସ ମୀମାଂସ ବଲେ
ସାର ଅବଲଗ୍ନ କପାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କହିଥିବା
କଥାର ବିଶିଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇ ନ
ଥିବାକୁ ବିଶ୍ୱାସ ଦ୍ୱାରା ଅଇବର ୪୫୫
ଓ ୫୦୪ ଧାରାର ମୋତଦମା ଅଗ୍ରାହ୍ୟ ଉଚ୍ଚ-
କ୍ରମ କେଣେ ସର ଅବଲଗ୍ନ ହିୟାର୍ଦେଙ୍କରେ
କାହାକରେ ଅସ୍ଵାକରନ କର ଅଧିକ୍ୟା-
ଦେଶୀୟ ଜୀବାଜରେ ଗମନ କରଥିଲୁଛି କାରଣ
ଗଭୀରମେଘଙ୍କ କୌଣସି କର୍ମଚାରୀ ଖୋରାକ
କାଶୀ କର ପାଇବେ ନାହିଁ । ବାପ୍ରାକ ହିୟାର୍ଦେଙ୍କ
କାଶୀର ମାଲଖ୍ରେଟଙ୍କ ସାର କର ପନ୍ଥାୟ
ହାଇବୋର୍ଟରେ କାଳର ଦାଏର କରିବାକୁ
ମନ କୋଇଛନ୍ତି । ବାସ୍ତବକ ବପ୍ରାକ
କାଶେଡ଼ବାନା ।

ସବୁରେ ଶ୍ରୀଚନ୍ଦ୍ରମଣିଙ୍କରରେ ଛପାରୁ ହୋଇ
ଗ୍ରୂହକଳ୍ପିତ ମାର ଗଦ ଅଧିକାର କରାଯାଇଲା ।
ମୃତ ମେହବରଙ୍କ ଜାର ଗୋଲମ ବେଳୁଆର-
ଇବୁ ପଳାଇଯାଇ ଉମ୍ମାଖାଲୀ ସାହାଯ ଲୋ-
ଡ଼ୁ ଥିଲା । ଇଂସକ ରେଷିଡେଣ୍ଟେ ଏ ସମୟ-
ରେ ସେଠାରେ ଛପାରୁ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ରିଧେଟ
ପଦ୍ଧତିଲେ ଗବର୍ନ୍ମେଣ୍ଟ ବ କଣ୍ଠର କରବେ
ଦେଖାଯିବ ।

ଏଥୁରାବୁ ସେ ସମସ୍ତ ବସାହ ପାଦ୍ୟାଯାଇ-
ଅଛି ଗାହା ସନ୍ତୋଷକଳକ ନୁହଇ । ଗିଲଦିକ-
ଠାରୁ ବସିଥିବା ଗାହ କଣ୍ଜକାତିମାନେ
୧୦ବେଳେ କାଟି ଦେଇଥିବାରୁ କିମ୍ଭିର ସମାଦ
ଶାଶ୍ଵତ ମିଛ ନାହିଁ । କଥିବନ୍ତୁଏ ନିଜାମ ଭଲ-
ମୂଳ ପ୍ରଭୁରବଳରେ ପ୍ରଥାକଳଗର ଅଭିମୁଖେ
ସାଧା କରିଥିଲେ କେହିଁ । କହୁଥିଲୁଣ୍ଡି ସେଇ
ଆପଙ୍କଳ ନଗର ଶତ ଫଳାର ଯାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ
ନିଜାମ ବନ୍ଦ ଅଧିକାର କହୁଥିଲୁଣ୍ଡି । ମାତ୍ର ଏ-
ଥର ନିଟ ସମାଦ କିମ୍ବ ପାଥା ଯାଇ ନାହିଁ ।
ତେଣେ ଧାନୋଳର ଭମରଙ୍ଗି ଦିଗ୍ବେଷ ଭୁର୍ଗ
ଆକମଣ କରିଥିଲେ ମାତ୍ର କୁରାରୀ ହୋଇ
ଥାର ନାହାନ୍ତି । ସେଇ ଅଧିକଳ ଚିତ୍ରଲବାହ
ଅଧିକାର କରିବାର ଶଶି ବିଲାତର ଟାଇମସ୍-
ପର୍ଦିବା ଲେଖିଥିଲେ ସେ ସେଇ ଅଧିକଳ
ଭାରତଗବ୍ରିମେଣ୍ଡକ ପନ୍ଥପାତ୍ର ହେଲେ ସେଠି
ବିଷୟରେ ହସ୍ତମେଧ କରିବା କୁଣ୍ଡଳ ନୁହଇ ।
ନିଜାମ ଭଲମୂଳ ମଧ୍ୟ ଭଲମୂଳଗବ୍ରିମେଣ୍ଡକ
ପନ୍ଥପାତ୍ର ଅଟନ୍ତି । ଅଧିକଳ ଭଲମୂଳଙ୍କ ପରେ
ତାଙ୍କୁ ନିଜାମବ ମାତ୍ରବାର ବକଦାର
ହେଲେହେଁ ସେଇ ଅଧିକଳ ଭଲମୂଳ ଗର-
ଣାପଦ ଲୋକ ଅଟନ୍ତି । ଦେଖାଯାଇ କଥା
କେବେ ସରକ ଯାଇଥିଲା ।

ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଉତ୍ସବରେ ପ୍ରାର୍ଥନାକୁଣ୍ଡଳରେ
ଗଢ଼ିମେଣ୍ଡ ହରହାରମେଳାର ଅଭ୍ୟାସରେ
ତତ୍ତ୍ଵଶିଖ ନିମନ୍ତେ ଏକ କରିପଦ ବିଶେଷରେ ।
ବିଶେଷ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଭ୍ୟାସର ବା ଏ ରଖିବାରୁ
ସିପିମ୍ବର ବା ୨୩ ରଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୯୨ କଣ
ସାହିତ୍ୟ ଜୀବନବୀ ଗ୍ରହଣ କରିଥାଏନ୍ତି ।
ଏମାତର ମଧ୍ୟରୁ ଏ ୧୬୩ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଉତ୍ସବରେ
ପରିଚାର ବିଶେଷ ବିଶେଷ ପରିଚାର
କାହାରେ । ଏବା ଘାଟମନ୍ଦିର ପଥର ଅଭ୍ୟାସ

ଅଛନ୍ତି । ଦେବତାରେ ଶୁଣି ପଣ୍ଡ ପଦାକ
ପାତରେ ଦଳନ ବର୍ଷା ଅଳ୍ପମନ୍ୟ ପ୍ରକାର
ଅଭ୍ୟାସୀନାର ସନ୍ଦରମର୍ଗମାନେ ଯାହିମା-
ନକୁ ତତ୍ତ୍ଵ ଦେଇଥିବାକୁ ଏହି ବିଷୟ ବଦନ୍ତ-
ନିମନ୍ତେ ବିନିରଣ ବସିଥିଲା । ଯାତ୍ରିମାନଙ୍କ
ପ୍ରସର୍ବ ବିଷୟ ଭାବରେ ବାଧା ଅଭ୍ୟାସକୁ କାହା
ବଜାରମର୍ଗରେ ପର ସରକ ର ବାହାଦୁର
ପ୍ରଦବାଧା ଓ କବନ୍ତୁବାଲୀ ସରକାରିହାତ୍ମନ୍ ପର-
ରତ ସାଲକରମର୍ଗାବା ଦିଅନ୍ତି । ସୁନ୍ଦର ତଳକୁର
ଫଳ ଯାହା ଦେବ ପ୍ରାଣକେ ଅନୁମନ ବରମୁ
କମିଶନକ ଉପୋର୍ଟରେ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
ଅଭ୍ୟାସ ମିଥ୍ୟା ଓ ଅନୁମନ । ଉପୋର୍ଟର
ଆଗ୍ରାପ ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତରୁ ପାଠକେ ବୁଝିବୋ ।
ସରବାର ଲକ୍ଷ୍ମନର୍ମତି ହର ମାତ୍ରରେ ଚରଣ-
ର୍ମତି ହର ମୂର୍ଖେବା ଅଭ୍ୟାସ ମିଥ୍ୟା । ନର-
ଶର୍ମିତ ବଥା ଶୁଣିଲା ନାହିଁ । ଏଣୁକର ଲକ୍ଷ-
ମନ ହାତୁ ଝାଗିବରେ ପ୍ରହାର କରିଥିଲା ପଦା-
ରରେ ଦୁଇପ୍ରାନ୍ତରେ ଦାଗ ବସିଥିଲା ସତ୍ୟ
ତନୁ ସେଥିରେ ମର ନାହିଁ, ମଲ ଝାଡ଼ାବା-
ନ୍ତରେ । ଚରଣର୍ମତି ହର ବାପ, ଭାଇ ଓ ଅନ୍ୟ
ଦୁଇଜଣ ପ୍ରହାରରେ ଦେଖି ମରିଥିବା କଥା
କହିଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଗୋଲାସର ଗୋଲାଦାର
ଦୁଇଜଣ ତରକା ହାତାବାହୁରେ ମରିଥିବା-
କଥା ଗୋଲାସରେ ଲେଖାଇଥିଲେ । ଗୋ-
ଲାଦାରଙ୍କ ବଥା ଅଖଣ୍ଡମାତୃ । ଅଭ୍ୟାସ ଅ-
ଭ୍ୟାସ ମିଥ୍ୟା ?

କମେଶଳ ରହୋରେ ଉତ୍ତରପଣ୍ଡିମାଙ୍କଳର
ଶ୍ଵେଟଲଙ୍ଘ ସାର ଅନୁଷ୍ଠାନକଳିକାଳ ସନ୍ଦୂପ
ପ୍ରକାଶ କର ମେଳା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଅର୍ଥଯୋଗ
ସମ୍ମର୍ମ ମିଥ୍ୟା ହୁବାର କହୁ ଦୃଷ୍ଟିଷ୍ଠତାକୁ ଧର୍ମନା
କରିଥିଲୁଛନ୍ତି । ଫଳ ସାହା ହେବାର ଗାହା
ପୂର୍ବାକୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ହୋଇଥିଲା । ଯାହା ହେଉ
ସବୁର ବାଁୟ ଅଚର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରଶଂସାର୍ଥ । ସରଜାରକ
କରୁବାରେ ଏହି ମୋକଦମା ତଳାରବା
ସତ୍ତା ସାହସର ବଥା ଘର୍ଷେସୁବି ସବୁ ପ୍ରତିନିଧି
ପ୍ରେରଣକର ବହୁଦୂରସ୍ତର ଅପରିଚିତ ପ୍ରାନ୍ତରେ
ମୋକଦମା ତଳାରବାରେ ଅସକତର ବାଁୟ
ତପୁରା ପ୍ରଦର୍ଶାଇ ଥିଲେ ।

ବ୍ୟାକର ଅବକାଶର ଜୟ ଗତିବିହୀନ
ଟ ୧,୧,୧୫୦୯୮ ଓ ଅବକାଶ ମହିଳା
ମାର ବ୍ୟାପ ଟ ୨୮୭୫୦୮ ଲା ପ୍ରତିସଂ ନିଟ
ଲାହ ଟ ୧୦୪୨୨୫୦୮ କା ହୋଇଥିଲା

ତହୁଁ ପ୍ରଭାବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା ଗଠନେଷ୍ଟ ଆୟୁ ୨୦
ଲକ୍ଷ ୨୮ ଦିନାର ଟଙ୍କା ଅଧିକ ଅଟେଇ । କେବେଳେ
ମାଦବକ୍ରତ୍ତବ୍ୟାର ଆୟୁ କେତେ ହିନ୍ଦେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ
ଦେଲା । ଯଥା

ମୁ	୧୯୯୦୯୯	ନ୍ୟୂ୯୯୧୫
ଦେବିମଦ	୪୫୩୭୨୨	୩୩୧୪୭୪
ରମ	୫୮୩୩୩	୨୯୯୯୨୨
ବିଲୁମ୍ବତ	୨୦୧୦୯୯	୨୨୦୭୪୪
ଗାନ୍ଧି	୮୪୫୫୨୨	୫୨୭୪୦୫
ପର୍ମେଣ୍ଡ	୨୨୨୮୮୮	୩୦୫୧୭୫
ପଳି	୪୪୮୮୭	୪୮୪୭୪
ନରଚ	୮୧୪୭୭	୪୭୩୩୩
ଗଞ୍ଜେଇ	୨୨୧୧୭୯୩	୨୨୨୨୭୮୮
ଆସୁ	୧୯୯୮୩୧୨	୨୨୬୮୮୨୫

ଭୂପରଲକ୍ଷିତ ଭାଲୁକାରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ କେ
ବଳ ବିଲକ୍ଷମିବ ଓ ଗଣେଇ ଜଣା ପତିଅଛୁ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଆତ୍ ସମୟ ମାଦିବେଦିଧର ବ୍ୟକ୍ତିମାର
ବୃଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା । ପଞ୍ଚଶିଲ ନୋକସାନ ହେଉ
ଲେବେ ଖୋଲିବାକୁ ନ ପାଇଥିବା ସ୍ଵଳ୍ପ ମୀଦ-
କଦିବ୍ୟର ଏପରି ବୃଦ୍ଧ ଅବଶ୍ୟ ମେହାର
ଅଛି ଏବଂ ଏଥିକୁ ଏହିତ ଜଣାଯାଇଥିଲୁ ଯେ
ଲେବେ ଭାବ ନ ଆଉନ୍ତି ଯନ୍ତ୍ରିବେ ଅମଳ
ଶ୍ରଦ୍ଧିବେ କାହିଁ । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଅମ୍ବାନ-
ଙ୍କର ଦୂଃଖ ବାହୁବି ନ ହେବ ? ପୁଣି ସବୁ
କିସା ମଧ୍ୟରେ ଦେଶୀମିବ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହୋଇଥିଲା ।
ଆପୁଠାରୁ ମଦର ଖରତ ଦ୍ଵିତୀୟ ଅଥବା ଏବଂ
ଆପୁଠା ମନ୍ଦ ଅଧିକ ଅନ୍ତର୍ଭବର । ଅପର
ଆପୁର କୁଟକଣା କରିବାପାଇଁ ହିନ୍ଦେବିମାନେ
ମହା ବ୍ୟସ୍ତ କିନ୍ତୁ ମଦମନ୍ଦରେ ସେପରି ବିକିଳ
ଲାହ । ଦେଶୀମିବ ଦୁଇପଥାରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହେଉଥିଲା ସଥି ସଦରଭାଟୀରେ ଓ ମୋଧ-
ସର ଭାଟାରେ । ଗତବର୍ଷ ସଦରଭାଟୀର ଅଧିକ
ଜଣା ଏବଂ ମୋଧବଳ ଭାଟୀର ଅଧିକ ଅଧିକ
ହୋଇଥିଲା । ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ ଏକା କଟକଜ
ଥାରେ ଦେଶୀମିବ ଖରତ ଜଣା ପତିଅଛୁ
କଥୁକଥୁଅଛି ଗଢ଼ିନାବଳୁ ଗୈତମିବ ଅଧିକ
ବିକ୍ରି ହେବା ଏଥର ଜାରଣ ଅଛି । ଏଥର
ତେଣାର ପ୍ରାକବିଶେଷରେ ମୋଧବଳ ଭାଟା
ଜାମ୍ବା କଟକଜାକୁ ଗତିଶୀଳମାତ୍ର ବିଶ୍ଵାସ କରୁଥିଲା

ପାନଦୋଷ ଦୂର ହେବ କେବେ ଅନ୍ତର
ଦୂରଦୂରେବେ । ଉଚ୍ଚାକରୁ ସମ୍ବଳାର ଏଥିର
ଲହର ଅନନ୍ତକାରୀତା ବଗୁର କର ଉହଁରୁ
ଜାନ ହେବେ ।

ଓঠা-গড়ুজ্জাব

ଅନ୍ଧାଳ୍ଯ ବର୍ଷାପରୁ ତେଣୁଗଢ଼ାଇ
ବା କରୁଦମାହାଲବର୍ଷାଗର ବାର୍ଷିକ ବିବର-
ଶର ସମାଜେତକା ବଳିବାଗକେଟରେ
ପୂର୍ବେ ଶାଖା ହୋଇଥିଲା । ଗତବର୍ଷଠାରୁ ସେ
ନୟମ ଛାଟାଇ ଥିଲା କାରଣ ଗଡ଼କାତମାଳ
ସାମାଜିକ ଗାସନାଧୀନ ହେବାରୁ ତହୁଁ ବିଶ୍ଵରେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ବୈଦେଶିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ସେ
ବ୍ୟକ୍ତମାତ୍ର ପଦଳ ସମୟରେ ପକାଇର ଯୋଗ୍ୟ
ନୁହଇ । ଯାହା ହେବୁ ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ କ
ରିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ୍ବାକଳ୍ପ ଶ୍ରେଷ୍ଠଟ ଗଡ଼କାତ-
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆପଣାର ଦାର୍ଶିକ ନିର୍ବାଚଣ ବଳିବ-
ାର ପ୍ରଧାନ୍ ସମାଜପତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ-
ଗାରେ କୁଣ୍ଡିତ ହୋଇ ନାହାନ୍ତି ଏକ ଅନ୍ତମ-
ମାନେ ଉହୁରୁ ରତ୍ନର୍ଷର ବିବରଣ ଯାହା
ଅବରତ ହୋଇଥାଏଁ ଥାଠବମାନଙ୍କୁ ଦୂପହାର
ଦେଉଥାଏଁ ।

ଗୁଡ଼ିକାରର ରହାମାନେ ବାପୀଦିବକରାଣ
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାର ପ୍ରସ୍ତୋକମାୟ ସମାଦମାନ
ଗୁଡ଼ିକାର ସ୍ଵପ୍ନଶ୍ଵର ସାହେବଙ୍କୁ ଅଗ୍ରହ୍ୟବୁଦ୍ଧିକ
ସେଗାର ଅଛନ୍ତି । ବେଳେ ଆଂଶ୍ଚର ର
ବଜା ସେବ ମାନ୍ୟବର ଶୈଳେଖଙ୍କ ଉତ୍ତରା-
ଦର୍ଶନ ସ୍ଵରଣାର୍ଥେ ଲେତ ଡାଙ୍ଗରିନ ଫଣ୍ଟର
ଓଡ଼ିଆଶାଖାକୁ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଦାଳ କରି
ବଦାଯତା ହେଲାଇ ଅଛନ୍ତି ସେ ଏ ବିଷୟ-
ରେ ଚକ୍ର ବାଧା ଦେଉଥାଇନ୍ତି । ସ୍ଵପ୍ନଶ୍ଵର
ସାହେବ ଭାବାଙ୍କୁ ସମାଦୟକାରୀ ପୁନଃ
ଲେଖିବାର ପରିଶେଷରେ ସେ ଭାବରେ
ଲେ ବି ପ୍ରତି ଜନବର୍ଷରେ ଥରକରୁ ଅଧିକ
ସମାବ ଘୋଗାଲିବା ଭାବାଙ୍କ ପଣ୍ଡରେ କରି
ଅସୁରଧାରିକ ଅଛନ୍ତି । କୁଣ୍ଡ ତରଙ୍ଗଯୁ ସନ୍ଧ୍ୟ
ମଧ୍ୟ ନୀରକରିବାରେ ବହିପରି ବାଧା ଦେଇ-
ଅଛି । ଏଥରେ ମାନ୍ୟବର ଶୈଳେଖ ରୂପରେ
ଦୋଷ କହିଅଛନ୍ତି କ ଉବ୍ଧ୍ୟରେ ଗଢ଼-
ଜାତ ରହାମାନେ ଅପଣା କର୍ତ୍ତବ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟରେ
ଅପର ଦେବା କଲେ ବକ୍ର ଜବାବଦେଶ୍ୱରେ
ଅସିବେ । ମହ୍ୟପି ଅନ୍ୟସମସ୍ତ ଉପାୟ ବିପଳ
ଦ୍ୱା ଦେବେ ଶ୍ରୀମତୀ ସ୍ଵପ୍ନଶ୍ଵର ସାହେବରେ

ଆଜିଶ୍ୟକୀୟ ସମାବ ସମ୍ପ୍ରଦାତା କରିବା କାରଣ
ଆପଣା ମହାକୁମାର ଜଣେ ବର୍ମଗ୍ରୀଭବ ଥାଇ-
ବେ ଓ ସେଇ ଗଢ଼ିଜାହାନ୍ତରୁ ସେ ବର୍ମଗ୍ରୀ
ପ୍ରେରଣ ଦେବକ ସେଇ ଗଢ଼ିଜାହାନ୍ତରୁ ନାହାଇ
ଦେବକ ଆଦ୍ୟ ହେବ ।

କନ୍ଦମାଳ ଏହି ଅନୁଗୁଳ ନିଶ୍ଚି ଗୋଟିଏ
କିନ୍ତୁ ରୂପ ବୃତ୍ତିରେ ଯୋଗ ହେବା,
ତାଳଦେଇର ଘଜା ସମତନ୍ତ୍ର ସାରବର ହରାନ-
ଦକଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ ଏବଂ କେଉଁଥର ବିଦୋହ ଗପ-
ଚର୍ଷର ପ୍ରଥାର ଦଣ୍ଡନା ଅଟଇ । ତାଳ-
ଦେଇର ଛର୍ବିଧିବାସୀ ନାଗାଳର ସ୍ଵରାରୁ
ମାହାଲ ସରବାରଙ୍କ ଭଣ୍ଡାବନାଳରେ ଥେବ-
ଥିଲୁ । କେଉଁଥର ବିଦୋହ ଭୟମାନଙ୍କ
ଗୋଷଣାହାର କଣ୍ଠର ଫୟାଗାର ଅଛି କି ସେ-
ମାନେ ଶାନ୍ତପ୍ରକାପାୟ ବ୍ୟବହାର କି କଲେ
ଏହି ଶୀତକାଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ବଳପୂ-
ରଙ୍କ ବନ୍ଦ ବରିବାର ଏହି ସେମାନଙ୍କ ସରଦା-
ରଙ୍କୁ ମ୍ରାନ୍ତରଙ୍କୁ ପଠାଇବାର କିଥାୟ ଅବ-
ଲମ୍ବ ହେବ ।

ସ୍ଵଜାମାନଙ୍କର ସାଥୀରଣ ଚିରହେସମକ୍ଷରେ
କଥୁତ ହୋଇଥାଏ କି ସେମାନଙ୍କ ଶାସନକା-
ର୍ଥରେ ବିଶେଷ ଦୋଷ ଲଙ୍ଘିତ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ଯଦ୍ୟପି କି ପ୍ରଜାମାନେ ସମୟରେ ଅଭ୍ୟାଗ୍ରହ-
ଦେବୁ ଛୁଟିପାଇନ୍ତି ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି କି ବ୍ରଜାମାନେ
ସହଦା ଶୃଷ୍ଟିପାରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ସେମାନଙ୍କର
ନିକର ହିତ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଜାଙ୍କ ହିତରୁ ଉନ୍ନ
ନୃତ୍ୟ ମାତ୍ର ଉତ୍ସାଦରର ଖଳଖା ଏବଂ ଜଙ୍ଗ-
ଲପ୍ତରୁକ ସକାନ୍ତି ଅଧିକାରହେବୁ ଗଡ଼ିଜାର୍
ପ୍ରଜାଙ୍କ ଅବସ୍ଥା ବୃଦ୍ଧିପ୍ରତିକାଳାବୁ ବଲ
ଅଟଇ । ଅଭ୍ୟାଗ୍ରହର ଭବାଦରଣ ଅଛି-
କିରଣ ଏବଂ ପ୍ରଧାନ୍ତିର ପ୍ରଜା ମନ୍ଦଶାହିତ
ଦିଶାରୁ ସ୍ଥାପିତ କରାର କ୍ଷିମାର ପାରେ ।
ଗଡ଼ିଜାର ସୁପ୍ରଶ୍ରୟା ସାହେବ ଯଥାର୍ଥ ବହୁ-
ଅଛନ୍ତି କି ପ୍ରଜାଙ୍କ କୁଟୁମ୍ବକାମନାରେ ସୁଦା
ଗଡ଼ିଜାର ଅବ୍ୟାନ୍ତର ଅବସ୍ଥାରେ ଦ୍ୱୟ-
ଶ୍ରେଷ୍ଠ କରିବା ବାଞ୍ଚିମାୟ କରଇ ।

ଆଂମିତି ଓ ହାନୋଳ ସଜାମାନ୍ଦୁ
ଶାସନକାର୍ଯ୍ୟର ସ୍ଵର୍ଗତ ଶୁଣି ମନ୍ୟବର
ଶେଷମଟ ବଢ଼ି ଅନନ୍ତର ହାଇ ଅଛନ୍ତି
ହାନୋଳ ସଜା ନାନା ସାଧାରଣ ହିତ ଏବଂ
ଇମତି କାର୍ଯ୍ୟ କଲୁଥା ଛାଡ଼ା ଅପଣା କିମ୍ବା
ଶୁଣିବ ବେଠିପଥା ଏବାବେଳକେ ଛୁଟାଇ
ଦେଇଥିବାକି ।

ଆମୁମାନଙ୍କର ଧାରଣା ଥିଲା ଯେ ଗଢ଼ିଳା
ତରୁ କେପିପ୍ରଥା ସମ୍ମୂହରୁପେ ଭାଠିଗଲେ
ଚଳିବ କାହିଁ । ଭାବା ବ୍ୟର୍ଥ ଦେବର ଦେଖି
ଆନନ୍ଦର ଦେଲୁ । ମାତ୍ର କି ଛାପିଯାଇବେ ଏ-
ପ୍ରଥା ଭାଠିପାଇ ଅଛୁ ପ୍ରକାଶ ଦୋଷଥିଲେ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନର ଶିଖା ଫୁଅନ୍ତା ।

ସାଧୁବିକ ସମ୍ବାଦ ।

‘ଏ କୁଣ୍ଡଳରେ ଶାତ ଅନ୍ତରୁ ପ୍ରକଳ୍ପ ହେଉଥିଲା । ଏହା
ଶାତ ହେଉଥିବାରୁ ଏହାଙ୍କ ଦେଖାଇଛି ସାବଧାନ । ଏହା କୁଣ୍ଡଳର
ମନୟରେ ମଧ୍ୟ ହାତମୋହର ଶାକଳ ହୋଇ ସାବଧାନ
ଦୌର୍ଘ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚପରି ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଗାହି ସ୍ଵର୍ଗର କଷ୍ଟୀ
ଅନୁମାନକରିବାର ମାନନ୍ତ୍ୟ କରି ମୁସ୍ତି ବାହୁଦିନ କାହେଁ
କର ଦୌର୍ଘ୍ୟରେ ଯେତେବେଳେ ଆହି ମନ୍ତ୍ରିଗାନ୍ତା-ଠାକୁର
ଏଠାରେ କରେଲା କିମ୍ବାକିମ୍ବା

କଲିବତୀ-ଗେଜେଟ୍ ୧

ମିହ ଅଦ୍ଵୀତାତ୍ମକ ସେଇ ସ୍ଥର ମାତ୍ରିକ୍ୟର ଓ କଲେଶର
ତତ୍ତ୍ଵ ପଦବୀ ମୁକ୍ତ ପାଦରେ ସୃଜନ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁବାର୍ଦ୍ଧରେ
ଉପରେ ହେବେ ।

ଦେଖିବାକୁ ପରିଚାଳନାର ବା କି ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ବାହୀନର ପରିଚାଳନା କଲେ ।

ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁଭବକାରେ ଯିଏ ଏହା, ଏହା
ପାଇସ କଥକ ଯୋଗିବଳ ଜ୍ଞାନି କଥ ସ୍ଵପନରେଣ୍ଟରେ
ଦରେ ଯିବଳ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ।

ମିଠା କାଳିର ମନ୍ତ୍ର ଶେଷାର ବିଦୋବିତ୍ତରୀ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ନୟର ହୋଇ ସବୁ ଏହା ମନ୍ତ୍ରର
ଚେତ୍ତିଲଙ୍କର ଓ ବନ୍ଦ ଏହା ମନ୍ତ୍ରର ଏହା ଚେତ୍ତିଲଙ୍କର
ଅନ୍ତରୀଳର କରେଇବିତ୍ତରୀ ଶିଳା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲେ
ବର୍ତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ବିକାଶର ବିମନ୍ତେ ସର୍ବେ ନିଷକ
ପ୍ରାଣଧେନ୍ଦ୍ରିୟ ପଦରେ ନୟର ହୋଇଥିଲା ।

ପୁରୀ, ବନ୍ଦବ ଓ କାଳେଶ୍ୱର ତତ୍ତ୍ଵବିହାର ସର୍ବେ ଜମା
ଲେଖାତ୍ମକ ଅଛ ହି, ହିନ୍ଦୁ ସଜ ଏକମ ମଧ୍ୟରେ
ଆଖ ଘର ଥା ଏ ମନୁଶୀରେ ବିଲେବିତୀରେ ନେଇବା ଏ
ହେବି।

ଶ୍ରୀମାତ୍ରାନ୍ତିକ ବାହୁ ଦସବହାର ଲାଭକଳେ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ
ଦେଖ କଲେବ୍ରତ ବାହୁ ଶ୍ରୀମାତ୍ରାନ୍ତିକାରୀଙ୍କ ବନ୍ଧବ
ଲାଭକଳେ ଟାକ୍‌ କଲେବ୍ରତ କଲେବ୍ରତ ପଦ୍ମଶ୍ରୀ
ଦେଖିବାକାରୀ ।

ନିର୍ମାଣବିଷୟର ଏକଚକ୍ରର ଉପରେ
ବାର୍ଲୋ ପତ୍ରରେ ଅନୁମୂଳ ଦ୍ୱାରା ଉପରେ

ପାତକ ରେବନ୍ଧୁ କଲେଜର ଅଧ୍ୟୟକ୍ଷ ବାବୁ ଦେବ
ତତ୍ତ୍ଵ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ କିମ୍ବାମାତ୍ର ଯା ଏହି ବିଭାଗରେ
ବ୍ୟୋମକ ଉନ୍ନତ କର କରିପାରିଛି ।

ବାଲେଶ୍ୱର ପତ୍ରିହିତ ବୋର୍ଡର ସ୍କୁଲ ସମ୍ମନିତିଶାଖା
ସବ୍ରିଏଟ୍ ମନୀଷା ନବୀନମନ୍ୟାତା ୨୨ ଅପ୍ରେଲ
ଅପ୍ରେଲମାତ୍ରାତା ୨୫ ଦିନ ପର୍ମିଟ୍ ବିଧ ଜୀବନ ପ
ଠାର ପାଞ୍ଚାତ୍ୟାତା ୨୯ ଦିନ ପର୍ମିଟ୍ କଷ୍ଟ ପ୍ରେମିତର
ହୋଇଥିଲେ ।

ବାରେସନ ତୁମ୍ହିଙ୍କ କୋର୍ତ୍ତର ଧଳ ସବୁଲାଗ୍ରେ

କାହୁ ପଦ୍ମନାଥ ରାଜ ଶତ ଅନ୍ତର୍ଗତମାତ୍ର ଯା ୫୭ ପଦ୍ମନାଥ
ଶତ ରାଜବଳେ ଉଦୟକୁ ହୋଇଥିଲା ।

ମୁଖାହାକ ବାହାକାର ତିମନ୍ତେ ଦେଖୋଇ କଷି କଷ
କଷକ ମଞ୍ଜଳକଥାରଟି ତିମନ୍ତେ ସ୍ପୃଷ୍ଟ ଦେଖାଇ ଦେଖିପଥ
ପରାମରଶ ହାତରେ ।

ପ୍ରାଚୀନତାରେବେଳୀ କାହିଁଏବି କଥାପୁ ତମ୍ଭୁବରବା
ତମିରୁ ଯେବୁ କଥିତ ପାଦବିବରରେ କଥିତିରୁ ଯେବୁ
ଏମିତି ବର୍ତ୍ତିଲ ମୁଦ୍ରଣପୂର୍ବତ୍ତାରେ ମୁଲାଙ୍କ ତମିନ ଲେଖନୀ
ଥିବ ପଢ଼ାଇଛି । ସଥିତିରେ ଚାହାଇ ଦେବାରେ ଯେବେ
ଅର୍ଥ କଥାପୁ ଦୋଷତତ୍ତ୍ଵ ଦାତାଙ୍କର ଅଧିକାରୀ । ଜନଶାକ୍ତି
ପ୍ରକଳ୍ପକାରୀ ମଧ୍ୟରେ କଥାପୁ ସେବକଙ୍କର ଏବଂ କଥାପୁ ସାହିତ୍ୟ
ମଧ୍ୟରେ ଉପାଦାନ କଥାକର କଥାପୁ ସେବକଙ୍କର କଥାପୁ

ନିର୍ମାଣ କରିବା କରିବାର ଯା ୧ ଦିନ ସମ୍ପଦ
ଦର ପ୍ରାଦୁ ଏହିକର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ କେଳେବା ଜାହାଗିର ସମ୍ପଦ
କରିବା କାହାର ଜାହାଗିର ସୂଚନାକୁ ଏହା ଜାର କରି
ଦେଇଛା । ଏହା ଜାହାଗିରେ ଏବା ଦେବକଳାକାରୀ ଉପରେ
ଦେବ ମର ପଡ଼ିଥିଲା । କରିଲେବା ଜାହାଗିର ଅବେଳା
ପାଦରେ ଉପର ଦେବା ଦୀର୍ଘ ଏବଂ ସେମେଇ ଏହା
ଯାତ୍ରାମାନେ ଏହା ଜାହାଗିର ମତ ଦେବାର କାହାର
ପାଦରେଇବା ।

କେତୋଟା ମୁହଁମାର କନ୍ଦଳାର ପା ୯ ଲିଙ୍ଗ
ଲାଗୁ ଦୀର୍ଘବର ସରବରିତୁମେ ଶାତ୍ରା ବଦିଶକ
ସ୍ଵାର ଲାଇ ।

ବୁଦ୍ଧିମତୀରେ ଅକୁହନ୍ତଳେ ସେବା ଆଶ୍ରମରେ
ଦୂରା ଦେଖା ସମସ୍ତରେ ଉଚ୍ଚମ୍ଭୁଷଣ ନଥୀ ରଠିଏଇ
ପ୍ରାଚୀ ବଜା କୁର କିମ୍ବ ରଠିଶ୍ଵାର ଦେଖିଲେ ଅଛି
ଆଶିରବଦେହର ପ୍ରକାଶ ହରେ ।—ଯନବୟକ୍ତିବସ ନ
ପ୍ରକାଶ ଦିନରୁକୁ ଦୋଷରୁ ମାତ୍ର ବାହିକରୁ ନାହିଁ
ଏକାକୀ ପଦସାଙ୍ଗ ବାହାରରେ ସେ କବର ସହିତରେ କାହାର
ହାତ ହାତ ।

ସ୍ଵାମୀ କରିବାରେ ଏକପ୍ରକାର ଶତ ଏକ ଟଙ୍କା
କରିବାର ଧାର ପ୍ରକଳ୍ପ କରିବା ବାବଦ କରିବାର
ଯେଉଁ ଦେଖା କଲାନ୍ତରୁ — ବଥାଟା ଗୋଟିଏ ଜଳ
ପ୍ରକଳ୍ପାଧ ହୁଅ ।

ଦେଖିଲୁକ ଛାପି । ଏ ପତ୍ରମାନଙ୍କ ଆସନକର
ଦେଖି ଅବିଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣେଶ୍ଵର ଜ ୧୨୦ ଏ ପ୍ରମାଣିତ
ଦେଇ କେହିଲୁକ ଥିଲୁହା । ଅମରାଳକର ଦିନ
ଥାରେବ କ ୨୫ ଟ ସାହୁ, ପଢ଼ି କେହିଲୁକର ଦ
ଶହୁ—ଲହାରିର କମଳ କିମ୍ବା ହେଲ
ଦେଇ ଥିଲା ।

କୋମ୍ପାଦିତର ଉଚ୍ଛବର୍ତ୍ତ ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଯେତେବେଳେ ପରିଷାଳନ
କାହାର କାହାର ଏ ସ୍ଥାପନର ପରିଷାଳନ ହୋଇଥିଲା
ଏହାକିମମଧ୍ୟରୁ କୁଣ୍ଡେ ବିଲାଦୂରା ମହାବିଶ୍ୱାସୁ
ଅଟକୁ ।—ଏହାର କୋମ୍ପାଦିତର ପାଇଁ କେବେଳାକିମିଳି
ବିଲାଦୂର ପ୍ରକଳ୍ପର ପାଇଁ ।

କୋଣାରକ୍ପରିବାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକୀ କାଳିତ ଏବଂ
ବନୀ ବିଦେଶୀ ସହିତେ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦୋଷ ହଜୁଥିଲା
ବ୍ୟାଧି ବିଦେଶୀରେ । ସେ କଣେ ସମ୍ବୁଦ୍ଧତାରେ ସୁନ୍ଦର
ଓ ହିନ୍ଦୁର୍ମୁଖକବି ଯଥେ ଅବଦିତ ହୁଏଛି ।
ମଧ୍ୟରେ ଫାରିଚାର୍ଚ ମାନ୍ଦ୍ରାଷ୍ଟ୍ କିମ୍ବା ଫାର୍କ୍ରିଟ ମୁଦ୍ରା
କରିଥାଯାଇଥିଲା ମୁହିରେ ପ୍ରକାଶିତ କରିଥିଲା

ମୟତାକୁ ଆଶବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କଷ୍ଟଦୀଳା କେଲିବାର ଚର୍ଚି
କରି ଅଧିନିକାଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରରେତେଇ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା
ମହିନେ କଷ୍ଟଦୀଳା ସମ୍ଭାବ ହେଉ ।—ପ୍ରେସରିଆ ଦେଖ
କରିବାକୁ ଯେମନ୍ତ ବିଷ୍ଟ ତେମନ୍ତ ଧରିବାକୁ ଅଭିଭବ୍ୟ ଅବ୍ୟାପରେ
ଦେଇଥାଏ ।

ଶୁଭସ୍ଥାବତାକେ ବନ୍ଦରୁଣ୍ୟର ଅଳ୍ପକ୍ଷ ପ୍ରାହିରବ
ହୋଇଥାର କ୍ଷୟାତ ନିଜର ।

କରିବରେ ହେଲାଇବାର ଅଧିକତର୍ବର୍ଷ କୁଳମାନେ
ଏପଣ୍ଡା ଏକ କ୍ରୋତ ତଥା ଗାନ୍ଧୀ ଗୋଟିଥିବାର କଥିବା
କୃଷ୍ଣ ରହିପଣ୍ଡିନ କେବଳ ଏହା ୫୨୫ ଜାତ ତଥା
ସୁଧା ଚୋଇଥାନ୍ତିରେ କିମ୍ବା ମ୍ଯାଗ୍ନୋଟିକିକ ମଧ୍ୟ ଓ ଲକ୍ଷ
ଶାଖା ଦେଖିଥାନ୍ତିରେ ।

କୁଳବାହ କୁଳବାହ ସାଥ ପାଇବୁଥିବାର ନନ୍ଦରେ
କଣ ହୋଇ ପାଇଥିଲ ମାତ୍ର ସୂର୍ଯ୍ୟ ପାଇବୁଥିବାର
ଅଶ୍ୱ ହୋଇଥିଲ ।—କୁଳବାହ କର ଯେଉଁବ ନନ୍ଦ
ଦେଖିବ ।

ପ୍ରାଚୀନତତ୍ତ୍ଵରେ କଣ ଅନୁଭବମାସରେ କେବଳ ଏକ
ଦିନ ହୃଦୀ ଧରି ପିଲାଶନ ସିଂହ ହୋଇଥିଲାକି ସମ୍ମାନ
କରିଲା । ବେଳେ ହୃଦୀ ସମୟ ସତରା କିମ୍ବା ୧୦୦ କର୍ଣ୍ଣ
ମନ୍ତ୍ରର ଏହି ଶାହୀ ।

ପଦ୍ମେଲୁଗୁରୁପତି କିଛନିଲକ୍ଷ୍ମୀ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ସ୍ଵାଧୀନକର ଏହି
ପଦ୍ମନାଥଶୈଳ୍ୟ ନିବାକ୍ତ ଅନ୍ତର୍ମୁଖକର ଥାଣେ ।

ପ୍ରଶ୍ନ-ସବାଦ ।

ପ୍ରଦୂରତବ୍ୟାକୟର ଶ୍ଵରିଷକ ଦାସୀ ଦିନ ଥିଲା ତାଙ୍କ
ପ୍ରଦୂରାମ ପ୍ରାଣୀର ହୋଇଥିଲା । ଜନ୍ମପାର୍ଶ୍ଵରେ ଜୀବାତ
କୁହର ସବୁକର ପଢ଼ିବ ଗ୍ରା ଦିନକର ଦାସ ୧୦ ଟଙ୍କା
ଦେଇବର ବନୋବୀର ଉପରୁ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ
ନାହିଁବାକେ ଖୁବିବାରେ କରାନ୍ତି ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣାକୁ ଏକବିନ୍ଦୁ
କରାନ୍ତି ଯାଏପାଇଲାକିମ୍ବାର ରହିବାର କିମ୍ବା ହେଲାମି
କହୁକବ ଫୋଲିବାହେବ ଠାର ଅମନି ବିନ୍ଦୁ
ଏ ଦିନର ବରଂ ହୋଇଲା ମଳର ନବପ୍ରଦ୍ୱାରା
ନାହିଁବା ପଟୋଗ୍ରାମ ଠାର ହେବ ଏବଂ ରତ୍ନକାଳ
ପଠାଇ ଥାବା କଲାଇଥିଲା ।

ଶ୍ରୀମାନ୍ କଳିପ ପୂର୍ବପରିଚାଳନା ହେଲା ମାତ୍ରକୁ ଶ୍ରୀମାନ୍ କଳିପଙ୍କର
ଜୀବନକୁ ସାହେବ ଗତ ବନବାନିଧିର ବାର୍ଷିକର ପ୍ରତିବନ୍ଦିତ
ପଦବୀରୁକ୍ତି । କିମୋ ଦସ୍ତଖତାର୍ଥରେ ଅକ୍ଷୟାମୟର ଉପର
ଏ କମାଳତା ସହି ବାର୍ଷିକ ଜୀବନକାରୀ ଏହାର ଜନ୍ମପରିବର୍ତ୍ତନ
ପଥକରିବାରେ ଏ ସମ୍ଭାବିତ ଅଛେ ।

କରୁଥିଲା ମଳିଲଦାର ହନ୍ତାର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପାତ୍ର
ପ୍ରବୃତ୍ତିକ ପହଞ୍ଚିଲେଖ ଅଟେ ହୋଇ ବଡ଼କୁ ଶ୍ରୀକରଣାଳୀ
ଅନ୍ଧା ଅବକାଶାବ ହେବାର ପ୍ରକଳ୍ପର୍ବତୀ ପହଞ୍ଚିଲେଖ
ବନ୍ଧୁମନେ ହେବା ଏବଂ ସାହେବ ଆ ସମ୍ମ ମଧ୍ୟରେ
ଦୁଇତିକ ଧୂପରାଙ୍ଗିକୁ ସମସ୍ତଜୀବିତମାନ କ୍ରମରେ ହୋଇ ଶ୍ରୀ
ପରମାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟକ ହେବା । ଏହିଅନ୍ତରୀରେ ମନ୍ଦରମ୍ଭକୁଣ୍ଡ
ପରିଷ୍ଠିତ ହେବାର ଦ୍ୱାରା ଅଛି ।

ଏଠାରୁ ପ୍ରଥମମୋ ଦେଖିଲାଗାର୍ତ୍ତମାନଙ୍କ ମହିଳା ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ

ନନ୍ଦ କୁମାରଚନ୍ଦ୍ରାସ କୃତବେଳକେ ତତ୍ତ୍ଵପୂର୍ଣ୍ଣତତ୍ତ୍ଵ ଅବ୍ୟାକ୍ଷର
କରୁଥିଲୁଗାରେ ପ୍ରକାଶିତ ନାମରେ ଉଦ୍‌ଦିଲକାମା ହୋଇଥାଏ ।
ଅଜ୍ଞାନ ବଠାକେ ଶାର ବିଶେଷକୁଣ୍ଡରେ ଗନ୍ଧବୁଢ଼
ଦେଇଥାଏ ।

ପଦ୍ଧତିପ୍ରେରକଙ୍କ ପ୍ରକାଶ ।

Pro bono publico— ପ୍ରମାଣିତ ସ୍ଵାଲ୍ଭ
ଦେବମାନୁର ଭାବର ଅଥବା କୌଣସି
ଶିଷ୍ଟକ ତନିଦଳ ବିଳମ୍ବ କଲେ ଏକଦିନର
ଦେବନ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ କରିବେ ଏହିପରିବାର ନୟମ
ଜାଣ ବରୁଷାର ଲେଖିଥାଇଛନ୍ତି । ଏପରି ଭାବର
ଅଧିକାର ଥିବା କି କା ଶିକ୍ଷାବିଜ୍ଞାନର କର୍ତ୍ତାଙ୍କ
ଆବେଦନ ବଲେ ଜାଣି ପାରିବେ । ଦେବ-
ମାନୁରଙ୍କ ଆଦେଶ ଯଦି ପି ବେଅଇମା ହୋଇ
ଆଏ ତେବେ ପ୍ରଣୀତର ଶିଷ୍ଟକ ପ୍ରତିକାର
କମନ୍ଦେ ଶିକ୍ଷାବିଜ୍ଞାନର ଇନ୍ଦ୍ରିୟକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
କା କରି ପାରନ୍ତି । ଅମେରିକାକେ ଏହିକାର
ପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅନାବିଶ୍ୟକ ମନେ କରୁ
ଏଣକର ଅପଣଙ୍କ ପତ୍ର ଉପେକ୍ଷା କଲୁ ।

ପ୍ରେସର୍ ପାତ୍ର ।

ପଢ଼ିପ୍ରେବରକ ମୁଖାମତ ନିମଜ୍ଞେ ଆମେ
ସବେ ହାସ୍ତି ହୋଇ ।

To THE EDITOR OF THE UTKAL DIPLOMA
Sir,

The Peary Mohun Academy which was founded with a noble object in view by one of the departed princes of men whose name it bears is now adding more lustre to its fame by tolerating or ignoring the infliction of severe corporal punishments on students of tender age than by the failure of hundred per cent of candidates in the University Examination. For instance it may be mentioned that two respectable guardians one of whom is believed to be disposed to minimize rather than exaggerate any severity in school discipline complain that their young wards were being laboured almost diabolically. Such mode of punishment is productive of more harm than good and condemned by eminent authorities. A good teacher should never have recourse to a whip. Teachers who are so wanting in *self-control* that the slightest annoyance makes their wrath surpass that

of Achilles and leads them to crush the bones of their students never deserve our commendation. While warning students of the false hope that may be raised in their minds that every instance of corporal punishment will be declared unjustifiable and agitated in the columns of newspapers we entreat the authorities of the institution concerned to adopt measures to remove all grounds for complaint and dissatisfaction.

Cuttack }
The December 8th, 1892. } Argus

ବିଜ୍ଞାପନ

ପୁଣ୍ୟମର ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥକିଛଙ୍କ ମନ୍ଦିର
ସ୍ଥରଗବସ୍ତୁଳ ଗୁଲା ।

ବୁନିଧିରେ ଶୂନ୍ୟମଳ	୫
ଦାରୁମାତର ତାର ଲକ୍ଷ୍ୟୀଚିତ	୮
ବନଗୋପାଳ ମୋହେଣ୍ଡି	୯
ବନଗୁରୁ ବନଗୁରୁକାର ମୋହେଣ୍ଡି	୧୦
ବନଗୁରୁନ ମୟୁ	୧୧
ବାଲୁକୁ ମୟୁ	୧୨
ବାଲୁକ କାହି କାହିଲ ସୁରମଳ	୧୩
ବାଲୁକ ବମ୍ବ, ବଳମଳ	୧୪
ବେର୍ତ୍ତକ ସୁରମଳ	୧୫
ବଧାବିଜୁ ସୁରମଳ	୧୬
ବକାଳ କମ୍ବ ରାଜ ବମ୍ବ	୧୭
ବର୍ଷାରକ ସୁରମଳ	୧୮
ବୁଦ୍ଧ ମୟୁ ସୁରମଳ	୧୯
ପେଟ ମୟୁ ମୋହେଣ୍ଡି	୨୦
କବନ୍ଧ ସୁରମଳ	୨୧
ଉତ୍ସମନ୍ତ ବମ୍ବ, ବର ସୁରମଳ	୨୨
ମନଶା ବମ୍ବ ଥୁମା ସୁରମଳ	୨୩
ରେଣ୍ଟ ସୁରମଳ	୨୪
ରନ୍ଧୁରକ ମୋହେଣ୍ଡି	୨୫
ରଜବାହ ସୁରମଳ	୨୬
ବେର୍ତ୍ତ କନ ପଟେଲ	୨୭
କରବା ପ୍ରସାଦ	୨୮
କାରୁଧିର ଦାସ ମନୋଦ୍ଵାର	୨୯
ଠାକୁରପ୍ରସାଦ ମୁକ୍ତାର	୩୦
ନିର୍ବା	୩୧
ରବାକପ୍ରସାଦ ମୁକ୍ତାର	୩୨
ନରୁ ପଟେଲ	୩୩
ଦୟାବନ କନ୍ଦମ	୩୪
କାନ୍ଦୁବାନ ପଟେଲ	୩୫
ଶାରୀ ପିତ୍ତୁ	୩୬
ଶାରୀବନ	୩୭
ପିତ୍ତୁବନ	୩୮

କାନ୍ତିର ପାଦମଣି

ସପ୍ତାହିକ ସନ୍ଧାବସ୍ଥିତି ।

ଲ ୨ ର
କୁଣ୍ଡଳ ଶ୍ରୀ

ଶ୍ରୀ ୨୪ ଶିଖ ମାତ୍ରେ ଉପରୁ ସତ୍ୟ ଏହା ହିଥା । ୧ । ଯୋଗତ ଦେବ ସତ୍ୟ ୧୦୦ ପାଇଁ ଶକ୍ତିକାଳ

ଅଗ୍ରିମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୧୯
ପଣ୍ଡାଦେୟ ଟ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ

ପ୍ରକାଶ

ସତ୍ୟକାନ୍ତ ମସିହାର

ନୃତ୍ୟ ପଞ୍ଜିକା ।

ବଟକ ପ୍ରିସ୍ଟିଳକ୍ଷାନ୍ତ ସମ୍ମାଲନ୍ତରେ ପୂର୍ବ-
ପାତ୍ର ଶବ୍ଦ ହୋଇ ବିକିଷ୍ଟ ହେଉଥିଲା ।
କଢ଼ି ଖୁଲ୍କୁ ଟେଠି ଡାବିମସ୍ତାଲ ଟେଠି
ଛେଷ ଖୁଲ୍କୁ ଟେଠି ଡାବିମସ୍ତାଲ ଟେଠି

ଜଳ ଅଗ୍ରବିନ୍ଦୁ ମାନ୍ଦ୍ରାଜଆଲକର ଫସଲ
ବିଶେଷ ନିଷ୍ଠୁ ଦେବକାର ଅଶ୍ଵକା ଚୋଇଥିଲା ।
ଏକରକ କୃତ୍ୟାକୁ କଳିବିମାନ ତା ୧୫ ଟଙ୍କା
କଣ୍ଠରେ ଦର୍ଶି ହୋଇଥାଏ ।

ଇଁ ସଙ୍ଗା ଶତ ଅନୁବରଣରେ ଗିରୁଜାନକୁ
କଳ୍ପନୀୟ ହୋଇଲାଏ ଦୂଧ ଖୁଆଇବାର
କାଳୀ ଦୂର୍ଗା ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଥାକ ଅନନ୍ତ
ଏହି କି ଏଥରେ ଦକ୍ଷ ଶିତ୍ର କଞ୍ଚି ଦୁଆଇ
ବୋଲି ଜଣେ ପ୍ରଥାକ କର୍ମଜ ତାକୁର ସ୍ତର
କରଇବାରି ।

— * • ○ * —

ନିର୍ମଳବାଣୀ ରେଳବାଟ ସବାଶେ ଗୋଦା-
ବଶ କଥା ହିଂସରେ ଯେଉଁ ସେଇ ନିର୍ମଳ ହେ-
ତୁ ଅଛି ତହିଁ ରେ ଏକବୋଟ ୩୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା

ବ୍ୟୟ ହେବ । ଏ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଗ୍ନାମାର୍ବଦ ମଧ୍ୟରେ
ଶେଷ ହେବାର ଥିଲା । ମାତ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ହେବୁ
ଇଣିଯ୍ୟ ଗବର୍ନ୍ମର ସହାକୁ ବଣାର୍ବଦ ଛାକିତ
ରଖିବାର ମନ୍ତ୍ର କରାଯାଇଲା ।

ଗବ୍ରୀମେଳ ନିୟମ କରାଯାଇଛି ସ୍କୁଲ-ପରି-
ଦର୍ଶକମାନେ ମୋଟାବଳ ଦିନର ସମୟରେ ବି-
ଦ୍ୟାଳୟ ପରିଦର୍ଶନ ସମେଁ କାଣ୍ଡ ହାତସମାନ
ଭଦାରକ କରିବେ । ଅଛେବ ସ୍କୁଲରେ
କାଣ୍ଡ ହାତସର ଭାବ ଏବଂ ଖଣ ଶିଖକଙ୍କ
ଅପରିଚିତ ହୋଇଥାଇ ଓ ସରବାର ମଧ୍ୟ ଏକପ୍ରକାର
କାର ଠିକ ବିଷୟାଙ୍କୁ ପେ ସ୍କୁଲ ଓ କାଣ୍ଡ-
ହାତସ ଏକଷଣୀୟ କାରଣାଳା ।

ଜାଗାୟ ମହାସମେତର ଅଧ୍ୟବେଶକ ଏଲ୍-
ହାବାଦଠାରେ ଆଗାମୀ ସୋମିକାରେ ହେବାର
ପୂର୍ବରୁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଷଥିଲା । ମାତ୍ର ମାତ୍ରାଙ୍କ ପ୍ରକି-
ଳିଯୁକ୍ତ ଅନୁକିମା ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦୂରିତକ ଘୃଣ୍ୟାଇ
ଆଗାମୀ ବୃଥକାର ସର୍ବ ବସିକାର ହୁଇ ହୋ-
ଇଥିଛି । ଭରତବର୍ଷର କ୍ଷରିଆତ୍ମ ପ୍ରତିନିଧିମା-
ନେ ସେଠୀକୁ ଯାଉଥିଲୁଛନ୍ତି । ତେଣୁବାର ଭାଗ୍ୟ-
ରେ ଏ ସର୍ବରେ ସୋଗଦେଖା ଘଟିଲ ନାହିଁ ।
ଏହାରକ ତେଣୁବାରଦେଇ ପରିଚୟ ।

—०—
ହାବଜୀତାରୁ କଟକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗେଲିବାଟ
କରିବାର କଳ୍ପନା ଗବ୍ର୍ରିମେଥକ ମଳରେ

ପୁନରୁଦ୍‌ଧର ହୋଇଥିଲା । ଏହି ରେଲବାଟ
ଦାବତାଠାରୁ ଗଜାନାର ବାମଚକ୍ରରେ
ବଜୁବିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସି ସେଠାରୁ ପକ୍କା ସତ୍ତବ-
କୁପରେ ମେହିନାପର ଅସିବ ଓ ଦାନ୍ତିଶ,
ତଳେଶର ଓ ବାଲେଶର ବାଟେ ଅସି ବଜାନ-
କକ୍ଷରେ ଦେଇଲଣି ପାରଦୋଇ ହସତ-
ାରେ ଲାଗିବ । ଏହି ଲାଇନର କରିବ କାର୍ଯ୍ୟ-
ଶାଖା ଆଗ୍ରମ୍ ଦେବ ।

କିମ୍ବା କୁଳଙ୍ଗର ପ୍ରକାମାନେ ସେଠାର ବୋର୍ଡ
ଅଫ୍ ଉଥର୍ଜର୍ବର୍କମ୍ବୁରକ୍ ବ୍ୟବହାରରେ ଜାଣି
ଏସନ୍ତୁଷ୍ଟୁ ଦୋର ପୁନଃ କଲେକ୍ଟର ଓ
କମିଶର ସାହେବଙ୍କଠାରେ ଅବେଦନ କଲେ
ସୁନ୍ଦା ଅବସ୍ଥ କିମ୍ବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ଚାହିଁ । ଅମ୍ଭେ-
ମାନେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରେରଣପକ୍ଷ ପାଇଅଛୁ ।
ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେକ୍ଟର ସାହେବ କୁଳଙ୍ଗରେ
ଦି ୮୧୦ ନ ରହି ପ୍ରକାଳ କୁଳଗରମାନ ସାମା-
ଜରେ ମୀମାଂସା କରିଦେଲେ ଦିଲ ଦେବ ।
ଅସନ୍ତୋଷ ଦୂର୍ବଳ କରିବା କେବଳିମତେ ଭଲ
କହଇ ।

ପଞ୍ଜାବର ନୂତନ ଶୈଳେଟ ସହ କେବେ
ଧିକ୍ ପାତ୍ରଙ୍କ ମୋପାଲ ଭୁମାର ଉଦ୍‌ଘାତ
ଅବଲମ୍ବନ କରଥାଏନ୍ତି । ପୃଷ୍ଠାଦୁ ସମାଦଳ
ଦେଇ ସେ ଏଥୁମନ୍ତରେ ଧିବେଚୁଣ୍ଡରେ
ହଠାତ୍ ଏକହି ଛପାନ୍ତି ହୋଇ ସେ ଲଗା-

ରଇ ସ୍ଥାନର ଦୂରବିଶ୍ୱା ଦେଖି ଅସନ୍ନୋଷ
ପ୍ରକାଶ କଲେ । ସୁମାଧୁ ହାବିମାନଙ୍କେ ପୂର୍ବରୁ
ଜାଣିଥିଲେ ସବୁଦୋଷ ଘୋଡ଼ାର କେଉଥାନ୍ତେ
ମାତ୍ର ତହିଁର ଅବକାଶ ପାଇଲେ ନାହିଁ ।
ଏହିପରି ତ୍ରମଣରେ ପ୍ରକୃତ କାର୍ଯ୍ୟ କୁଆର ।
ଭରମା ଦେଉଥିଲୁ ନୂଜନ ପଞ୍ଚାବଲୁଟ ସୁଧାଶ
ବର୍ଣ୍ଣିବେ ।

ଜୀବନିକୁ ରସମନ୍ତିଯୁ ଅଦେଶ ବଜ୍ରାୟ-
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ପୁନର୍ବିନ୍ଦୁ କରିବାର ପୁଣି
ବଲିକିତାବାବିମାନେ ପ୍ରତିବାଦମର ସୁତ୍ତର
ରଖିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଉଚ୍ଛଵିରୁଦ୍ଧ ଜଣାଗଲ ସେ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ରାହା କରିବେ ନାହିଁ । ସୂର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରତିବାଦମର କରିବାର କିମ୍ବୁ ହୋଇ ଗଲ ମ-
ଙ୍ଗଳବାରକୁ ଦିକ ଥାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ସେହଳ
ଅପରାଧ ପଞ୍ଚ ସମୟରେ ବଲିକିତାବାବିମାନ-
ଦଳରେ ଏକ ବିରଟସଙ୍ଗ ହୋଇଥିବ । ଭାତ୍-
ରୋଧୀୟ ଏବଂ ଦେଶୀୟ ଦ୍ୱାଳେଜମାନେ ମେଣ୍ଟ
ଏ ସତର କର୍ଯ୍ୟ ନିଷାଦ କରିଥିବେ । ଏ ସତର
କ୍ଷୁଦ୍ରର ବିବରଣ ଅଜିକାଳ ଜଣାଯିବ । ଏବଂ
ଆମିରେ ଅମ୍ବେମାନେ ପ୍ରକାଶ କରିବୁ ।

ଆମୁନ କଳ୍ପର ଦିଶେଷ ପରିଚିତ ପ୍ରସିଦ୍ଧେନ୍ତି-
ବିଶ୍ୱାସ ହିଁଶ୍ୱର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିମ୍ବୁ ସାହେବ ଗୀତ୍ର
କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଥବିଥିର ପ୍ରଦଶକରୁଥିଲୁଣ୍ଡି । ହୋର୍ଟର
ସହ୍ୟପଦରେ ଘୁନଃ ନିଯୋଗ ହେବା ତାଙ୍କ
ଭାଗିତ୍ଵରେ ଏହିଲ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ପ୍ରାନତରେ ଅବ-
କାରୀ ବିଭାଗର କମିଶ୍ନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଡେପ୍ଯୁଟ୍ୟୁମେନ୍
ସାହେବ ନିଯୁକ୍ତ ହେବେ । ଏହାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ଅବ-
କାରୀକମିଶ୍ନାପଠି କଲେକ୍ଟରପଦରେ ବାତିଥ
ହେବ । ସବୀ ନ୍ୟୂକ୍ରମିତ ଅବକାଶ ସଦର
ଅଧିକ ଜାକାଳଗାରେ ପ୍ରାପିତ ହେବ ।
କଲେକ୍ଟରାବଳିଖଳାରୁ ପ୍ରାନାକ୍ରମର ହୋଇ
ଏବ ପ୍ରାନ୍ତରଗାରେ ପ୍ରାପିତ ହେବାର କାରଣ
କିଛି ଜଣା ପଡ଼ି କାହିଁ ।

ବାଲେଶ୍ୱରଙ୍କରେ ଯୋତିଏ କରଦିପ୍ତୀ
ଉତ୍ତରବାର ଗଟ ସମ୍ବଦବାହିନୀରେ ପାଠକ-
ଳୁଁ । ଏକ ଦିନା ଏହିବି ଦୂଷଣ ବିଜ୍ଞାବଙ୍କା-
ରରେ ଗୁରୁତ୍ବରେ ମୁହମାନ ଏକ ବେଶ୍ୱାରୀ
ପ୍ରକ୍ଳେତ୍ର ଦେଖାଇ ବେଶ ହୃଦୟ କରୁଇ ନିର୍ଜଳ-
ପ୍ରାକ୍ତୁ ତାତିଆରି ମନ ପାକଦ୍ଵାରା ତାଦାକୁ
ଅତେବକର କରୁଇ ବିଧକଲେ ଓ ଅଳଙ୍କାରମାନ

ଅପଦ୍ରବଣକର ଶବଳୁ ସଲନୀ ଜାଗରେ
ଧିଙ୍ଗିଦେଲେ । ଯୁଦ୍ଧର ଯହରେ ସେମାନେ
ଧ୍ୱନି ଦୋର ସ୍ଵପ୍ନ ଦୋତ୍ଥାନ୍ତରୁ । ଆ
ନିଯଟିରେ କିମ୍ବା ହେଣ୍ଟିଆ ସେମାନଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ହୃଦୟ ଗୋଟା ଓ ଜଣେ ଚଷ
ଅଟନ୍ତି । ବାଲେଖର ନଗରନିକଟ ବନ୍ଧୁପାରିଆ
ଗ୍ରାମର ଏକ ବିଧବାସଙ୍ଗେ ପାପ ପ୍ରକୟରେ
ବର ଥିଲେ । ନିଷ୍ଠାକ ହେବା ଅଭିଗ୍ରହୀତରେ
ମୟଳାବସ୍ଥାରେ ପୋତିରୁ ବିଧବାକୁ ବଧବର-
ବାର ପୁଲିସ ଡିଫନ୍ଟରେ ଜଣା ଯାଇଥିଲା ।
ଆସାମୀମାନେ ଧୂତ ହୋଇ ବିଶ୍ୱାସାନରେ
ଅଛନ୍ତି ।

ଲଂଘାବଦ୍ୟନୟୁର ଶତମାଳକର ଆଖି
ରିକ ଦୂରାଳାନାରଣ ଓ ସାପ୍ରେନାନନ୍ଦ ବିଷ-
ୟରେ କଲିବିତ ବିଷବିଦ୍ୟାକୟ ମନୋ-
ଯୋଗୀ ହୋଇଥିଲୁଣ୍ଠିବାକୁ ମନୋ-
ବିଦ୍ୟାକୟର ୫୦ ଜର ମାନ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ସମ୍ମା-
ନ୍ଦ୍ରାବ କର ଅନ୍ତରୁ ସେ କୌଣସି କୁହ ପ୍ରତି-
ସପ୍ରାଦରେ ଅନ୍ତର ଦୂର ସମା ବିଷବିଦ୍ୟାକୟ-
କର୍ତ୍ତୃକ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ କୌଣସି ବ୍ୟାଧୀମ ଅଭ୍ୟବ-
କର ଥିବାର ସର୍ଟିଫୀକେଟ ଜି ଦେଇଲେ ପ୍ରବେ-
ଶିବା ବା ଏଥ, ଏ, ପଞ୍ଚମା ଦେବାକୁ ସମର୍ଥ
ଦେବେ କାହିଁ । ମାତ୍ର ସେଇ ଶତମାଳେ
ଶାଶ୍ଵରକ ପଞ୍ଚମ କରିବାକୁ ସମ୍ମର୍ତ୍ତ ଅନ୍ତର
ହୋଇ ତାଙ୍କୁର ସର୍ଟିଫୀକେଟ ଦେବେ, ସେମା-
ନେ ଶକ୍ତ ପାଇବେ । ଏହି ସ୍ପ୍ରାବ ସିଣ୍ଡକେଟ
ସରର ବିଶ୍ୱାସୀନରେ ଅଛି । ମାନଦିନ ପର-
ଶମ ବିଷବିଦ୍ୟାକର ପରିଶମ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରଯୋ-
ଜିଲ୍ଲାପୁର । ସନ୍ଦେହ କାହିଁ ତେବେ ବିଷବିଦ୍ୟାକ-
ୟୁର ଏପର ନିମ୍ନମ କରିବା ଅନୁଷ୍ଠାନିକତା
ପ୍ରାୟ ଜଣା ସାତିଥିବା ।

ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦୀନାକର ସାର ଗୁରୁତ୍ୱ ଲାଲପୁ-
ଟଙ୍କ ଫିୟାକଳାପ ଏକପ୍ରକାରର । କବିତାମୟୁ-
ଶମାଳକ ସହି ସତ୍ତାବି ଉଣିବା ଏହାକର
ସବୁବ । ଉଚିତମରେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ମହୋଦୟ
ପ୍ରେସିଡେନ୍ସ୍ କଲେଜ ପରିଦର୍ଶକ ବିବାହୀ
ବସ୍ତୁମାଳ ହୋଇଥିଲେ । କଲେଜର କର୍ତ୍ତ୍ତ-
ପଞ୍ଚମାଳେ ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶକ ମଧ୍ୟରେ ନାଟକବାଜ-
ନୟ ଦେଖାଇଥିଲେ । କଲେଜର “ଶ୍ରେଷ୍ଠ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶକ୍ତିକାର” ନାଟ-
କର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଅଳ୍ପ ଏବଂ ମେଲାର୍ଜିକ ଶ୍ରେଷ୍ଠ

ଶୁଦ୍ଧବୁନ୍ଦ “ମର୍ଜାଣା ଅତ୍ୟ ଭନ୍ଦସ” ର ଶେଷ ଅକ୍ଷ
ଅଭିନନ୍ଦ ବହୁଥିଲେ । ଶେଷକଟ ଅଭିନନ୍ଦରେ
ମୁଗ୍ନ ଦୋଷ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଏହି ପ୍ରକାର ଅଭିନନ୍ଦ
କରିବାର ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲୁଣି ଓ ଅଗାମୀ-
ବର୍ଷରେ ଯେଉଁ ଜୀବ ସହୋତ୍ରୁ ଅଭିନନ୍ଦ ଦେ-
ଖାଇବ ତାକୁ ଶେଷକଟ ବାହୁଦୂର ସୃଜନପଦକ
ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରିବେ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିନୋ-
ଦିତରେ ଏହି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତର ଅନୁସରଣ ହେଲେ
ଶତମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଉପକାର ହେବ । ନା-
ଟକାଭିନନ୍ଦ ନର୍ଦୋଷ ଆମୋଦ ଓ ବିଲାପରେ
ବିଶେଷ ପ୍ରତିକିତ ।

— o ፭፻፭፻፭ —

ଅଇଲ ଚିକିତ୍ସା ଲକ୍ଷ୍ମୀଦୂରଂ ଓ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରକଳ୍ପ
କିମ୍ବା ଶିଳ୍ପାର କିମନ୍ଦ ଜୁଦାର ଦେବାନ୍ତି
ଦେବଳ ବି, ଏହ ଧୟାକାର ନିୟମ ବିଦିତ-
ଯିବାରୁ ଅଇଲକ୍ଷ୍ମୀର ଶିଳ୍ପ ଗତବର୍ଷରୁ ଜଣା
ହୋଇଥାଏନ୍ତି । କଟକ ସରବେଶୀଲର ଶିଳ୍ପ
ସଂଖ୍ୟା ୨୨୦୩ ରୁ ୪୫ କ୍ର ଖେତି ଧୟାକାର ଏହା
ବାରବ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଥାଏ କ ଯେଉଁମାନେ
ପାଶ କରିଥାଏନ୍ତି ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ନ ପାଇ
ବିପଥାଏନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବନ୍ଦେଶ୍ୱର-
ବିଦ୍ୟୁତ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିଥିବାପ୍ରକାଶରେ ଏହା ବନ୍ଦେଶ୍ୱର-
ତରେ ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତମକୁ ଉଠିଆ-
ଇଲ୍ଲ ବନ୍ଦ ବିଜ୍ଞାନକାର ବହୁ କାହାରି ।

ଇହେପୋଯି ଏବଂ ସମ୍ବଲମାନମାନଙ୍କ ଶିଳ୍ପ
କମଣଃ ଅପ୍ରସର ହେଉଥିବ ଏବଂ ଆଦମଙ୍କା
କଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିଳ୍ପାର ଉତ୍ସାର ଦେଖିଯାଏବା
ପାଇସି ଆରବ ଏବଂ ସମ୍ବୁଦ୍ଧିଷ୍ଠା ନମଣଃ ବନ୍ଧୁ-
ଅଛୁ । ଫଳତଃ ଶିଳ୍ପାକର୍ତ୍ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସବୁ
ବିଷୟରେ ସନ୍ତୋଷଜୀବ ହୋଇଥିବ ଏବଂ
ତହିଁ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚେକ୍ଷା ସାହେବ ଧନ୍ୟବାଦ
ପାଇଅଛୁ ।

ହାରଣୀ ଲାକାଆଳର ଦସବାନିତନ୍ତ୍ରବ୍ୟସ୍ଥର
ବିଧବା ପଣ୍ଡି : ୧୯୭୭ ବାଲର ଆ କ ଅନୁମା-
ନ୍ୟାରେ ହାରଣୀ ବାହୁ ହୃଦୟରତନ୍ତ୍ର ସେକଳ
କବାହ ହୋଇ ସଧକା ହୋଇଥିଲୁ ଦସବାନ-
ିତର ଏକମାତ୍ର କଳାର ନାମ ମାରାଗଲା । କିନ୍ତୁ
ମାତ୍ର ଦସବାନଙ୍କ ଯଜ୍ଞାତ୍ମିରେ ମଜଜିଲା ଅବା
ହାରଣୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କା ହେବ ଏହି ପ୍ରସଂଗ ସେକଳ
ମୋହଦ୍ଦମ ସବୁଜକଳ ନିକଟରେ ସବାରେ
ହୋଇଥିଲା ଗୁପ୍ତରେ କଜ ଉଦ୍‌ଘାରେ ବାଲ-
କୋଠରେ ଅଧିନ ହେଲା, ହାଲକୋଠରେ ପଥ-

ମରେ ଦୁଇଜଣ ଜନକ ମନ୍ତ୍ର ବିଶେଷ ହେବାରେ
ଫୁଲବେଶ୍ଵର ମୋକଳମା ଗଲ । ଫୁଲବେଶ୍ଵରେ
ମାନ୍ୟ-ର କରୁଥିପଢ଼ି ସାର କୋମରଦେଖାରୀ
କଳ ପ୍ରିନ୍ତେସ୍, ଛନ୍ଦ ଉଲଲବଳ, ଜଙ୍ଗ ପଗଟ
ଓ ଜଳ କଳି ମାଧବ ଘୋଷ ଥିଲେ । ପ୍ରିନ୍ତେସ୍-ବେଳ
ବ୍ୟକ୍ତି ଅନ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାନଙ୍ଗିନୀ ଅର୍ଥାତ୍
କଳ୍ପିନୀ ପଣ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାରୁ ମାତଙ୍କ ମାର
ଜୟ ଦେଲା । ବିଧବା ଧୀ ଯେ କି ହିତୟ ବିନା-
ହରେ ସଥବା ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ତାଙ୍କର ପରାଜୟ
ହେବାରୁ କଲାପର ପ୍ରିଭିକାତ୍ତନିଲରେ ସେ
ଅପିଲ ଦରିଚାର ଅଯୋଜନ କରୁ ଅଛନ୍ତି ।
ଦେଖା ଯାଉ ଶେଷଦ୍ୱାରା କିଏ ଉତ୍ତାଣ୍ଟି ହେବ ।
ଦସ ପୁଣି ଦେଖା ନ ଯାଇ ଯେ-ବ ଠାଇ
ଜାବରେ ।

ଆମେମାକେ ଅଛିୟନ୍ତି ଆଜନ୍ଦାରୁହିତ ଅଭଗତ
ଦେଲୁଁ ଯେ ଶ୍ଵରୁ ଦାଦା ଭୁଲ ଖୋବେଳି
ବିଲୁପ୍ତପାରଳିମେଣ୍ଠର ସହ୍ୟପଦରେ ସ୍ଥିର
ରହିଲେ । ତାହାଙ୍କର ପ୍ରତିବ୍ରଦ୍ଧୀ କପ୍ରାକ ପେଞ୍ଚ-
କଳେ ଲାଲଶମରେ ନିର୍ବାଚନକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
ଦେଉଥିଲା । ଉଚ୍ଚୟାପନରୁ ଅନେକ ନିର୍ବାଚନ-
ବାହଳ ଲାଜ ବଟାଗଲ ଉତ୍ତରାବ୍ଦ ଦେଖାଗଲା
ଯେ ଦାଦା ଭୁଲଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଦୁଇଜଣ ଅଧିକ
ଥିଲେ । ପରଦିନର ଗଣନା ଶେଷ ଉତ୍ତରାବ୍ଦ
ଦୂରସ୍ଥର ନିର୍ବାଚନକାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସମାଜ
ଦେଇ । ତାଲିକାରେ ଅତି ଅକ୍ଷମେକବ୍ରଦ୍ଧର
ନାମ ଥିଲା । କପ୍ରାକ ପେଞ୍ଚକ ଫଳଲାଭର ଆମା
କ ଦେଖି ଦସ୍ତବ୍ରହାଙ୍କ ଦେଲେ ଏବେ ପ୍ରତ୍ୟେ-
ବପନ ଅସରି ୨ ଗର୍ଭୀ ସଦ୍ୟ କଲେ । ସୁତରାଂ
ଦାଦା ଭୁଲଙ୍କ ନିର୍ବାଚନ ଅଟଳ ରହିଲା ।
କେବଳ ଏହି ମାମଳ ହେଉ ସେ କିମ୍ବା ଥିବା
କ୍ଷେତ୍ର ସହ୍ୟ କଲେ । ଯାହା ହେଉ ଏବେବିନେ
ଭାବିବାବୀ ଏକଜଣ ପାରଲିମେଣ୍ଠରୁ
ସହ୍ୟ ଦେଲେ ସାମାଜିକ ଗୌରବର ବିଷୟ
ନୃଦୟ । ସମସ୍ତ ଭାବିବାବୀ ଏ ସୁରମ୍ଭାଦ ଶୁଣ
କୁଣ୍ଡ୍ୟ କରୁଥିଲାନ୍ତି । ପରମେଶ୍ଵର ଭାବିବର ମଙ୍ଗଳ
କରନ୍ତି ।

ପୁରୁ ଦାନୋବରପୁରଶାସକର ସର୍ବମତ୍ତ-
ବାହିଜାଗର ବନ୍ଧୁବବ ପଣ୍ଡତ ଶ୍ରୀ ମାନୁଗୋ-
ବନ୍ଦ ମିଶ୍ରଙ୍କ ପଦବୀ ଆମେମାନେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ
ତୁମର ସହିତ ଥବଗଲ ହେଲୁଁ ସେ ପୁରୁ-
ପୁରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଛାତ୍ରାଚାପକ ଏବ ପୁରୁ-

ଦେଖଇ କଣେ ଅବେଳାଙ୍କ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପଣ୍ଡିତ
ଗୋହିନୀଆ ମିଶ୍ର ମହାଶୟଦ ଚିତ୍ତମୟ ତାଙ୍କ-
ରାଜର ସବାଳ ଯ ଏ ଝା ସମୟରେ ବୌଧୀସି
ପାତ୍ରା ବିଲା ସୁର୍ଗାବେହଣ କଲେ । ତ ପୂର୍ବ-
ଦିନ ଉଦ୍‌ୟାପଳ ପରି ଥିବାରୁ ସେ ପୁରୀ କଗ-
ରାରୁ ଆପଣା ଗୁହ ଛାକୁ ଗୁରୁକୁ ଯାଇ ସଥା-
ଧିଥରେ ବୁଦ୍ଧ ସମାପଳ ଓ ସ୍ଵର୍ଗଶାରରେ
ବୁନ୍ଦ ଯାପଳ କରି ପାତ୍ରକାଳରୁ ଜଠି ଦାଣ୍ଡ-
ବାରନାରେ ଦୁଇର୍ଗିତଳ ତୃତ୍ତିଶାର ସଙ୍ଗେ
କଥାବାର୍ତ୍ତ ବଲଭାବୁ ଦ୍ଵିତ୍ୟକୁ ଦିନଖାବନ-
ସାମଣ୍ଡି ଅଣିବାରୁ କହିଲେ ଓ ସେ ବାହା
ଅଣିଦେବାର ଅଲୁକ୍ଷଣରେ ପଣ୍ଡିତ ମହାଶୟ
ଦଠାର୍ ସଞ୍ଜମୁକ ହୋଇ ଭୁମିଶାୟ ହେଲେ ।
ସେତେ ଶୁଣୁଥା ବଲେ ମଧ୍ୟ ଥର ତେବଳା
ହେଲା କାହିଁ । ଏ ମହାଶୟ ପୁରୁଷକଳ୍ପର ଅଦ୍ଵୀ-
ତ୍ୟ ତୋରଣିକ ପଣ୍ଡିତ ଥିଲେ । ଏହାଙ୍କର
ବୟସ ବ ଗୁଠ କାହିଁ ହୋଇଥିଲା । ଏହାଙ୍କର
ପୃଷ୍ଠ ସନ୍ତୁରୁ କାହିଁ କେବଳ ଦୁଇ କିବାହିତା
କଳ୍ପା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଛିନ୍ତି । ଜାମାଗାଦ୍ୟ ଏହାଙ୍କ
ପାରଲୋକିକ କିମ୍ପାର କଥିପ୍ରା କରୁଅଛିନ୍ତି ।
ଏହାଙ୍କ ମୃଦ୍ୟ ବଢ଼ ଚମଳାର ଅଛିଲ । ପର-
ମେଧର ଏହାଙ୍କ ଅମ୍ବାର ଲୁପଳ ଏବ ପରବାର-
ବର୍ଗଙ୍କର ସାନ୍ତୁନା ବିଧାନ କରନ୍ତି ।

ବାଲେଷ୍ଟା-ବିଶ୍ୱର ।

ଏ ମୋକଦମାର ଶେଷପାଳ ଗର ସପ୍ତାହରେ
ଧାଠବିନାନଳ୍କୁ ଜଣାଇଅଛୁ । ଏତେ ସଙ୍ଗୀଳ
ମୋକଦମା ଏବେ ସହଜରେ ନିଷ୍ଠାରୁ ଦେବାକ୍ରାନ୍ତି
ଅନେକବେଳେକଳ୍ପୁ ଆର୍ଥ୍ଯପର୍ଯ୍ୟବୋଧ ଦୋହରାରେ
ଏବ ଏଥରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଗୁରୁତର ଅଲ-
ଳର ମୁମାଂସା ଜଣତ ଥିବାରୁ ବିଶ୍ଵରବର୍ଷକ
ନିଷ୍ଠାରୁ ଅବିକଳ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶକଳୁଁ, ସଥା ।

Sham Sunder Mahapater vs. Baja Baikantnath De Lesee of the French settlement in Balasore.

I made a full local enquiry into this case, and considering the status of Raja Baikant Nath as representative of a Foreign Government, gave him an opportunity to show cause why the present complaint against him should not be entertained by the British Court here. In his reply received yesterday several points have been raised in most of which I do not think

it necessary to enter. His chief contention is that he claims the place where complaint's father Raghunath Mahapatra was arrested under his arrest, as forming part of the French settlement in Balasore of which he is the *defacto* lessee, and to this I shall have to refer later on. The facts of the case as ascertained and already reported by me are briefly as follows:—On the afternoon of the 17th ultimo there was a riot in the French settlement, Raja Baikantnath who was told by his men that Raghunath Mahapatra the late lessee of the French territory had instigated the riot, asked the help of the District Superintendent of the Police and in the presence of that officer arrested Raghunath Mahapatra near a lamp post at the eastern extremity of the Municipal road in Poorna Balasore through a man of his and a Police constable, and thence the Raja caused Raghunath Mahapatra to be taken to his French Kachery with a view to punish him for his part in the riot. I went to the place of occurrence and found it to be within the Municipal limits of British Balasore at a distance about 62 yards from the present recognized limits of French Balasore. I had nothing to do with the question of delimitation of the boundary between the French and British possession in Balasore. I simply looked into the state of things as they exist at the present moment and must say that the Raja made a mistake in thinking that the place in question to which he lays a claim was actually a French possession before the merits of such a claim were decided by competent authorities. After looking into both sides of the question, I still adhere to the opinion expressed by me in my report dated 22nd ultimo that the lessee of the French settlement acted under a bona fide mistake of fact as to his jurisdiction in making the arrest of Raghunath Mahapatra and that he believed that he was bound to prevent breach of peace.

within his lease-hold property. The bona fide of his conduct is evident from the fact that he made no secret of it, and made the arrest after invoking the aid and in the presence of a British officer. Though the lessee does not admit the jurisdiction of British Courts and takes his stands on International law as representative of Foreign power, I do not think it necessary to go into that question. Assuming from the reasons stated above that he is amenable to British law for his conduct, I think the case *prima facie* comes under section 76 of the I. P. C. and so I dismiss it under sec. 203 of C. P. C.

(Sd.) Nobin Chandra Das
6-12-92. Dy. Magistrate,

ଏଥର ସନ୍ଧେଷ ମନ୍ତ୍ର ଏହି କି ଡେପ୍ଟାର୍ମେଣ୍ଟ ମାର୍କ୍ସିସ୍ଟ ବାବୁ ଲଜ୍ଜାନାଳଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ଏ ମୋହିନୀର ସରକାରି ଉପକର୍ମିଙ୍କ ତତ୍ତ୍ଵାଚାରୀ କରି ପାଇଲା ବୈଶ୍ଵାଶାତ୍ମକ ଦେ ଭାବର ଗବର୍ନ୍ମମେଯାକ ପରିବାହି ଅବାବୁ ରଂସଜଙ୍କ ଅଭାଲକରେ ତାହାକୁ ବାଏର ହେଉଥିବାକାଳର ବିଶ୍ଵର ନହେବାର କାରଣ ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଥିବେଶ ଦେଲୋ ସେ ଯେଉଁ କାରଣ ଦର୍ଶାଇଲେ ତାହଁରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅପରି ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଅପରି ଏହି ବି ପରିଷ୍ଠାଦିର ଧିଲା ରଦ୍ଦନାଥ ମହାପାତ୍ର ଯେଉଁଠାର ଗିରପ୍ରାର ହେଲା ସେ ଶ୍ରାନ୍ତ ଫରସିତଜୀବ ଅଧିକର ଏକ ପାଇଲା ଫରସିତଜୀବ ରଜଳର ଅଟନ୍ତି । ମୋହିନୀର କବରର ଅନୁବନାନରେ ଏହିପରି ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି କି ଫରସିତଜୀବରେ ତା ୧୭ ରିଖ ଅପରାହ୍ନକାଳରେ ଗୋଡାଏ ଦଙ୍ଗା ଦଙ୍ଗାମା ହୋଇଥିଲା ଏହି ଫରସିତଜୀବ ପୁଣ୍ୟ ରଜଳର ରଦ୍ଦନାଥ ମହାପାତ୍ର ମହାରାଜର ମହାରାଜରେ ହଜା ଦଙ୍ଗାମା ପିତୃତାମାର ବାର କଳା ଅପଣା ଲେକଠାରୁ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ପୁଲିସବାହୀମଧ୍ୟରେ ପୁରୁଣା ବାଲେଶ ରହେ ରଦ୍ଦନାଥମହାପାତ୍ରଙ୍କୁ ଗିରପ୍ରାର କିଣ୍ଟି ଦେବାକାରଣ ଫରସିତଜୀବରେ ଥିଲା ଅପଣା କତେଥାକୁ ଧରାଇ ନେଇ ଗଲେ ଗିରପ୍ରାର କରିବା ଶ୍ରାନ୍ତଠାରୁ ଫରସିତଜୀବ ସାମା ୨୭ ଗଜ ଅନ୍ତର । ଜଣେଟିମାକିପ୍ରେସ୍ ବିବେଚନା କରନ୍ତି କି କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଭୂମେର ସୀମା ନିର୍ମଳ ଦେବା ଦୁଃଖ କୁ ଗଟନା-
ପୁଲକୁ ଫେରିଷିବୁଛୁକୁ ଥିବାର ଜୀବ କରିବା
ଶକ୍ତିର ଭୂଲ ଅଟଇ । ଉପର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରସାର
ଉଦୟତର ବ୍ରଦ୍ଧିତହା କର ଜେପଣ୍ଡି ମହାଶ୍ରୀ
ଥୁରର ଧାରା ହୋଇଥାଏ ଯେ ଉଦ୍ଧୁକାଥୀ
ମହାଶ୍ରୀଙ୍କୁ ଗର୍ବପ୍ରାର କରିବାର ସ୍ମାର ସମ-
ନରେ ଏବଂ ଆଶାର ଇଚ୍ଛା ମାହାତ୍ମ୍ୟରେ
ଘଟିଥିବା ଦୟା ଦୟାମା ନିବାରଣ କରିବା-
ସମ୍ଭବରେ ଘଜା ସରଳରୁବରେ ଦୟାନ୍ତ ଘଟିବ
ଭୂଲ କରିଅବହୁ ଏବଂ ଲଂଘନକର୍ମରୁ କ
ସାହ୍ୱାପ୍ୟ ଏବଂ ସାକ୍ଷାତରେ ଗର୍ବପ୍ରାର କରିବାରୁ
ଏକାଶ ଯେ ସେ ଏହା ଲୁଗନ ନାହାନ୍ତି । ବିଜ୍ଞା
ଲଂଘନ ଅଧିକାର ସୀମାର ନ କଲେ ମନ୍ଦ
ସେ ବିଷଟ୍ଟ ବିଶ୍ଵର କରିବାର ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।
ସେ ଲଂଘନ ଅଧାରର ଅଧୀନ ଥିବାର ଅନୁ-
ମାନ କଲେ ସୁକ୍ରା ଏ ମୋହଦମା ଦଶବିଧିଲ
ଧା ୨୨ ବି ମନ୍ଦରେ ଆସିଥାଏ । ଅର୍ଦ୍ଦର ଫଳ
ଜ୍ଞାନାଶ କାର୍ଯ୍ୟବିଧିର ଧା ୨୦୩ ର ଅୟାମେ
ଏ ମୋହଦମା ଉତ୍ସମୀକ୍ଷା ହେଲା ।

ଭିପ୍ରଭାଲୁଷ୍ଟିତ କିଷତିରୁ ପାଠକମାନେ ଥବ-
ଗଲ ହେବେ ସେ ବେବଳ ଆଇନଗଟିତ
କାରଣରେ ମୋକଦମା ଉପରୀସ ଦୋହଅଛି ।
ମହି ଥାଇକର ଯଥାର୍ଥବ୍ୟାକ୍ଷ୍ୟା ନିଃଶ୍ଵେତ
ରୂପେ ହୋଇଥିବାର ଅମ୍ବେମାନେ କହ ନ
ପାରୁଁ କାରଣ ଏହି ନିଷ୍ଠାତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଜେବା-
ବୁଜିଏ ଆଇନଗଟିତ ଅପରି ଭିପ୍ରଭୁତ ଦେଉ-
ଅଛି । ସଥା ତେପୁଟିମାକପ୍ରେସ୍‌ଟ ପ୍ରାଥମିକ
ଅନୁସାରକ ବରବା ସ୍ଥଳେ ଏ ମୋକଦମା
ବିଷ୍ଵର କର ପାରନ୍ତି କି ନା ? ଅସାମୀର ଜବାକ
ଅବାଳଗରେ କିମ୍ପା ଜ ଯାଇ ବେବଳ ଦର-
ପେସିରୁ ଚଲବ ବରବା ଆଇନସଙ୍ଗର ଅଟକ
କି ନା ? ଅସାମୀପଣ୍ଡରୁ ଅଗରୁ ରିପ୍ରେସିତ ଓ
କହିର ପ୍ରମାଣ ଆଗର ଦେବା ବିଜା ବାବନମ
ଅପଣା ମନଙ୍କୁ ଦଶ୍ରବିଦ୍ୟାଅଇଲାବ ଧା ୨୭ ର
ଲିଖିଲ ଦୁରାନ୍ତପହିତ ଭୁଲ ଶ୍ଵାବାର କରି
ପରିଣ୍ଟି କି ନା ? ଦିଟନ୍ତାସ୍ତଳ କାଳେଇର
ନିର୍ମିତିଯାଳଟାର ଅନୁରତ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ
ଦେବା ଏବ ବଜା ବାହାଦୁର ସେହି ମେଘନିଷି
ପଲିଟାର ତେଆରମାନ ଏତ ଦର୍ଶକାଳର
ରହିଥିବା ଏବ ସେଠାର କଣେ ପ୍ରଧାନ କିମ୍ବା
କଣ ଆଜ ସମରପନ ବାର୍ତ୍ତି ଥିବା ପ୍ରତିବନ୍ଦୀ
ବାହାଦୁର ସୀମାଦିକିତ ଭୁଲ ସରଳରବିନ
ବୋଲିଯାଇ ପାରେ କି ନା ? ଉଜ୍ଜାବାବର

ସୁରୂପ ତାହାଙ୍କର କି ଅଧିକାର ଥିଲୁ ତାହା
ଦର୍ଶାଇବା ବିନା ଦିଗ୍ନମା ନିବା - ଶାର୍ଥେ କାହାଙ୍କ
ଯିକୁ ଜେଣ୍ଟର କରିବା ଦୂରାନ୍ତରେତିବ ଭୁଲ
ବୋଲିଥାଇ ପାରେ କି ନା ? ସେବେ ସେ
ସରଳତାବିଭେଦ ଭୁଲ କରିଥିଲେ ତେବେ
ପୁରୁଷର ସାହାଯ୍ୟକେନା କି ପ୍ରୟୋଜନ ଥିଲ ?
ପୁରୁଷର କାସନ୍ଧବମନ୍ତରେ ଅଭିନଷ୍ଟର
ହେ - ଏହି କି ନା ? ଏହିପର ଆମେମାକେ
ଦେଖି ଯେ ଏମେକବମା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗୁରୁତ୍ବର
ଅଛନ୍ତିବିତ ବସ୍ତୁର ମାମାଂସା ଉପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ହେଉଥିଲୁ ଏବଂ ତେଷ୍ଟାମକିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଏହା ସହୁ
ନିଷ୍ଠାକ୍ରି କରି ନ ଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କର ଘର ବିଭି
ଅସନ୍ତୃତକଳକ ହୋଇଥିଲା । ଅଭିନଷ୍ଟର
ହେଉଥିରେ ଏଥର ମୋରକ ଦେବା ଉଚିତ ।
ମୋରକରେ ଯାହା ନିଷ୍ଠି ହେବ ତାହା ବୋ-
ଟିଏ ନକ୍ରି ହେବ ପାରିବ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ଵ
ସାଧାରଣର ଉପକାର ହେବ । ଆମୁମାନଙ୍କୁ ଏ
ନିଷ୍ଠି ପାତ୍ରବିଭେଦ ନିତକ ପ୍ରକାରର ଦେଖ
ହେଉଥିଲା ।

ସାଧୁବିକ ସମ୍ବାଦ

ଏଥର ଶୀଘ୍ରକୁ ପ୍ରତିକାଳ ବୋଲିକାରୁ ହେବ, ଯାଏ
ଫୁଲସ୍ପୁଦନଙ୍କ ଅସମକ ବୟାଜ ଗୋଟିଏବାହିର କେବଳ
ହେଉଛନ୍ତି କାଥାରେ ହାତିଲାଇ ।

ଶୋଇମାସର ପ୍ରାୟ ଅଧେ ଲାଗୁ ହେଉ ଏହି କାଳକରି
କାଜ ସହପାଦ୍ୟ କରିଛି ଏହି ।

ଦୁଇହଳ ପଦକଲେଖନେ ସରବାର୍ଥ କରେଯାଏ ଏହା
ମୁହଁକାର ଠାକୁ କର ହୋଇଥିଲା ଅଗମ ଶୁଧକାର ହେତୁ
ଅଗମାନିକର କଲେଖନ ସାହେବ ଅଗମାନି କର ମନ୍ଦିର
ପାଇଁ ପାଇଁ ହେବା ଆମେହା

ଶୁଣାଏ ପୁଣି କରନ୍ତାଥ ମହାତ୍ମା ମଧ୍ୟଜ୍ଞତିର ବା

ବାସକାନ୍ତୁରୁଷାକଳେ ଶାଶ୍ଵତ ପଦଭ୍ୟାଙ୍କ ବିଭବେ ।
ଜଳଲୀଲରେ କୋଣାର କଢ଼ିବାସ ମାତ୍ର ନହିଁ ।

କାଳିପାନ୍ତିଗଲେହ ।

ପ୍ରସର ହେଲୁଟିକଲେକ୍ସର ବାବୁ ମହିମାହଳ ଦେଖିଲେବେ ଆଜିରି ହେଲି ।

ପଦ୍ମ ତେଜାରୀ କାହିଁକି ନାହିଁ ।

ପ୍ରଥମରେଣାକୁ ଜଳନ୍ତି ପାଇଲେ ।
କେବଳୀ କଲେକ୍ଟର ପ୍ରତିବନ୍ଦର କବ ଆଶ୍ରମର ପଦ
ଏହି ଅନୁରୋଧ ମାତ୍ରରେ ହେଲା

ଶାବେ ଉଚ୍ଚ ଦୟାକରି କାହାରୁ ମାନ୍ୟମନ୍ୟ ଯାହାକୁ ତଥା
ହୃଦୟରୁ ଓ ହୃଦୟକରେ, କାହା ଦୟାକର ସବୁ ତେଣୁ
କାହା ଶ୍ରୀ ମୋହନ ମାନ୍ୟରୁ ଓ ସବୁରେ, ଶ୍ରୀମତୀ କବି
ମହେଶ ପ୍ରଭୁ ଓ ତେଣୁରେ, କାହା ଦୟାକରି କିମ୍ବା
ତେଣୁରେ ଓ କାହା ଶ୍ରୀମନଙ୍କିନୀ କିମ୍ବା ତେଣୁରେ ଓ ଆ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ତେଣୁରେ ।